

MÅNDAG

Nya Åland

26 NOVEMBER 2007 NR 265 PRIS 1,20 €

Nyan testar distansjobb

NYHETER. Nu gör Nya Åland det som landskapsregeringen inte gjorde, det vill säga anta utmaningen från Kumlinge om att jobba på distans.

Från och med i morgon prövar **Kiki Alberius-Forsman** på att sköta de dagliga nyhetsrutinerna från Kumlinge. SIDAN 13

Nära 30 miljoner euro i Paf-pengar per år

Hur skall alla miljonerna användas?

NYHETER. 1978 delade landskapet ut ungefär 3 miljoner mark i bidrag ur penningautomatmedel. Nästa år är summan uppe i 27-28 miljoner euro när lotteriskatten räknas in. Det motsvarar 160 miljoner mark. Alla de pengarna kan inte ges som bidrag till ideella organisationer. Men hur skall pengarna användas?

Den tillträdande landskapsregeringen skriver i sitt handlingsprogram att man skall se över hur den framtida avkastningen av Paf-medel kan användas.

Pafs vd **Lars Porko** lovar inte att ökningen fortsätter i samma takt som de senaste åren, men om politikerna låter föreningen

behålla en del av vinsten så att man kan fortsätta satsa internationellt. Då tror han att det om några år är möjligt att fortsätta öka vinsterna.

Förutsatt att inte staten och/eller EU sätter käppar i hjulet.

SIDAN 4

Vid krocken i Godby på söndagen vält en av bilarna. Foto: JONAS EDSVIK

Rattfylleri och trippelkrock

NYHETER. Det har inträffat flera allvarliga incidenter i trafiken under helgen.

I Geta på lördagen körde en bil med fem personer av vägen och slog runt. Föraren blåste 1,02 promille i polisens alkometer.

Tidigt i söndags morse körde en bil i diket på Hammarlandsvägen. Båda de män som påträffades vid fordonet var berusade.

Tre bilar var inblandade i en kollision i Godby i går. En av bilarna vält vid krocken och en person fördes till sjukhuset. SIDAN 3

Grönsakslager byggs ut

NYHETER. Ålands grönsakslager möter framtiden med stort nybygge och nygammalt namn. Andelslaget heter i fortsättningen Ålands trädgårdshall och under första halvåret 2009 skall ett nybygge på 1.800 kvadrat stå klart i Jomala Gölby. – En stor och viktig satsning för det åländska jordbruket, säger andelslagets vd **Tord Sarling**. SIDAN 12

Tysk tv på Åland

NYHETER. En tv-grupp från tyska NDR har i nästan en vecka dokumenterat stort och smått på Åland, bland annat gjorde gruppen i lördags en tur till Kobbå klintar i det mest perfekta novemberväder man kan tänka sig. SIDAN 23

Åland blir internationellare

NYHETER. Ålänningarna blev 157 flera under år 2006 och uppgick vid slutet av året till 26.923 personer. Av de 131 inflyttade från utomnordiska länder kom 27 personer från de gamla EU-länderna, 44 från de länder som blev EU-medlemmar 2004 och 22 från andra östeuropeiska länder. Lettland, Estland och Rumänien var de enskilda länder som stod för den största utomnordiska inflyttningen. Från Asien flyttade 19 personer in och från Amerika 8. SIDAN 6

Fick räkning på 35 cent

NYHETER. Länsstyrelsen har skickat ut en fordonsskattefaktura på futtiga 35 cent till en bilägare i Mariehamn. Fel, trodde bilägaren – men förvaltningschef **Rainer Åkerblom** säger att det är helt rätt. SIDAN 12

Allt i ett. Nina Öström på Lappo är butiksföreståndare och dessutom postiljon, apotekare, alkohombud, fiskekortsförsäljare och bensinstationsföreståndare. Hon är glad över att kunderna på Lappo är köptrogna. Foto: ERKKI SANTAMALA

Nina flyttar Lappobutiken

REPORTAGE. Nina Öström, butiksföreståndare vid Lappo handelslag, flyttar i vinter hela butiken tvärs över tomtgränsen till Lappobankens hus.

– Tur att kunderna är köptrogna. De består mest av äldre och sjömansfruar, säger Nina Öström.

Det gamla affärshuset, helt nära gästhamnen, är gammalt och slitet och i stort behov av renovering. Nu är det till salu.

– På vintern är det lugnt här, men sommartid är det livat. Folk brukade komma hit i massor till midsommar, men säsongen har förskjutits något.

Numera börjar rusningen ett par veckor efter midsommar och pågår hela augusti.

– Folk blir mer mellaneuropeiska i sina semestervanor.

SIDORNA 10-11

folk

14

Madeleine Augustsson gjorde sin egen pepparkaksform i Ålands museums julverkstad i lördags.

nyheter

15

Stefan Sundman och en kompanjon har öppnat butiken Seaborn där de säljer utvalda presentartiklar.

sport

18

Annica Sjölund och båda hennes bröder hörde till vinnarna när tidernas första ÅM i futsal arrangerades i helgen.

åland

24

Det är katastrof att det inte finns en hästklirik på Åland tycker en drabbad hästägare som får medhåll av sin veterinär.

KAPADE PRISER
på **serva** VEDKLYVARE

Från
244€

TFN *28 011, BUTIKEN 28 160,
TRÄDGÅRD 28 162, RESERVDELAR 28 161,
BYGGLAGRET 28 174. ÖPPET: VARD. 8-17,
TORSD. 8-19, (Bygglagret 8-17), LÖRD. 9-14

TRÄDGÅRD • LANTBRUK • FRITID • SKOGSBRUK • BÅT • KLÄDER & SKÖP

www.bygghuset.ax

Soffliggar-vecka på

TILLFÄLLET

Hej, jag har köpt ett parti med bäddsoffor från ett känt företag i Europa som levererar till de nordiska möbelkedjorna. Snart är trailern här på Åland, så skynda hit så att du får rätt modell, tyg och färg.

Dane
470€

Fakta
670€

Toulouse
776€

Lucca
564€

**Fri hemkörning
inom fasta
Åland, eller
gratis lån
av paketbil**

TILLFÄLLET

-ett företag i Nordiska Tjänster AB

VI HAR ÖPPET NÄR DU ÄR LEDIG!

Vardagar 10-19 Lördag -Söndag 11-16

Tel. 17 570, fax 17 581. Vi finns i industriområdet vid Kalmsta Se även vår hemsida: www.nordiska.ax

Ålänning med i TV3:s Insider

Björn Rosenlöf dyker och synar svart arbetskraft. Foto: PRIVAT

■ **Mariehamnaren Björn Rosenlöf** intervjuades i torsdags i TV3:s program Insider.

Programmet, där Rosenlöf medverkade i egenskap av kammaråklagare, handlade om svart arbetskraft i byggnadsbranschen. Kriminella styr och ställer på alla nivåer i branschen och hederliga byggföretagare har svårt att klara sig. Det handlar om organiserad brottslighet där i synnerhet MC-gäng har tagit över verksamheten.

I juli uppmärksammades Rosenlöf i massmedia av helt andra skäl.

Då lyckades han, tillsammans med ålänningarna **Ingvald Eckerman** och **Kenneth Gustafsson** och fem andra dykare, lokalisera vraket av den ryska ubåten SC305 som den 5 november 1942 sänktes av en finsk ubåt strax utanför Grisslehamn. (tt-s)

Körde på och smet

■ En man i 65-årsåldern har dömts till 50 dagsböter, 650 euro, i böter för att han under bilfärd skadat en fotgängare, smitit från platsen, äventyrat trafiksäkerheten och inte betalt fordonsskatten.

Mannen kom körande på Torpvägen i Eckerö i slutet av september i fjol när han enligt domstolen inte såg en fotgängare. Bilen stötte till hennes hand så att den skadades.

Själv uppgav mannen inför rätta att han försökt få kontakt med fotgängaren men inte lyckats och att han därför åkte från platsen. Rätten trodde på fotgängaren som berättade att mannen inte gjorde något kontaktförsök. Enligt läkarintyg var mannens hälsotillstånd för dåligt för att han skulle ha fått ha körkort. (ao)

Skattesmitare åkte fast i poliskontroll

■ Tre personer befanns vid en poliskontroll i torsdags ha försummat att låta bilen genomgå fordonssbesiktning. För två av bilarna hade man inte heller erlagt fordonsskatt. Kontrollen skedde i Lemland, där man också samma dag tog fast en person för felaktig användning av dimstrålkastare på personbil. Samtliga händelser är polisanmällda.

I Lemland Granboda samma torsdag krockade en personbil med ett rådjur.

I Jomala åkte en person fast för att ha kört 83 kilometer i timmen på 50-väg, med tiodagars körförbud och böter som påföljd. (la)

Bil välte i trippelkrock i Godby-korsningen

Rattfull förare när bil slog runt i Geta på lördagen

Välte. Bilen som kom från Mariehamnshället och skulle svänga vänster mot Geta i korsningen i Godby välte vid kollisionen med den röda bilen som kom från Sundshället och som skulle köra rakt fram i korsningen. Efter olyckan dirigerades trafiken om i väntan på bärgningsbilen. Foto: JONAS EDSVIK

Tre bilar var inblandade i en kollision i Godby i går. En av bilarna välte vid krocken och en person fördes till sjukhuset.

På lördagen inträffade en singelolycka när en bil slog runt i Geta. Föraren blåste 1,02 promille.

Kollisionen inträffade vid

12.50-tiden i går. En bil kom längs huvudvägen genom Godby från Mariehamnshället och skulle svänga vänster i korsningen mot Geta. Samtidigt kom en bil åt motsatt håll – från Sund mot stan – som den svängande bilen körde i.

Vid kollisionen välte den svängande bilen och törna-

de då mot en tredje bil som stod i korsningen och väntade på att svänga vänster mot Sund.

Bilen som hade välts blev liggande i korsningen i väntan på bärgningsbilen och därför måste en del av trafiken dirigeras om en tid efter olyckan.

Personen i bilen som blev

påkörd fördes till sjukhuset med ambulans. Vid akuten uppges man att personen är lindrigt skadad men intagen för observation.

Ingen av förarna var alkoholpåverkad.

I lördags vid 10-tiden på förmiddagen inträffade en singelolycka i Geta Höckböle. En bil med fem perso-

ner i körde av vägen och slog runt. Samtliga i bilen fördes till sjukhuset för vård. Ingen uppges vara allvarligt skadad.

Föraren blåste 1,02 promille i polisens alkometer.

HELENA FORSGÅRD
redaktion@nyan.ax

Rattfull körde i diket

En rattfull bilist körde av vägen vid rondellen på väg mot Hammarland tidigt i söndags morse. Men vem körde?

Polisen fick en anmälan vid 4.45-tiden att en bil låg i diket vid den så kallade flygrondellen vid Hammarlandsvägen.

Bilen var registrerad i riket och när polisen kom till platsen påträffades två män vid fordonet. Den ena blåste 1,75 promille, den andra 0,97 promille. Det är oklart vem av männen som kört bilen och båda togs om hand för blodprov och vidare utredning.

I lördags på förmiddagen

I diket. En skåpbil påträffades i söndags morse i diket vid den så kallade flygrondellen vid Hammarlandsvägen.

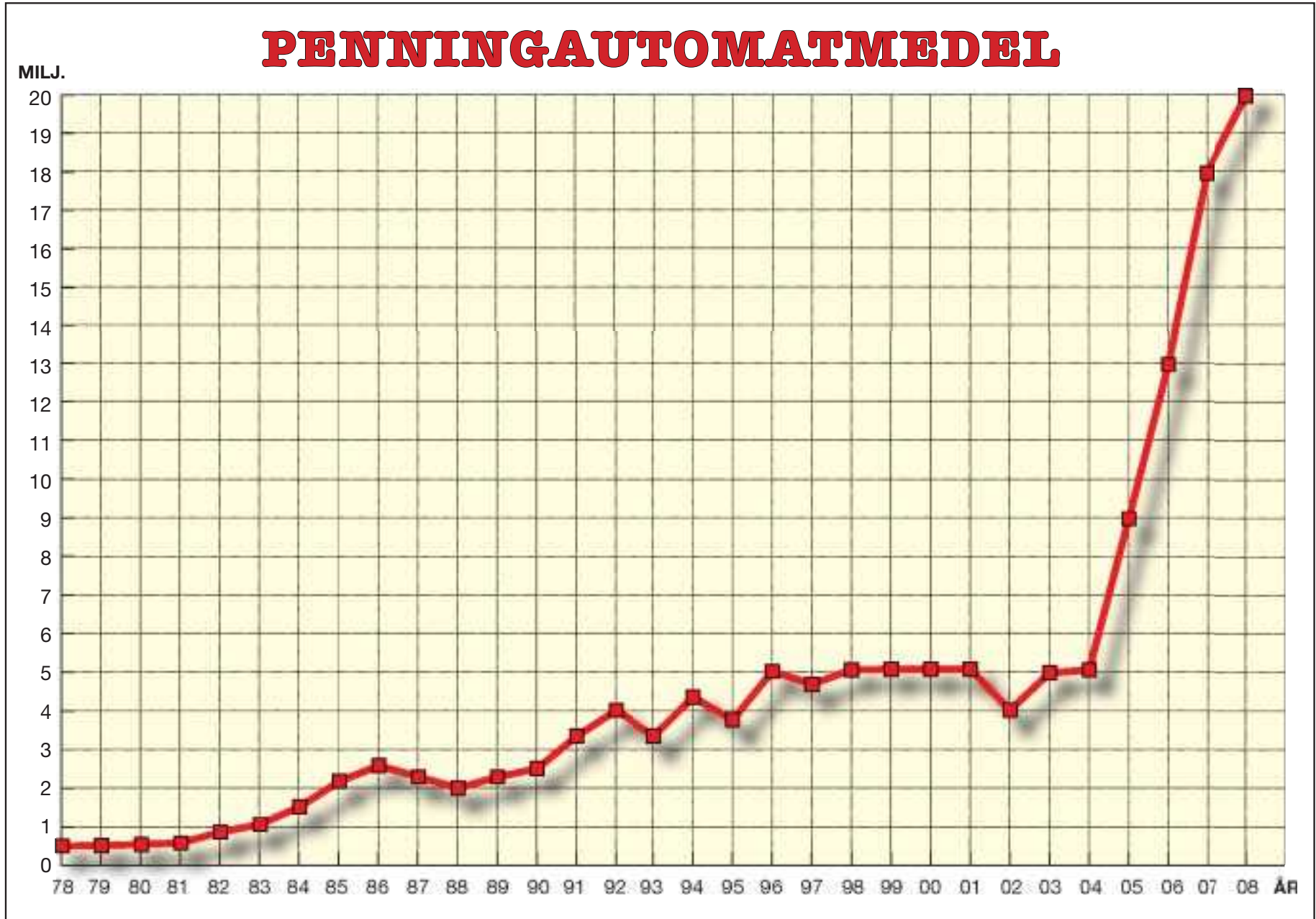
Foto: FREDRIK TÖRNROOS

greps en bilist i Vårdö by och blåsprovet visade 0,61

promille. Vid Österleden i Mariehamn greps en bilist i

fredags på morgonen. Bilisten höll 84 km i timmen på

50-väg och körkortet drogs in för tio dagar. (hf)

Hockeyklubban. Ålands penningautomatförening har visat en häftig tillväxt de senaste åren. Och den här kurvan visar inte vinsten utan de medel som har delats ut av vinsten. En hel del stannar kvar i föreningen för att investeras. Det är nämligen dags för en ny satsning så man om några år förhoppningsvis kan göra ett nytt avstamp från nivån 20 miljoner euro.
Grafik: MONICA FOGELSTRÖM

Hönan som värper guldägg

Paf-utdelningen har 60-faldigats på 30 år

För 30 år sedan kunde landskapet dela ut knappt en halv miljon euro ur penningautomatmedel till ideella organisationer. Nu närmar sig summan 30 miljoner, men organisationernas andel har ingalunda ökat i samma takt. Paf är hönan som värper guldägg åt det åländska samhället.

Kurvan här intill visar hur mycket Paf-medel som har delats ut per år de senaste 30 åren. Det är en häftig utveckling.

Vd för Paf under hela den här tiden har varit **Lars Porko**. Han konstaterar att Paf på 70-talet hade en väldigt åländsk marknad. Så började Sally med trafik ute i Europa med Pafs spelautomater ombord. I början av 90-talet kom Silja med i bilden. Kurvan stiger.

Internetfloppen

Så kommer satsningen på spel på internet och plötsligt skjuter kurvan rakt upp.

– Jag minns att Nya Åland i början av 2000-talet skrev att internet floppade, säger Porko när han tittar på kurvan.

Man förstår att han ser lätt road ut. Men han medger att det var några tunga år först. Satsningen inleddes 1999. Det tog 5 år innan den började visa resultat, åtminstone i utdelning av pengar.

Men alla pengar togs inte ut, med undantag för 2002, när man faktiskt delade ut aningen mer än det som kom in i vinst.

År 2003 var vinsten 7 miljoner, av vilka 5 delades ut, 2004 10 miljoner, 5 delades ut, 2005 16 miljoner, 9 delades ut.

I fjol var vinsten 30 miljoner och 13 delades ut.

– Summan är större än så, för lotteriskatten kommer till, förklarar Porko.

För fjolåret betalade Paf drygt 6 miljoner euro i lotteriskatt till staten. Skatten betalas tillbaka till landskapet i sin helhet som en separat post i budgeten. Så utöver det som i budgeten fördelas som Paf-medel så finns det ett antal miljoner extra som inte syns någonstans.

När nås taket?

I år har landskapet delat ut 18 miljoner av Pafs vinstmedel. Hur stor vinsten blir håller Lars Porko tyst om än så länge, men påminner om att landskapet också får lotteriskatten på runt 7 miljoner.

I budgeten för nästa år har landskapsregeringen tagit upp 20 miljoner euro för att använda till olika ändamål. Lägg lotteriskatten till det och det närmar sig 30 miljoner.

Hur mycket kan summan växa?

– Vi har i dag ungefär en halv procent av spelmarknaden i världen. Det finns 99,5 procent kvar.

Inget egentligt tak, alltså. – Det handlar om vad man vågar göra och vad man vill. Vi har varit lyckosamma.

Men framtiden är ingalunda säker. Porko konstaterar att statsåklagaren fortfarande utreder om han skall väcka åtal för spelet på internet.

Framtiden är också beroende av vilka beslut EU fattar.

Men just nu borde Paf göra en ny satsning lik den runt millennieskiftet. Porko vill skapa

en internationell marknad för Paf. Nu kommer det mesta av pengarna från spelare i riket och i Sverige.

– Det handlar om hur vi skall hävda vår plats på rankinglistan, om vi skall ha ambitioner. Och det skall vi, det handlar om både arbetsplatser och intäkter.

– Jag hoppas att Paf har ett värde för landskapet också efter 10 år, 20 år. Om det skall bli så måste man ha en aktiv syn också från ägarnas sida, man måste vara ute internationellt, man måste anpassa lagstiftningen. Där har politikerna nu tagit ett initiativ.

Det finns en lotteriutredning som funderar på de här sakerna, och Porko vill inte föregå den.

Började socialt

Den ursprungliga tanken med penningautomatföreningen var att samla in pengar för sociala ändamål. Det var bidrag till handikappade, till Folkhälsan, Röda korset, barndagvården.

1978 gavs bidrag för stöd-jande av barnskydd, folkhälsa, psykiskt utvecklingsstörda, socialvård och åldringsvård. Vidare gavs pengar för att utveckla ungdomsfostran, rädda människor, skaffa semesterplatser. Och så fanns en del pengar för landskapsstyrelsen att disponera efter behov. 3 miljoner mark blev det i runda tal, drygt en halv miljon euro.

I år finns för social verksamhet nästan 2 miljoner euro, ungdomsverksamhet 184.000, idrottsverksamhet 1.265.000, kulturell verksamhet 1.352.000 och så vidare.

Men det finns betydligt mer pengar än så. 8,8 miljoner har

Paf-byggare. Penningautomatföreningens verksamhet har under Lars Porkos över 30 år ledningen ökat så husen inte riktigt hinner med. Det börjar bli dags att inviga den senaste stora tillbyggnaden, men han funderar redan på en ny. Bilden togs när bygget ännu pågick i maj.
Foto: JONAS EDSVIK

anlagits som projektbidrag och nästan 3,5 miljoner som lån för allmän finansiering.

Porko konstaterar att Paf-pengar på senare år har använts till simhallarna i Mariehamn och Godby, till kk-huset och tanken är att bygga också sjöfartsmuseet med Paf-pengar.

Porko ger sin inte in på frågan hur länge man kan hålla på så. Han konstaterar att penning-

automatföreningen samlar in pengarna och politikerna beslutar om hur de används.

– Men om man ser till ursprungsidén så handlade det om sociala bidrag. Och Åland har ett åldringsproblem på kommande.

Bara som ett tips.

HARRIET TUOMINEN
harriet.tuominen@nyan.ax
tfn 528 464

ÅAB-aktie högt i kurs

■ Ålandsbankens A-aktie steg med nästan 7,5 procent på Helsingforsbörsen i fredags. Senaste notering var 36 euro per aktie. Någon storaffär var det inte frågan om – drygt 60 A-aktier bytte ägare och både köp och försäljning gjordes via Ålandsbanken.

På ett år har kursen gått upp från cirka 25 euro till fredagens 36 euro. Upp till årets toppnotering är det ändå en bit, förra månaden steg kursen tillfälligt till nästan 38 euro. (ao)

Bötfälld för bedrägeri

■ En man i 60-årsåldern har dömts till 20 dagsböter, 440 euro, för bedrägeri begånget 2003. Han har haft tillfälligt arbete, sammantaget under 38 dagar, trots att han angett att han varit arbetslös alla dagar under sju månaders tid.

Enligt stämningsansökan har han därför fått strax under 2.000 euro i orättmätig ekonomisk vinning från Statstjänstemännens arbetslöshetskassa.

Mannen har medgett, men ansåg att han saknade uppsåt. Hans avsikt hade varit att informera arbetslöshetskassan efteråt om att han fått arvode för vissa dagar, och han har också av eget initiativ tagit kontakt med kassan och informerat om detta. Rätten ansåg att mannen därför skulle få strafflöshet. Antalet dagsböter skulle i normalfallet ha blivit 35, men sänktes till 20. (ao)

Handelskammaren reser till Malta

■ Ålands handelskammare har en lång rad projekt på gång inkommande år. Det noterades vid höststämman förra veckan.

Här är några punkter som listas av vd **Daniel Dahlén** i ett pressmeddelande:

■ Samarbeten med andra organisationer och medlemmar.

■ Frukostmöten för kammarens medlemmar där tankar och idéer utbytes.

■ Starta-eget mässa med JCI. Under mässan kommer även en film om åländskt entreprenörskap att lanseras.

■ Informationsmaterial om fördelarna med en samhällsreform. Vad innebär en samhällsreform för den enskilde medborgaren.

■ Regional branding Åland.

■ Affärsplan Åland.

■ Studieresa till Malta.

Därtill kommer de givna punkterna att handelskammaren ska bevaka medlemmarnas intressen samt ordna med utbildning och information.

Till styrelse för Ålands handelskammare 2008 valdes följande:

Ordförande **Edgar Vickström**, viceordförande **Lennart Isaksson**, medlemmar **Ulrika Danielsson**, **Sverker Jansson**, **Patrik Törnroos** (ny), **Agneta Karlsson** och **Ellinor Kullenberg**

Stämman avslutades med att styrelsen tackade den avgående styrelseledamoten **Stefan Kalmer** för ett gediget arbete i handelskammarens styrelse. Efter stämman höll ekonomie doktor **Agneta Karlsson**, grafisk formgivare **Eva-Jo Hancock** och **Krister Lindberg** (Snickerboden) ett inspirerande föredrag kring ämnet: ”Åland form och designens betydelse”, berättar Dahlén.

Mer i budgeten för valvinnarna

Viveka Eriksson omvaldes enhälligt och med applåder som liberalernas ordförande vid höstmötet i lördags. I styrelsen sitter som ett resultat av en medveten strategi få lagtings- och regeringsledamöter.

Till första vice ordförande valdes **Christian Nordas** och han väntas få dra ett tung börda under den kommande perioden eftersom partiets ordförande **Viveka Eriksson** övertar posten som Ålands lantråd.

Till andra vice valdes **Raija-Liisa Eklöw**.

Förutom Eriksson och Eklöw sitter inga lagtings- eller landskapsstyrelseledamöter i partiets styrelse men de har både närvaro- och yttranderätt vid mötena. Det är helt i enlighet med partiets strategi att "undvika" lagtings- och regeringsledamöter i styrelsen men om någon kommun ändå nominerar sådana är det okej.

Färre med

Liberalernas styrelse bantades från 28 till 23 ordinarie medlemmar och förutom de tre ovannämnda är följande ordinarie i styrelsen: **Leif Eriksson Brändö**, **Mikael Stjärnfelt Eckerö**, **Inger Rosenberg-Mattsson Finström**, **Stig Fellman Föglö**, **Anne-Gun Eklund Geta**, **Håkan Jansson Hammarland**, **Saija Petäjä Jomala**, **Ulla-Karin Newton Kumlinge**, **Leo Sjöstrand Kökar**, **Carina Andersson Lemland**, **Gunvor von Hertzen Lumparland**, **Tuula Mattsson**, **Stig Lindholm** och **Roger H Eriksson**, Mariehamn, **Tommy Sjöblom Saltvik**, **Henrik Elomaa Sottunga**, **Maud Johans Sund**, **Göran Påvals Vårdö**, **Nina Smeds** för kvinnogruppen och **Niclas Fabritius** för ungdomsgruppen.

Tänka framåt

Partiets framgång vid valet kom givetvis upp i olika

Nöjda liberaler. Det var glada miner på liberalernas höstmöte där valframgången var ett givet ämne. Många kom till hotell- och restaurangskolan där mötet hölls, bland dem från vänster Tony Asumaa, Rainer och Elsbeth Jansson och Harry Blomqvist. Foto: HELENA FORSGÅRD

sammanhang under höstmötet – när **Viveka Eriksson** hyllades med blommor, när valarbetaren **Signe Järvenpää** hyllades med blommor, när **Christian Nordas** redogjorde för starka respektive svagare lib-kommuner, när partiveteranen **Gunnevi Nordman** tackade alla duktiga och framgångsrika valarbetare och när **Viveka Eriksson** talade till sina partimedlemmar:

– Fyra år går fort och vi

måste tänka framåt och tänka förnyelse. Vi har tillsatt en framtidsgrupp som redan nu har siktet inställt på nästa val. Gruppen ska profilera kommande kandidater som inte har en naturlig plattform i lagting och landskapsregering, sa Eriksson.

Fler mandat i lagtinget ger partiet bättre ekonomi. Parti- och presstödet stiger och det betyder att partiet

kan ordna fler föreläsningar och seminarier och även anställa sin partisekreterare på heltid.

Partiet budgeterar med intäkter på 140.000 euro för nästa år men allt ska inte förbrukas utan en del ska läggas undan till kommande val.

Mer jordbruk

En utvärderingsgrupp har

sammanställt medlemmar- synpunkter på arbetet inför valet och **Rolf Lindqvist** redogjorde för dem. En del ansåg att miljö- och energifrågorna försvann under kampanjen och att jordbruksfrågor kunde ha betonats mer. En del ansåg också att liberalerna bör bli mer aktiva i Mariehamn.

När verksamhetsplanen diskuterades ville talman

Gunnar Jansson att Mise-avgifterna ges högsta prioritet. Eftersom beslutet om Mise-avgifterna aldrig framlagts till påseende kan de enligt Jansson inte ha vunnit laga kraft och "detta rättlösa tillstånd berör 80 procent av hushållen på Åland".

Höstmötet avslutades med middag och dans.

HELENA FORSGÅRD
redaktion@nyan.ax

Sjöräddarna fick segelbåt

Ålands sjöräddningssällskap har fått segelbåt i donation.

Båten fixades upp och såldes och sjöräddarna får ett välkommet bidrag till verksamheten.

– Ja, så här snälla människor finns det!

Det säger **Les Husell**, tekniskt ansvarig inom Ålands sjöräddningssällskap, och slår ut med händerna mot en mindre segelbåt, en Sunwind 20, som står uppställd på bockar utanför sjöräddningssällskapets skjul i Korrviks fiskehamn i Mariehamn.

– Båten är en donation som vi för ett tag sedan, nu har vi fixat upp den och också fått den såld. Vi jämförde priser på internet, begärde 1,800 euro och fick det!

Har det hänt tidigare att ni har fått båtar i donation?

– Ja, vi har fått några mindre

båtar av människor som tycker att sjöräddningen gör ett bra jobb och därför vill hjälpa till på något sätt. Vi har ju många stationer på Åland och det är också många som har haft med oss att göra.

Bitna av segling

Ni blev alltså inte speciellt överraskade då ni fick den här båten?

– Visst blev vi ju lite förvånade men framför allt blev vi glada!

Den som Ålands sjöräddningssällskap kan tacka för donationen är **Hugo Lundberg** från Haga i Saltvik.

– Så roligt att de fick den såld, är hans första kommentar då Nya Åland ringer upp för att få lite bakgrund om båten.

– Vi köpte den här på Åland, på Zetterströms varv för tre år sedan. Då hade vi, min fru och jag, aldrig någonsin seglat förr men ville prova på eftersom

Fick donation. Les Husell och Emil Weyand på Ålands sjöräddningssällskap visar upp den segelbåt som sjöräddningssällskapet fick i donation, fixade upp och sålde. Foto: JONAS EDSVIK

vi hade andra i familjen som tyckte att det var så roligt. Vi började med att segla Åland runt, det var tufft men vi blev också bitna av segling!

En populär pärla

Varför har ni då gett bort båten?

– Den är en säker och bra familjebåt men den är lite liten. Man kan inte stå rak

i den och vi är ju inte unga längre. Därför har vi skaffat en större båt. Sunwinden fick sjöräddningen för att de gör ett så bra arbete!

Den nya ägaren, som köpte båten av sjöräddningssällskapet, har fått en liten populär pärla. Det finns till och med en egen klubb på internet för dem som äger en Sunwind 20.

Båten presenterades 1970 och tillverkades i början i Norge. 1973 flyttade produktionen till Nykarleby Varv och därifrån levererades också den sista båten i början av 1980-talet.

TITTE TÖRNROTH-SARKKINEN
tittle.tornroth@nyan.ax
tfn 528 452

Kyrkfönster har krossats

■ Både ett ytter- och ett innerfönster vid St Görans kyrka i Mariehamn har krossats genom att någon kastat in en ölfaska. Det hände någon gång i lördags på kvällen eller under natten mot söndagen.

Kyrkoherde **Jan-Erik Karlström** har med anledning av händelsen kallat till ett mediamöte i dag.

Färjerederier bjuder på ötrafik

■ Sex färjerederier är med och bjuder på trafiken på en av linjerna till Bornholm, som danska staten har för upphandling.

Enligt Svensk sjöfartstidning är det Mols Linien, Bornholms- trafikken och Scandlines som är intresserade, samt tre rederier till som ännu inte trätt fram offentligt.

Upphandlingen handlar om trafiken de kommande fem åren och det rederi som får trafiken måste erbjuda 1.147 tur- och returer per år med snabbfärja mellan Ystad och Rönne, 281 resor med ropax-fartyg och 147 resor med traditionell färja på samma sträcka. (uw)

Maj-Len Lindholm
Epost: majlen.lindholm@nyan.ax
Telefon: 528 449

familjen

Dagens namn

DAGMAR

Vi firar

1-15 år

Frida Hellén i Sund Prästö fyller 1 år i dag, den 26 november. Fammo och faffa gratulerar.

Elias Koskinen i Sigtuna fyller 4 år i dag, den 26 november. Han får många kramar från mamma, pappa, Lucas, Alva och Bonzo, samt mommo och fammo.

Kom ihåg

■ ■ **Al-Anon:** Anhöriga och vänner till alkoholister, träffas på Margaretagården alla tisdagar och fredagar, kl 19.00.

■ ■ **DUV:** Julfest fredag 30.11 kl 18.00 på Restaurang Hjorten. På programet finns bl.a. Ålands Lucia och besök av jultomten :-). Anmälan senast måndag 26.11 till Carola tel 527 372 eller Susan tel 527 371. Varmt välkomna!

■ ■ **Eckerö pensionärsförening:** Höstmöte med stadgeändliga ärenden på Ekergården, onsdag den 28.11 kl 13. Välkomna både gamla och nya medlemmar.

■ ■ **FRK-Mariehamns avdelning:** Höstmöte måndag 26.11 kl 19.00 i Röda korsgården. Efter mötesförhandlingarna presenterar Axiom friskvård sin verksamhet. Servering. Välkomna.

■ ■ **Folkhälsan:** Stavgång på måndagar kl 10.00 vid huvudingången till Folkhälsans allaktivitetshus. Tag med egna stavar om du har, annars finns det att låna! Det kostar ingenting. Välkomna i stadiga skor!

■ ■ **Folkhälsan i Saltvik:** Prova på att Dansa Bugg i Rangsbyskola tisdag 27.11 kl 20.00. Ledare: Cecilia Lindman och Sigrid Sundlöf. Alla hjärtligt välkomna!

■ ■ **Föreningen Hem och skola vid Övernäs skola:** Föreläsning "Barn och hälsa" med Tom-Stefan Witting, onsdag 28.11 kl 18.30.

■ ■ **Hammarlands FBKs damer:** Auktion på Hammarbo onsdag 28.11 kl 19.30. Gåvor mottages med tacksamhet.

■ ■ **JCI Mariehamn:** Månadsmöte, inklusive studiebesök på Mariehamns tryckeri, tisdag den 27.11 kl. 18.30 på Fabriksgatan 10.

■ ■ **Mariehamns marthaförening:** Julmiddag på Soltuna fredag 7.12 kl.17.00. Anm. till Sylvia Karlsson senast den 2.12.

■ ■ **Norra Ålands pensionärer:** Lunchträff onsdag 28.11 kl 13.00 i Wirras Taihouse i Godby. Anmälan direkt till Wirras 41 996.

■ ■ **Socialmissionen på Åland:** Ordinarie medlemsmöte för fastställande av budget 2008. Måndag 26.11 kl 19.00 på Skarpansv. 28.

■ ■ **Södra Lemlands Martha-**

förening: Inbjudan till alla intresserade att kura skymning på Solkulla måndag 26.11 kl. 19.00! Högläsning och handarbetskväll med kaffe och trevlig samvaro. Välkomna!

■ ■ **Södra Lemlands Marthaförening:** Möte på Solkulla tisdag 27.11 kl 19.00. Välkomna!

■ ■ **Vårt Hjärta:** Outtagna vinster i stora lotteriet bör hämtas senast den 21.12 från kansliet i Handicampen må, tis kl 9.00-15.00 samt även andra dagar via receptionen i Handicampen. Ring Annette 0457 524 37 98 om du har några frågor.

■ ■ **VSV:** Kom ihåg anmäla er till lilla-jul festen senast måndag 26.11 48 036/Berit, 0457 569 2248/Bengt.

■ ■ **VSV:** Månadsmöte måndag 26.11 kl 19.00 på Solbacka.

■ ■ **Wårdö kulturstiftelse:** Höstmöte kl 19.00 den 26.11 i Vårdö skolas matsal. Efter mötet cirka 19.30 berättar författaren Jerker Örijans om och visar bilder på barkskeppet Sigyn. Försäljning av boken "Sigyn, ett lyckosamt skepp" samt kaffeservering, båda till moderat pris. Alla vårdöbor är välkomna (andra med förresten).

■ ■ **Ålands Fåravelsförening:** Kallelse till MEDLEMSMÖTE, måndag 26.11 kl 19.00 på Naturbruksskolan. Välkomna!

■ ■ **Ålands invalider:** Ni kommer väl ihåg vår julfest lördag 8.12 kl 18.00. Anmälan senast 26.11 tfn 527 360. Välkomna.

■ ■ **Ålands Lungskadeförening:** Höstmöte hålls på HandiCampen tisdag 27.11 kl 19.00 med mötesförhandlingar och servering. Ta gärna med era bilder från Gamla Valamo.

■ ■ **Ålands marthadistrikt:** Föreläsning: Kvinnor och kemikalier, tisdag 27.11 kl 18.00 i café Vreten. Inget anmälningstvång.

■ ■ **Ålands Vattenskyddsförening:** Höstmöte och Runda bordet-diskussion i stadshuset foajé torsdag 29.11 kl 19.00. Stadgeändliga förhandlingar kl. 19.30 VANN MILJÖN? Servering. Närmare info: www.vattenskydd.ax

■ ■ **Önningebymuseets vänner:** Kom ihåg att anmäla er till Helsingforsresan 12.1.2008 (Önningebyutställningen i Amos Andersons Konstmuseum) senast 29.11. Vi flyger med Air Åland över dagen. Ring Berit Brandt om du vill komma med 0457 548 3675.

Fler pensionärer. De äldre blir fler och fler, visar ny statistik. Här är det Kalle Lund som spelar upp till dans så att pensionärerna kan ta sig en svängom. Arkivfoto: STEFAN ÖHBORG.

Statistiken över befolkningen 2006 är nu klar Pensionärerna blir fler och fler

Befolkningsutvecklingen 2006 karaktäriserades av en minskad tillväxt på grund av avtagande inflyttning, men fortsatt stark ökning av antalet invånare födda utanför Norden.

Många rumäner hittar till Åland. Om några år väntas en pensionärsboom.

ÅSUBs statistikrapport med detaljerade slutliga uppgifter om den åländska befolkningens struktur och förändringar 2006 har nu utkommit. Följande fakta ger Åsub, Ålands statistik- och utredningsbyrå, i ett pressmeddelande:

88 inflyttare

Ålänningarna blev 157 flera under år 2006 och uppgick vid slutet av året till 26.923 personer.

Detta innebär en öknings-

takt på knappt 0,5 procent, vilket var högre än för Finland men lägre än i Sverige.

År 2005 var befolkningstillväxten 236 personer.

Huvuddelen av folkökningen beror på flyttningsrörelsen som gav ett överskott på 88 personer vilket dock var betydligt mindre än 2005. Flyttningen i förhållande till icke-nordiska länder gav det största överskottet, eller 111 personer, medan flyttningen till och från Finland medförde ett överskott på 44 personer. Flyttningen i förhållande till Sverige och övriga Norden gav ett underskott på 67 personer.

Fler födda

Antalet avlidna sjönk något från år 2005 och blev 257 personer.

Antalet födda ökade med 27 och uppgick till 295 personer, vilket gjorde att födelseöverskottet steg och blev 38 personer år 2006.

Som en följd av det ökade an-

talet födda och ett flyttningsöverskott för barn under skolåldern ökade antalet personer under 15 år något efter att i flera år ha minskat på grund av låga födelsetal.

Pensionärsboom

Antalet personer som har fyllt 65 år ökade med 69 under 2006 och deras andel av befolkningen steg därmed något och uppgick till 16,9 procent. Det var främst de yngre pensionärerna, de som är 65-74 år, som blev flera och i någon mån också 75-84-åringarna, medan antalet personer som var 85 år och över var i stort sett oförändrat.

Att en större tillväxt av antalet pensionärer kan väntas inom några år visar det faktum att de första stora årsklasserna som föddes efter andra världskriget nu har passerat 60-årsstrecket. Åldersgruppen 60-65 år ökade med hela 150 personer under 2006.

Antalet svenskspråkiga ökade med 48 personer och antalet finskspråkiga med 8 personer.

Personer med annat språk visade en mycket snabbare tillväxt. Denna grupp ökade med 101 personer och dess andel av befolkningen steg från 2,9 till 3,3 procent.

Totalt flyttade det in personer från 32 olika länder under året.

Av de 131 inflyttade från utomnordiska länder kom 27 personer från de gamla EU-länderna, 44 från de länder som blev EU-medlemmar 2004 och 22 från andra östeuropeiska länder. Lettland, Estland och Rumänien var de enskilda länder som stod för den största utomnordiska inflyttningen.

Från Asien flyttade 19 personer in och från Amerika 8.

Hela rapporten kan du läsa på nätet: www.asub.ax/files/Bef2006.pdf (ka-f)

OBS! Det händer

MÅNDAG 26.11 MUSIK

■ ■ **Folkhälsans allaktivitetshus kl 18.00.** Dzitari, kanteleduo från Lettland spelar folkmusik från olika länder.

■ ■ **Medis kursgård kl 20.00.** Pianoafton till 100-årsjubileet av Edvard Grieg. Per Thunarf spelar pianomusik och berättar om hans liv.

NÖJE

■ ■ **Arkipelag nattklubben kl 22.00.** Bar dj.

■ ■ **Parks bar kl 22.00.** Blandad musik från baren.

TV

■ ■ **SVT2 kl 21.30.** "Emigranterna". Hur lätt är det för en svensk att flytta till Finland? Vad stöter en finländare på för svårig-

heter i Sverige? Det svenska paret Lisbeth och Jens Dornonville de la Cour bestämmer sig för att lämna jobben och stressen i Stockholm och flytta till Åland i hopp om bättre livskvalitet.

TISDAG 27.11

EXLIBRISTILLVERKNING

■ ■ **Ålands museum kl 18.00-20.00.** Tillverka ditt eget exlibris under ledning av Tiina Barck och Kirsi Strand.

MUSEIGUIDNING

■ ■ **Ålands museum kl 12.00.** Utställningen "Haddon Sundblom & Santa Claus".

NÖJE

■ ■ **Arkipelag nattklubben kl 22.00.** Bar dj.

■ ■ **Parks bar kl 22.00.** Blandad musik från baren.

□ Kl 19.00. "Haddon Sundblom".

STICKCAFÉ

■ ■ **Jomala Rönngården kl 18-20.00.** Årets sista stickcafé.

ÖPPET HUS

■ ■ **Museibyrån kl 16.00-20.00.** Guidningar, utställningar och workshops.

Guidningar:

□ Kl 16.00. "Erövrare av Europa".
□ Kl 16.30. Musei-, textil- och konstmagasinet.
□ Kl 17.00. "Haddon Sundblom".
□ Kl 18.00. "Erövrare av Europa".
□ Kl 18.30. Musei-, textil- och konstmagasinet.

Haddon Sundbloms jultomte på årets julfrimärke

Män kan, men behöver hjälp

Pappagrups-ledare vill få fler män att vara med sina barn

Av de män i Stockholm som deltagit i pappagrupper har 65 procent tagit ut mera pappaledighet än genomsnittet. Också på Åland går det rätt bra.

Det berättar **Mats Berggren** från Stockholm, som i helgen var på Åland och pratade om jämställdhet i Fredsinstitutets och Folkhälsans regi. Han har varit på Åland i flera repriser tidigare och utbildat ledare för pappagrupper.

Berggren och hans fru hade tidigare ett jourhem för barn som behövde tas om hand när det krisade i familjen. Och han lade märke till de frånvarande papporna.

– Om pappan hade problem så fanns alltid mamman där och tog hand om barnen. Men om mamman hade problem så fanns pappan ingenstans.

Det är detta han vill åtgärda med pappagrupperna, få papporna att mera ägna sig åt barnen. Och det fungerar. Det fungerar också som ett slags terapi.

– Män som inte känner varann sedan tidigare kan tala mer öppet med varann. Man har inte revir att bevaka, man behöver inte spela rollen av arbetskamrat eller god vän, man kan kasta loss, förklarar Berggren.

Och när de vanliga argumenten mot pappaledighet kommer fram, så ställer han motfrågor.

– De flesta skyller på chefen eller på frun att de inte kan vara med barnen. Och på ekonomin. Men det är sällan man har räknat över eller talat med chefen eller frun. Så vi frågar har du talat med din fru, har du räknat över din ekonomi?

Kvinnorna skeptiska

Men det är inte bara männen som skall övertygas alla gånger.

Pappagrupsman. Mats Berggren har inte dragit igång pappagrupper bara i Stockholm och på Åland. Han håller på också i St Petersburg. Det är en utmaning. Foto: JONAS EDSVIK

Mats Berggren har dragit igång utbildning av pappagrupsledare i St Petersburg, och där fanns många skeptiska på det inledande mötet.

– Kvinnorna undrade om de plötsligt inte duger. Männen förklarade att de måste arbeta, de hinner inte och prästen undrade om det är meningen att männen skall bli som kvinnor.

Men så höll en kvinna ett brandtal, där hon förklarade

att detta är något som kvinnorna har väntat på i 80 år, man måste ge det en chans. Och följande dag kunde Mats Berggren starta utbildning för den första gruppen blivande ledare.

I Ryssland förekommer inte pappaledighet, men papporna kan vara med på förlossningen. Ungefär 1 procent utnyttjar den möjligheten, högt räknat.

I den grupp Berggren fick ihop sade en av tio att han

skulle vara med. På den andra träffen var det fyra blivande pappor som ville vara med på förlossningen.

Också där kom standardbortförklaringen till en början: "Hon vill inte".

Tar tid ändra attityd

Berggren verkar inte missnöjd över att utvecklingen går rätt långsamt. Han säger att det tar tid att ändra attityder.

Det här var en av de frå-

gor som diskuterades på studiedagen, hur mycket vi påverkar omedvetet, hur arvet förs vidare av föräldrar och far-och morföräldrar, av skola, av dagis. Till och med på BB skiljer man barnen åt med skära och blå filter.

Hur påverkar det attityden? Jämställdheten?

– Här på studiedagen sade fyra personer oberoende av varann att kvinnorna måste sluta ta hand om männen om vi skall få jämställdhet.

Men Berggren säger att det mesta jämställdhetsarbetet börjar när föräldraleligheten är slut. Vem går ner i arbetstid om det inte fungerar med full tid för båda? Kvinnan, hon går ner i lön och därmed också i pension. Där behöver männen göra mer, anser Berggren.

HARRIET TUOMINEN
harriet.tuominen@nyan.ax
tfn 528 464

Hallå där

Hallå där Eva Ringwall som har hållit föredrag på seminariet "Hela kvinnan 2007 – Kön, makt, våld" i Helsingfors.

Hur har det gått?

– Det har gått jättebra. Jag har fått väldigt fin och positiv respons på mitt föredrag. Folk har kommit fram och tackat och sagt att det var både intressant, givande och tacksamt.

Rubriken för Eva Ringwalls föredrag var "Mentalvården i behov av förnyelse".

Vad handlade föredraget om?

– Jag berättade om mina erfarenheter från mentalvården och den mentalvårdskarusell jag gått igenom och hur jag upplevt det.

På vilket sätt behöver mentalvården förnyas?

– På alla sätt. Man behöver börja se på mentala sjukdomar på ett helt nytt sätt. I dag

finns det en övertro på att psykiska sjukdomar orsakas av hjärnskador av något slag. Om man tror att ett problem är fysiskt, behandlar man det också fysiskt, vilket resulterar i att folk får alldeles för mycket mediciner i dag.

– Man borde bli bättre på att utreda de verkliga orsakerna och ta reda på vilka som har fysiska och vilka som

har psykiska sjukdomar. Folk som äter fel och därför har näringsbrist som kan göra en orkeslös och nedstämd kan till exempel få antidepressiva, trots att det de behöver är en dietist.

– Många människor som har svårt traumatiska upplevelser bakom sig får inte alltid den vård de behöver. I all psykisk problematik handlar det om följden av något trauma och det finns inte tillräcklig kunskap för att hantera det i dag. Inom vården anser många till exempel att schizofreni är en fysisk sjukdom, trots att ett mycket stort antal undersökningar visar att mellan hälften och 97 procent av de schizofrena har blivit utsatta för sexuella övergrepp eller någon annan form av våld.

Seminariet pågick under onsdagen och torsdagen och riktade sig till vårdpersonal, personer som på själva berörs av mentalvården och politiker i hela Svenskfinland.

LINA ANTMAN
lina.antman@nyan.ax

Finström överläter ÅPAB aktier

■ **FINSTRÖM.** Kommunfullmäktige beslöt i torsdags att överlåta kommunens 13 aktier i Ålands problemavfall Ab till Ålands miljöservice k.f. utan vederlag. (ml)

SPELA BINGO

med lyckotavla

På PAF Casino
på Torggatan 14
alla TORS. kl. 19

- 5 raders BINGO
- Lyckotavla, vinster 34€ - 336 €
- Kvällens poängplockare: 3 kg kaffe och 1,5 kg kaffe

Val av ledamöter till Statsduman av Ryska federationens Federal Sammanträde

Den 2 december från kl. 8.00 till 20.00 är det val av ledamöter till Statsduman av Ryska federationens Federal Sammanträde för den femte mandatperioden.

Ryska medborgare som bor eller tillfälligt vistas på Åland kan rösta vid Ryska Federationens konsulatet på Åland (Norra Esplanadgatan 11 Mariehamn).

Alla ryska medborgare som har fyllt 18 år är röstberättigade. För att rösta skall man komma personligen till vallokalen med sin utrikes eller inrikespass eller annat dokument som ersätter pass och intygar identitet och Ryska medborgarskapet.

Kontaktuppgifter till valkommission på Åland:
Ryska Federationens konsulatet på Åland,
Norra Esplanadgatan 11, 22100 Mariehamn
Fax/tel 018-19 524

Jan Kronholm
Epost: jan.kronholm@nyan.ax
Telefon: 528 466

kultur

”Dagen idag är en märklig sak. Tänk, evighet fram och evighet bak.

ALF HENRIKSSON

Hon högg ved på Sergels torg

– Roligt! Jag har inte varit med om något liknande.

Det säger Gunnel Ekelund i Mariehamn som deltog i koreografen Dorte Olesens performance på Sergels torg för en vecka sedan.

Hundra kvinnor, alla plus 55, högg ved i tre dagar.

Dorte Olesen, som stod bakom superhappeningen på Sergels torg, har gjort mängder med dansverk där människor med glimten i ögat gör ovanliga saker.

Nu ville hon samla kvinnor, alla över 55, för att i novembermörkret hugga ved, elda och grädda våfflor. Aktiviteten skall småningom också bli en bok.

Ville vara med

Gunnel Ekelund, pensionerad bibliotekarie i Mariehamn, säger att hon läste om det hela i Dagens Nyheter och blev genast intresserad.

– Det där skulle jag vilja vara med om, tänkte jag.

Hon berättar också att hon från tidigare känner till Moderna dansteatern i Stockholm där Olesen är verksam.

Att Olesen ville samla kvinnor över 55 beror på att hon anser att man inte tar vara på den här gruppens kunskaper och krafter, något som Gunnel Ekelund också håller med om.

– Vi var ett hundratal kvinnor, den äldsta 86 år gammal som deltog. Aktiviteten pågick varje dag mellan klockan 12 och 18, berättar hon.

Långveden som man fått till skänks sågades först av

några deltagare som kunde hantera motorsåg och höggs därefter upp till småved som travades i konsthändig travar på torget.

– Vid alla huggkubbar fanns mikrofoner, vilket gjorde att yxhuggen ekade över centrala Stockholm.

Även yxkastning (till måls) ingick i aktiviteterna och man gräddade också våfflor som man bjöd åskådare och förbipasserande på. Många alkisar och uteliggare fans bland dem fick sig några värmande våfflor.

När det hela var över skänkte man bort veden.

”Jätteroligt”

Enligt Gunnel Ekelund blev det en intressant performance som lockade mycket åskådare.

– Det var jätteroligt att få vara med. Tänk bara när man möter någon på färjan hem som frågar vad man gjort i Stockholm och man kan svara: huggit ved på Sergels torg!

– Jag har alltid varit intresserad av sådant som blandar olika kulturformer, tillägger hon.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466

Vedhuggare. Gunnel Ekelund var med bland hundra kvinnliga vedhuggare på Sergels torg i Stockholm. Arkiv Foto: ERKKI SANTAMALA

Körsångare som vill sjunga

i en adventskör bjuder Mariehamns församling nu in till en övning på torsdag, den 29 november, kl 19 i S:t Mårtens kyrka. På 1 advent, söndagen den 2 december kl 11.00 firas feshögmässa i S:t Görans kyrka. Adventsgudstjänsten innehåller massor med festlig musik. Dirigent för ”Adventskören” är **Kaj-Gustav Sandholm**.

– Vi sjunger Hosianna av Hovland, Hosianna av Vogler, Dotter Sion av Händel och ”Låt jubelsången stiga” av **J-O Kulander**. Den 1 Advent övar vi tillsammans med Mariehamns Kvartetten och trumpetare kl 9.30 i S:t Görans kyrka, berättar Sandholm. □

Mikko Franck föreslås bli opera-

chef och musikchef vid Finlands Nationalopera. Styrelsen för nationaloperan beslöt, i enlighet med nomineringsutskottets förslag, förordade Franck för posten. Mikko Franck har varit Nationaloperans musikchef sedan 2006.

Styrelsen beslöt också låta personalgrupperna vid operan uttala sig inför utnämningen som görs den 18 december. Till ny balettchef vid operan utnämndes förra veckan **Kenneth Greve** från Danmark. □

Monika Fagerholms ”Den amerikanska

flickan” skall nu erövra USA. Efter framgångarna i Sverige, där Fagerholms Augustprisbelönade roman sålt uppemot 200.000 exemplar står USA i tur. Senast i raden av utländska förlag att köpa översättningsrättigheterna till boken är amerikanska Other Press, ett förlag med fokus på översatt skönlitteratur. Other Press köper samtidigt Fagerholms nästa roman ”Glitterscenen”. Båda böckerna kommer att bli huvudtitlar för förlaget, vilket innebär att de backas upp av en massiv kampanj, inklusive författarbesök i fem amerikanska städer, radioturné och annonsering i dagspress. Planerad utgivning av den första romanen är hösten 2009, berättar **Susanna Sucksdorff** på förlaget.

Den amerikanska flickan är sedan tidigare kontrakterad av förlag i Norge, Danmark, Holland, Tyskland, Frankrike, Serbien, Litauen och Estland. □

Isabella Lövin får Stora

Journalistpriset i Sverige i klassen ”Årets berättare”. Lövin, som är författare till den uppmärksammade boken ”Tyst hav”, får priset med motiveringen: ”För hennes chockerande berättelse om vad människan gör med havet, och till vilket pris.” □

Luciakandidaterna 2007

Vem vill du se som årets Lucia?

Rösta och ge samtidigt ditt bidrag till luciainsamlingen.

Du kan också bidra till insamlingen genom att köpa lucialotter och luciamärken.

Ge ditt bidrag!

Hjälp lucia hjälpa

Rösta på Ålands Lucia 2007

Jag ger min röst åt kandidat nr _____

Jag understöder årets luciainsamling med _____

skriv summan som bifogas

Årets insamlade luciamedel går till
Drogförebyggande verksamhet för ungdomar, 50%
Enskilda hjälpbehövande på Åland, 50%

Bidrag kan också sättas in på luciainsamlingens konton i alla banker.

Röstsedeln bör vara hos Folkhälsans luciakommitté, Styrmanngatan 10, 22100 Mariehamn senast fredagen den 30 november kl. 12.00.

Namn: _____

Adress: _____

Hemkommun: _____

I SAMARBETE MED

nyan.ax

MARIEHAMNS TRYCKERI AB

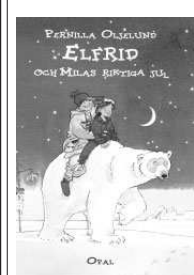
Ring och tipsa!

0457-313 4444

Nya Åland
☆☆☆

Veckans boktips!

Elfrid & Milas riktiga jul

av Pernilla Oljelund
Boken som ligger till grund för SVT:s julkalender 2007

14,45€

LISCO

BOK & PAPPER
Skarpansvägen

Mångsidigt kring barnlitteratur

Litteratur för alla smakriktningar finns med inför vårens litteraturdagar för barn.

Nytt är att högstadieelevernas program kombineras med de vuxnas litteraturdagar.

Planeringen av Barnens litteraturdagar 2008 är i full gång. Dagarna, som hålls i mitten av april i vår, följer gammalt välbekant koncept men det rymms också in en del nyheter i programmet. Det framkom på det första informationsmötet på torsdagen.

En nyhet är att högstadieelevernas litterära paket kommer att ingå i de "stora" litteraturdagarna i början av mars. På det sättet försöker organisationerna öka engagemanget i just den åldersgruppen.

– Det här är ett försök utgående från teorin att högstadieeleverna kanske funkar bättre bland vuxna, förklarade skolbibliotekarie **Elsbeth Randlelin** som sitter i arbetsgruppen för dagarna.

Träffa ministern

I samband med Vimmelfesten, som är för alla i årskurs fem, finns det planer på att eleverna först skall få träffa kulturministern på självstyrelsegården. På det sättet vill arrangörerna tillmötesgå ett önskemål från barnen från tidigare år om att få mingla lite mera. Arbetsgruppen skall nu anhänga om audiens hos ministern.

En tredje nyhet är att man lämnar bort de föräldraföreläsningar som varje år har arrangerats utan att dra publik. I stället kommer man att lansera ett, både i Finland och i Sverige, populärt koncept som handlar om spädbarn och läsning.

Ett tjugotal

Arbetsgruppens medlemmar

För äldre barn. Marie Norrgrann ansvarar för planeringen av högstadiernas litteraturdagar som i år kommer att hållas tillsammans med de vuxnas litteraturdagar. Monica Andersson, till vänster, är ny projektledare för Barnens litteraturdagar.

presenterade en lång lista på ett tjugotal författare, av dem har redan drygt hälften meddelat att de kommer.

Majoriteten av författarna är från Sverige men också finlandssvenska barnboksförfattare och en dansk har inbjudits. Dessutom finns det naturligtvis också

åländska namn på listan.

Författarnas alster representerar allt från fakta och populärvetenskap, historia, äventyr och humor till mer allvarstygda texter.

Under de närmaste veckorna klarnar det vilka alla författare som kommer och då skall skolornas lärare och bibliotekarier bestämma sig för vem de vill att besöker just deras skola och elever.

TITTE TÖRNROTH-SARKKINEN
titte.tornroth@nyan.ax
tfn 528 452

Foto: FREDRIK TÖRNROOS
tfn 528 470

Författare som tackat ja till Barnens litteraturdagar

För årskurs 1-2

Jörn Jensen, Danmark
Tove Appelgren, Finland
Ann-Christin Waller och
Anni Wikberg, Åland
För årskurs 3-4
Carina Wolf-Brandt, Finland

Kerstin Lundberg-Hahn, Sverige
För Årskurs 5-6
Moni Nilsson-Brändström, Sverige

Jonathan Lindström, Sverige (Även årskurs 7)

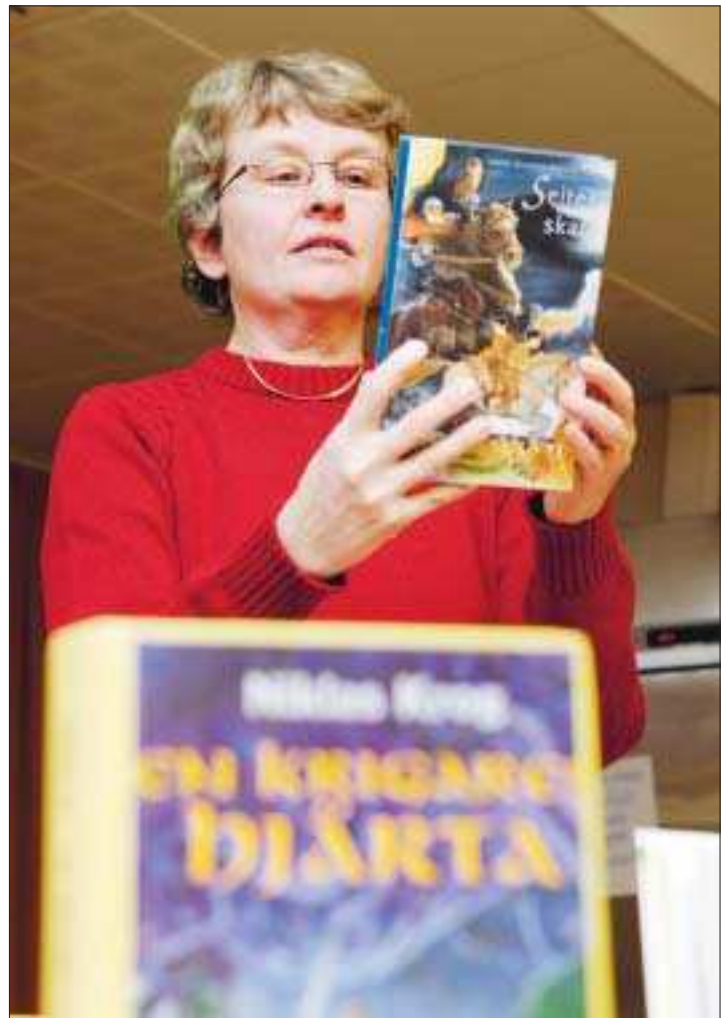
Niklas Krog, Sverige (Även årskurs 7)

Årskurs 8-9 (I samarbete med Mariehamns litteraturdagar)

Per Nilsson, Sverige
Katarina Gäddnäs, Åland
Fred Forsell, Åland

Dessutom har arbetsgruppen för Barnens litteraturdagar kontaktat ytterligare ett tiotal författare som dock ännu inte har gett besked om de kan komma eller inte.

Annonsera i den tidning du själv läser!

Åländska alster. Agneta Wilhelms är Barnens litteraturdagars kontaktperson för södra Åland. Hon presenterade bland annat den åländska barnboksförfattaren Ann-Christin Waller som, tillsammans med illustratören Anni Wikberg, är en av dem som kommer att medverka i vår.

Allsångskväll

med våra mest älskade
JULSÅNGER
Torsdagen den 29 november 2007
kl 19.00 i St Görans kyrka

Medverkande:
Gospelkören Good News
Anders Hallbäck, dirigent
Linda Svensson, solist

Judit Deaki, kantor
Maria Båsk, församlingspastor
Programblad: 5€

Arr: Lions Club Åland Freja

**Professor FD
Åsa Ringbom**

Föreläser i anslutning till projektet Ålands kyrkor under rubriken

"Den lyckade framtagningen av kalkmålningarna i Finströms kyrka"

i Ålands Museum, Filmsalen, tisdagen den 4 december 2007, kl.18.30

Därefter bjuder Föreningen Ålands Vänner r.f. alla åhörare på kaffe/te och kaka

Fri entré - Alla hjärtligt välkomna!

Stiftelsen Ålands Vänners DELEGATION håller HÖSTMÖTE

i Ålands Museum filmsalen den 4.12.2007 kl.18.00-18.30.

Stadgeenliga förhandlingar

Arr: Stiftelsen Ålands Vänner r.s och Ålands Museum.

**FLERA
RÖSTER**

JULKONSERT

fr. 30.11 kl. 19.30
i St. Görans kyrka och
sö. 2.12 kl. 16.00
i Saltviks kyrka.

Bl.a. Benjamin Brittens
A Ceremony of Carols med
Gertrud Schneider på harpa.
Kaj-Gustav Sandholm, piano.
Programblad 12 euro.
Förköp: boutique Niccola
Torggatan 1

Försäljning av Flera Rösters
nya julska! Pris 17 €

Lappobutik flyttar nästgårds

I vinter ska Lappo handelslag överge det egna gamla affärshuset vid Lappo hamn och flytta till bankhuset bredvid.

– Tur att kunderna är köptrogna. De består mest av äldre och sjömansfruar, säger föreståndaren Nina Öström.

Affärsbyggnaden, uppförd någon gång på 1940-talet, klarar inte kraven längre. Handelslaget har inte råd att renovera huset. I stället ska det bli flytt av till nya Lappobankens hus, alldeles i närheten. Bankhuset närmast norrut har rum för butik, lager och personalutrymmen.

Föreståndaren **Nina Öström** sitter nu i sitt arbetsrum bakom butiken, antagligen Ålandsvaraste butiksföreståndarkontor. Här har hon full koll över gästhamn och när skärgårdsfärjan Alfågeln kommer och går.

Men snart blir det ändring på den saken.

– Antagligen får jag mitt rum in mot skogen, säger hon, som varande butiksföreståndare, postiljon, bensinförsäljare, apotekare, alkooombud och fiskeskortsförsäljare. Nina Öström är allt i ett.

Hemmabutik

På ytterdörren till butiken läser vi om öppethållningstiderna.

■ Måndag till lördag 10.00–13.00.

■ Tisdagar och torsdagar dessutom 15.45–16.00.

■ Söndagar stängt.

Eftermiddagstiderna på tisdagar och torsdagar är anpassad för kunderna. Det gäller dem som arbetar på Brändö och kommer tillbaks till Lappo med en viss färja. De ska också ges en chans att handa i hemmabutiken.

Nina Öström nämner både namnen på dessa kunder och färjans ankomsttid. Allt har hon koll på.

Köptrogna

Kunderna på Lappo värnar om sin butik berättar hon vidare. Det är hon uppenbart glad över. I 4,5 år har hon haft hand om butiken.

På Lappo bor ett 50-tal personer, på grannön Björkö 14.

– Kunderna är trogna ja, de vill självklart ha kvar sin butik. Det finns många äldre och många sjömansfruar. I många familjer pendlar dessutom männen till jobb på annan ort.

– På vintern är det lugnt här, men sommartid är det livat. Folk brukade komma hit i massor till midsommar, men säsongen har förskjutits något.

Numera börjar rusningen ett par veckor efter midsommar och pågår hela augusti.

– Folk blir mer mellaneuropeiska i sina semestervanor.

Streckkodskassa

Nu i vinter ska alltså varenda marmeladburk och kaviartub flyttas till grannhuset. Det blir en vägg mellan bankens lokaler och butiken. Dessutom har skoldirektören ett rum i byggnaden.

– Det blir fint. Det nuvarande huset har varit väl kallt på vintern. Butikskassan ska också bytas ut till en streckkodskassa. Det kommer att underlätta arbetet.

Senast i mars beräknar Nina Öström att butiken ska vara på plats i nya lokaler. Det gamla butikshuset ska säljas.

Fullt av dagligvaror. Allt vad en människa behöver – och lite mer än så – säljer Nina Öström i Lappo handelslag. I vinter ska hela butiken flytta ett hus norrut.

Gammalt lager. Butikslådorna i affärshusets källare har innehållit betsel, dörrlås, hästbroddar och annat som behövdes förr i tiden. En del gamla grejer finns kvar ännu i dag.

Stenkast från hamnen. I dag har affärsföreståndaren en i sammanhanget helt unik utsikt ut över vattnet med både gästhamn och färjehamn. När butiken flyttar in i bankhuset försvinner utsikten. Men andra fördelar kommer i stället.

norrut

Till salu. Den gamla affärsbyggnaden på Lappo ska säljas. Läget är intressant, alldeles nära gästhamnen. Vem vill spekulera och hitta på något intressant här?

Några klipp ur historien

Nina tog över efter Nina

Lappobutikens historia har varit kantad av motgångar och bekymmer. Här några klipp ur vårt arkiv.

14 JULI 1992: Köpmansparet **Uffe** och **Chris Lindgren** från Nyland har tagit över i Lappo handelslags butik i Brändö och chockstartar med att hålla öppet klockan 8.00-20.00 varje dag hela sommaren, som kanske är åländskt rekord inom dagligvaruhandeln!

13 JANUARI 1995: Lappo-köpman slutar troligen. Lappo handelslag uppvaktade i torsdags tf näringschef **Per Ekström**. I landskapets budget finns i dag 110.000 mk i stöd till glesbygds-

butiker. I föl fick hotade Lappoboden 13.000 mk av det stödet. Innehavarna har begärt 40.000 mk för att klara den fortsatta driften, medan handelslaget, som äger fastigheten, i sin tur har begärt att landskapet ska teckna andelar för 200.000 mk i bolaget.

30 APRIL 1997: Nu avgörs Lappobutikens framtid. I lördags stängde Lappobutiken. De närmaste dagarna avgörs dess framtid. Lappo handelslag säljer andelar till allmänheten för att rädda butiken.

10 FEBRUARI 2000: Posten gav ett skambud, Lappoborna är arga, vill inte att post-

kontoret stängs På Lappo är man idag upprörd över att Posten Åland vill stänga postkontoret och i stället lägga ut postservicen på butiken för en mindre summa pengar i månaden.

9 APRIL 2003: Nina tar över efter Nina. Lappo handelslag hör till en av de åländska småbutikerna som kämpar med lönsamheten, men är livsviktig för sina få kunder. Butiken serverar befolkningen på Lappo, Asterholma och även på Björkö i Kumlinge kommun. Den tidigare föreståndaren **Nina Sluth** går på mammaledigt och ersätts av **Nina Öström**. (ka-f)

Stor jul och kvalité AUKTION

Auktionen som passar alla
Ikväll måndag 26/11

Kl. 19.00 Visning 1 timme innan

BREIDABLICK

Välkomna till årets stora jul och kvalitets auktion som vi lagt på Breidablick, för att få rum med vårt stora auktionsutbud. Detta är auktionen där vi bjuder på det mesta av det bästa.

Vi presenterar här ett liten del av våra utrop

Flera matgrupper till salen och köket.

Möbler: 1700-tals repliker av Gustavianska möbler, flera matsalsgrupper, bl.a. salsbord med 10 st Gustavianska "Nollan" stolar, klaffbord med "Bellman" och Kärven" stolar, karmstolar "Big Rose" samt hallbord modell halvmåne, Gustavianska speglar och lampetter buffeér, vitrinskåp, vinskåp, hörnsåp, byråar, brickvitrin, herr betjänt, bibliotekstol, flertal olika modeller av piedelstolar bl.a. jugendstil, vitrinskåp i mahogny och i serierna "ECB" och "Pillar", chiffonje i Chippendale med karmstol, tidningställ, klassiska och nya skinngrupper

Flertal vitrinskåp

Buffeér och byråar

Moderna och klassiska skinngrupper

såsom Chesterfield med extra Wingchair fåtöljer mm. Stort köksbord med 8 stolar, Italienska skinnfåtöljer i Clubmodell. Designade möbler av Fritz Hansén och Arne Jacobsens "Sjuan-stolar", samt mycket mer som av utrymmesskal ej får plats här.

Konst/Original: Från privatpersoner och gallerier inlämnat konst utauktioneras bl.a. Birger Ljunquist, Severin Nilsson, Hugo Zuhr, Georg Pauli, Roland Svensson, Martin Engström, Evert Taube, Willhelm von Gegerfeldt, Anders Palmér, Maria Ronnehed, Carl Brandt, Madeine Pyk mm.

Grafik: Jättestor Corneille, Ernst Billgren, Inge Schiöler, Lasse Åberg, Carl Höglund, Marc Chagall, Peter Dahl, Maria Lang, Angelica Wijk, Uno Wallman, Andy Warhol, Tom Moore, Madeleine Pyk samt många fler.

Glas/Keramik/Ostindisk porslin: Konstglas av Ernst Billgren samt keramik av bl.a. Gunnar Nylund, Carl Harry Stålhane, 17-1800 tals Ostindisk porslin med bl.a. Qianlong, Daoguang och Republik

Stor samling nomadmattor

Mattor: Stor blandning av av klassiska och moderna handknutna mattor 1,5 m² - 20 m². Charmiga nomad mattor i handspunnen ull och i växtfärger från olika distrikt i Iran såsom Bachtari, Shiraz, Gashgai, Shirvan, Shahsavan mm. Ateljéknutna exklusiva Ghom mattor i Silke, Nain, Täbriz, Keschan, Isfahan. Stort utbud på gallerimattor dvs. gång mattor i alla längder och färger. Ett verkligt tillfälle för dig som ska köpa din första "äkta matta", du får experthjälp innan köpet, eller till dig som är mattkännare och vill komplettera upp din mattsamling.

Exklusiva ateljéknutna mattor

Köpgaranti: Genom vårt Åländska företag kan vi ge dig full bytesrätt

Barocker

Kristallampor: Från ett av Sveriges mest anrikaste företag grundat 1895 har vi fått i uppdrag att utauktionera en samling klassiska modeller. 5-10 armade empirekronor i korg eller med pigg, enkla trådbarocker, eller dubbla barocker med gjutna stommar. Plafonder i olika storlekar och modeller. Samtliga kristallkronor är knutna i briljant och facett slipad Böhmsk kristall

Plafonder

Empirer

Kuriosa: Ett flertal facettslipade speglar, stora som små. Bordslampor i olika modeller och storlekar. Ett antal utrop på nautika. Kasettramar, lockurnor, vaser, skålar, ingefärskrus, i kinesisk porslin.

Välkomna till vår jul och kvalité auktion

NORDISKA AUKTIONSBYRÅN etabl 1951
i samarbete med Nordiska Tjänster AB
tel. 37786 gsm 0457-3434300

Ålands grönsakslager satsar tre miljoner euro på nybygge

Tror på framtiden. Tord Sarling till vänster och Risto Henriksson glädjer sig åt satsningen på en ny lokal i Gölby. När den står klar kan verksamheten utvecklas och drivas på ett mer kostnadseffektivt sätt. Foto: FREDRIK TÖRNROOS

Ålands grönsakslager tror på framtiden och storsatsar i ett nybygge i Jomala Gölby på 1.800 kvadrat. Genom att samla allt på ett ställe kan man effektivisera hanteringen och pressa kostnaderna. Dessutom byter man namn. Hädanefter gäller Ålands trädgårdshall.

Andelslaget Ålands grönsakslager håller i dag till på två platser – dels vid Godbyvägen i Mariehamn, dels i Jomala Gölby.

Det är både tungrott och ineffektivt och nu storsatsar andelslaget på ett nybygge i Gölby på 1.800 kvadrat i anslutning till nuvarande lokaler på 2.400 kvadrat. Bygget står enligt planerna klart under första halvåret 2009 och då säljs fastigheten vid Godbyvägen och all verksamhet flyttas

till ett och samma ställe.

– Då kan vi använda våra maskiner och vår personal på ett mer effektivt sätt. I dag transporterar vi mellan två och tre ton frukt och grönsaker mellan fastigheterna och personalen är ibland på ”fel” ställe. Vi får även utrymme att automatisera mer och då i första hand lökhanteringen, säger **Tord Sarling** som är vd för andelslaget Ålands grönsakslager.

Satsningen i Gölby beräknas kosta 3 miljoner euro. Av den summan får andelslaget 40 procent eller 1,2 miljoner i investeringsstöd. Av stödsumman i sin tur står EU för drygt 500.000 euro och landskapsregeringen för 700.000 euro.

Färre odlare mer

Satsningen är enligt ledningen vid andelslaget ett bevis på att man tror på framtiden.

– Folk äter mer frukt och grönsaker och vi har ett gott namn på fastlandet, säger **Risto Henriksson** som är vice vd och försäljningschef.

Ålands grönsakslager är ett odlarägt andelslag med 240 andelsägare och 160 aktiva odlare. Försäljningen går till 98 procent till riket där man har tre huvudkunder – de stora partifirmorna Inex, Kesko och Tuko. Dessutom säljer man till ett 30-tal mindre partiaffärer. 2 procent säljs på Åland.

Tendensen under senare år är tydlig – antalet odlare har sjunkit men de som är kvar odlar mer. 20 procent av de aktiva odlarna står för cirka 80 procent av volymerna.

Lök och äpplen

150 grödor ingår i utbudet från andelslaget och de viktigaste är lök och äpplen. När det gäller gul lök står odlarna bakom Ålands grönsakslager för en tredjedel av hela den finländska marknaden. Beträffande äpplen står åländska odlare för hälften av den inhemska produktionen men här ser man ändå stora tillväxtpotentialer.

– Inhemsk äppel står för endast tio procent av all äppelkonsumtion i Finland, 90 procent är alltså importerat och där finns en stor andel som vi kan försöka erövra en del av, säger **Sven-Harry Boman** som är andelslagets styrelseordförande.

En produkt på kommande är päron. Nu odlas blygsamma mängder, cirka 27 ton

per år, på Åland men inom ett par år räknar man med att mängden minst fördubblas.

– Inhemsk päron har vissa fördomar att kämpa emot. Många tror att de är torra och hårda men nu har man fått fram saftiga och goda päron och det är helt klart en intressant produkt, säger Tord Sarling.

Enbart i oktober sålde andelslaget frukt och grönsaker till ett värde av 1,5 miljoner euro.

Ät mer!

EU strävar efter – som en åtgärd för bättre folkhälsa – att höja konsumtionen av frukt och grönsaker. Därför stöder man bland annat satsningar som går ut på att sammanföra odlare till större enheter som gör dem mer strukturerade och starka

gentemot handeln. I Finland finns i dag en handfull producentorganisationer som är godkända av EU, en av dem är Ålands grönsakslager.

För att få behålla EU-stämpeln och få del av stödet, som betalas ut, måste andelslaget göra upp ett handlingsprogram för tre år i taget. I det ska bland annat miljöförbättrande åtgärder, marknadsföring och utveckling av maskiner framgå.

Andelslaget möter framtiden inte bara med ett nybygge utan också med ett nygammalt namn. I försättningen heter man Ålands trädgårdshall – det namn som produkterna i dag marknadsförs under.

HELENA FORSGÅRD
redaktion@nyan.ax

Ökar hela tiden. Konsumtionen av frukt och grönsaker ökar hela tiden och det är en positiv utveckling för Ålands grönsakslager, konstaterar Risto Henriksson. Foto: FREDRIK TÖRNROOS

35 cent ska en bilägare betala i bilskatt. Helt rätt, säger Rainer Åkerblom vid länsstyrelsen.

Fick räkning på 35 cent

Länsstyrelsen har skickat ut en fordonsskattefaktura på futtiga 35 cent till en bilägare i Mariehamn.

Fel, trodde bilägaren – men förvaltningschef Rainer Åkerblom säger att det är helt rätt.

Så här förklarar **Gitte Nordas**, handläggare vid länsstyrelsen, det udda beloppet.

– Bilägaren hade ett tillgodohavande på 127,75 euro som användes vid den senaste debiteringen som var en aning högre eller 128,10 euro. Så fast skillnaden är bara 35 cent så måste vi skicka ut fakturan, för varje debetsedel är ett skattebeslut.

I fordonsskattelagen heter det att minsta fordonsskattebelopp som uppbärs, debiteras och återbärs är 10 euro. Vidare står det att en fordran eller sammanräkning som understiger 10 euro uppbärs endast av särskilda skäl, bland annat om den skattskyldige gjort upprepade eller avsiktliga felbetalningar.

Alltså: Med tanke på lagen, har något fel begåtts?

Nej, säger länsstyrelsens förvaltningschef **Rainer Åkerblom**. Han vänder på steken.

– Det är ju till fördel för bilägaren att fakturan är bara på 35 cent. När det handlar om ett tillgodohavande som inte riktigt har räckt så gäller inte 10 eurosregeln.

”En förbättring”

Han konstaterar att bestämmelsen, som trädde i kraft den 2 november, är en förbättring jämfört med tidigare.

Men oberoende av det, är det verkligen värt att skicka räkning på bara 35 cent?

– Rätt ska vara rätt. Men det här är väl ungefär vad en bil kostar i skatt per dag, så fakturor med ännu lägre belopp förekommer nog inte.

Faktureringen sker maskinellt. Personalen går inte igenom debetsedlarna.

Rainer Åkerblom pekar på ytterligare en fördel för de kunder som har fordonsskatt att betala: – Länsstyrelsen på Åland är den enda i hela landet dit man kan komma in och betala den statliga skatten kontant. Det är helt gratis, någon avgift för hanteringen tas inte ut.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax

Väg på Kökar avstängd

■ På grund av trumarbete är bygdeväg 762 Överboda kyrkan på Kökar avstängd på måndag den 26 november klockan 12 till onsdag 28 november klockan 08. (ak)

Leder styrelsen. Sven-Harry Boman är ordförande för andelslagets styrelse och konstaterar att omsättningen i fjol uppgick till knappt 9,5 miljoner euro. Foto: FREDRIK TÖRNROOS

Nyan antar distansutmaning

Packar väskan. Ficklampa, bärbar dator och en massa böcker finns med i bagaget då Kiki Alberius-Forsman gör det som landskapsregeringen inte vågar, det vill säga testas på att jobba på distans. Foto: JONAS EDSVIK

Nu gör Nya Åland det som landskapsregeringen inte gjorde, det vill säga antar utmaningen från Kumlinge om att jobba på distans.

Från och med i morgon sköter Kiki Alberius-Forsman de dagliga nyhetsrutinerna från Kumlinge.

Tidigare i höstas utmanande Kumlinge kommun landskapsregeringen genom att ställa i ordning en arbetsplats för en distansarbetare.

Bakominsjudantillandskapsregeringen låg näringsnämnden i Kumlinge. Anledningen var att det från landskapsrådet har pratats mycket om utlokaliseringar och distansarbete i skärgården, men att de konkreta exemplen är få.

– Vi ger dem möjligheten att visa att de menar allvar. Det har ju sagts att distansarbete ska vara skärgårdens räddning,

sade näringsnämndens sekreterare **Satu Numminen** till Nya Åland i oktober.

Som i Dalbo

Men ingen på landskapsregeringen nappade på utmaningen, ingen vågade försöka sig på att distansarbete från Kumlinge. Nu gör Nya Åland det i stället!

– Jag åker ut till Kumlinge på tisdag morgon, det skall bli jätteroligt, säger en förväntansfull Kiki Alberius-Forsman.

Meningen är att hon på Kumlinge skall koppla upp sig via egen dator till Nya Ålands redaktionsprogram och sedan skriva och leverera samma material som om hon skulle sitta i tidningshuset i Dalbo.

Reportage också

– Det tekniska är lite pirrigt, det skall bli spännande att se hur det fungerar att kolla i arkiven och skicka texter och bilder. Jag

har aldrig gjort sådant förr, säger Kiki.

Hon betonar att det är just de vanliga rutiner hon skall testa att sköta på distans.

– Det är inte samma sak som att vara skärgårdsreporter men det är klart att jag kommer att passa på och göra en hel del Kumlingereportage också. Det är oundvikligt!

Leverera textruta

Kiki lovar också att varje dag leverera en textruta med information om hur det går i skärgården, både med jobbet och på fritiden.

Hon kommer att bo på Seglinge där Nya Åland, med kommunens hjälp, har hittat en bostad som hon får hyra. Det betyder att hon får pendla med färja till och från arbetsrummet som är i kommunkansliet på Kumlinge.

– Det är årets mörkaste vecka.

Jag hoppas att det blir stjärnklart, jag har min astrologiska bok med mig. Dessutom har jag planer på att gå på cirkelträning med kommundirektören!

TITTE TÖRNROTH-SARKKINEN
tittle.tornroth@nyan.ax

Fakta/Distansjobb

Detta väntar **Kiki Alberius-Forsman** i Kumlinge

- ett arbetsrum.
- ADSL-uppkoppling.
- en telefon.
- tillgång till personalutrymmen.
- arbetsgemenskap med andra anställda på kommunkansliet.
- inblick i vardagen i Kumlinge.
- lunch på Kumlinge skola.

Möjligheternas marknader

Aktieindexobligation Emerging Markets

Placeringsstid: 3,5 år
Teckningsstid: 21.11–12.12.2007

Obligationen har en normal emittentrisk. Prospekt finns på Ålandsbankens samtliga kontor och på www.alandsbanken.ax

ÅLANDSBANKEN

tfn *29 011

VECKANS Måndag-lördag
special
MALET KÖTT
av nöt
..... kg **5,90**

VECKANS Måndag-lördag
erbjudanden

Lutfisk ca 1 kg	6,95
Julkorv	8,90
Potatis-, morots-, kålrotslåda 400 g (3,97/kg)	1,59
Jullimpa 500 g (5,18/kg)	2,59
Edamerost	6,49

PLUSSA-erbjudande

Konfektaskar Budapest och After Eight 	Klementiner spanska 1,5 Kg (1,33/kg)
9,90 /3 st utan Plussa-kort 3,80/st	1,99 /påse utan Plussa-kort 2,49/påse (1,66/kg)

Citylivs
MITT I STA'N
TEL: 12 155 ♦ VARD. 9.00-18.00 LÖRD. 9.00-15.00

Julpyssel i museet

Nya formar till pepparkakor löddes ihop

Det blev vantar och bilar och katthuvuden och julgranar och så några amöbor i obestämda flytande former. Många pepparkaksformer tillverkades i museets julpysselverkstad i lördags.

Det ryker härligt när Madeleine Augustsson och Lara Granlund löder ihop sina pepparkaksformer. Den ena har gjort en pusselbit, den andra "en mer böljande grej".

– Vi kom hit enkom för att göra egna formar, det är kul att pyssla och skapa egna saker, säger tjejerna som går i nian i Övernäs högstadieskola.

Inga krusiduller

Pysselverkstaden var öppen tre timmar i lördags och inrymd i filmsalen i Ålands museum. Tove Sjövall, utbildad slöjdlärare och anställd vid ungdomsprojektet Kata-pult, och hennes "assistent" Maggan Husell instruerade alla som tittade in i verkstaden.

Det var en jämn ström av

pysselsugna – bland dem många mammor och morföräldrar med barn.

– Börja med att rita upp er form på ett papper. Gör den ganska enkel, inga krusiduller, lydde Tove Sjövalls första råd.

Folk ritade – det blev blommor och stjärnor, båtar och bilar, harar och blommor, vantar och gitarrer, fiskar och katthuvuden bland en hel del annat.

När modellen var klar mättes konturerna upp med en tråd och så klippte man till beckplåt i önskad längd. Plåten hade köpts färdigt strimlad –2,5 cm bred.

– Beckplåt är ganska mjuk och formbar och behändig att arbeta med.

Löda ihop

Sedan gällde det att forma plåtremsan efter sin modell. Till sin hjälp fick man ett urval av tänger – platta, runda, breda, små och stora. Det fanns hur många som helst och slutresultatet varierar beroende på vilken tång man använder.

När man var nöjd med

Roligt pyssel. I julpysselverkstaden i Ålands museum i lördags fick alla som ville göra en egen pepparkaksform. Lara Granlund till vänster och Madeleine Augustsson till höger fick goda råd av Tove Sjövall i mitten. Foto: JONAS EDSVIK

alla hörn och böjar fick man klippa upp en liten skåra i varje ända av plåten och foga ihop ändarna omlott. För att formen skulle hålla ihop för evigt fick man till sist löda ihop den. Ett hett och pyssligt petgöra.

– Värm skarven först och smält sedan tennlodet som blir som ett lim som fäster ihop skarvarna, instruerade Tove Sjövall.

Tennlodet fanns i kabelform på en liten rulle och det var inte helt enkelt för en ovan att få snygga skarvar – det blev lätt rätt klumpigt

men för funktionen spelade det ingen roll.

– Roligt. Jag vill göra en form till, sa Madeleine Augustsson när hennes första var färdig.

HELENA FORSGÅRD
redaktion@nyan.ax

Hett petgöra. Det ryker härligt när Lara Granlund löder ihop skarvarna till en pepparkaksform.

Foto: JONAS EDSVIK

VÄLKOMMEN TILL SUPERMARKET KANTARELLEN OCH MATHISHALLEN

Supererbjudande

MALET KÖTT

Inhemskt

5 80
KG

Supererbjudande

BLÅLÄNK

500-580 g HK

3 00
2 ST

Supererbjudandena gäller
måndag 26/11 - onsdag 28/11

ÄPPLEN

Red Delicious Rico, Frankrike

1 49
KG

FRANSKBRÖD

Ålandskringlan

1 00
ST

SMÖR

500 g normalsaltat, Ingman
EP 5,87/kg

2 35
ST

Supererbjudande

GURKA

Spanien

1 49
KG

PLUSSA - förmån

MARGARIN

500 g Sunnuntai
Utan Plussa-kort 1,39/pkt

1 00
PKT

GODISBOXAR

Fazer, Panda, After Eight, Budapest, Vinterkonfekt och Twist chokladblandning
Utan Plussa-kort 11,40/3 ask

9 90
3 ASK

LASAGNE & LASAGNETTE

200-273 g Knorr
Utan Plussa-kort 5,58-5,78/2 pkt

5 00
2 PKT

Supererbjudandena gäller så långt lagret räcker (gäller samtliga supererbjudanden)

KANTARELLEN
Nya Godbyvägen tel. 32 840

Måndag-fredag 9-21, lördag 9-18, söndag 10-18

SUPERMARKET

PLUSSA
för dina inköp

Måndag-fredag 9-19,
lördag 9-16,
söndag 9-16
Ålandsv. 42, tel. 28 149

Utvalda presentartiklar i nyöppnade Seaborn

Utvalda presentartiklar säljs i den nyöppnade butiken Seaborn i Mariehamn.

– Vi satsar på varor som ingen annan på Åland har, säger en av delägarna i butiken, Stefan Sundman.

Bakom nyöppnade Seaborn, som finns på Strandgatan, står förutom Stefan Sundman också **Krister Sandberg**.

De har smugit igång sin butik i november och utvecklat den från agenturer som de har sedan tidigare.

– Vi har bland annat sålt vykort och souvenirer åt andra företag men då vi fick fler agenturer öppnade vi en egen butik istället, säger Stefan Sundman.

Seaborn har ett blandat sortiment. Här finns bland annat tavlor, bestick, ljus, glasartiklar, smycken och båtmodeller. Besticken kommer från norska Hardanger. Bestick liksom ett urval av tennföremål som muggar, servetteringar och skålar.

Design

Stora färgade glasfat och andra glasföremål kommer från Johansfors och är designade av **Ardy Stüwer**.

Det är med andra ord inga

Designade muggar. Bland föremålen i butiken Seaborn finns muggar med tillhörande fat ur en mer exklusiv serie. Stefan Sundman är en av delägarna i butiken. Foto: HELENA FORSGÅRD

massproducerade varor som Seaborn satsar på utan mer kvalitet och design.

– Vi tror absolut att det finns en marknad för den här typen av varor och vår

affärsidé är att ha ett helt eget sortiment som ingen annan på Åland säljer, säger Stefan Sundman.

Namnet på butiken, Seaborn, syftar inte direkt på

butikens inriktning. Seaborn är mer en lek med ord och språk och ett namn som enligt Stefan Sundman passar på Åland där "allt är uppståndet ur havet".(hf)

Vin, snack, tapas...

CASINOBAREN
sallad och tapas meny
måndagar-torsdagar
kl. 17.00-02.00

Tel 24020 info@hotellarkipelag.ax www.hotellarkipelag.com

ARKIPELAG

Tyres for the pro driver you are

g-Force Stud
KONTROLL PÅ ISEN - som verkligen känns!

- **STARTA:** effektiv dragförmåga
- **KÖRA:** optimala köregenskaper
- **STANNA:** effektiv bromsförmåga

www.bfgoodrich.se
WRC 2006

Rundbergs Bil & Service Ab Tel 15 222

Rollic Ab

Karlbergsv. 2.
Tel 23 611

BF Goodrich
TAKE CONTROL

allt

du behöver -ändå klöver över!

K

MARKET

F:ma

ERIK MATTSSON

GÄLLER MÅNDAG - TORSDAG

Pressylta

Dahlmans kg **7,80**

Kalvaladåb

HK kg **12,50**

Långsamofin semla

Ålandsbagarn st **0,31**

Pepparkakor

250 g Bergmans goda brk **1,59**

Päron Conference

Holland kg **1,59**

Kiwi 1 kg

Grekland ask **1,59**

REVBENS-
SPJÄLL

4,95 kg

FRANSYSKA
STEK

6,95 kg

-FÖRMÅN

Fazer konfektaskar

Present 300 g, chokladnjutning 300 g och makalös 225 g

..... 3 askar **8,00**
utan Plussa-kort 3,19-4,99/st

Karhu mellanöl

0,33 l/brk 24-pack..... pack **17,95**
utan Plussa-kort 20,95/st inkl. pant

BURNER TÄNDBITAR

Tänder brasan och grillen snabbt,
säkert och enkelt

6,90/100 st

GODBY TEL 43 250

VARO 09-20, LÖRD 09-16, SÖND 12-16

BYGGLAGRET: VARO 09-17, LÖRD 09-14, SÖND STÄNGT

Vårdö FBK överger trångboddheten

Glada miner när ny station invigdes

Glad kårchef. Krister Johansson var glad i går. Då kunde Vårdö FBK inviga den efterlängtnade brandstationen som byggts på kommunens tomt i Lövä.

Det var idel glada miner i går när Vårdö FBK kunde inviga sin nya brandstation i Lövä.

– Det här betyder mycket för hela verksamheten, säger de aktiva i kåren.

Brandchefen Jan Johansson hörde till gratulanterna när Vårdö FBK invigde sin nya brandstation i går. Samtidigt firade kåren sitt 70-årsjubileum.

Johansson påminde om att han i början av 1980-talet skrev ett skarpt brev till Vårdö FBK. På den tiden låg verksamheten nere och det hade den gjort i flera år. Det gillade inte Johansson och han ville få fart på kåren igen.

I går var han desto gladare och delade ut brandkårsförbun-

dets slipsnålar till de mest aktiva i kåren – **Krister Johansson, Sven Sjölund, Jimmy Lundgren, Yngve Danielsson** och **Stefan Danielsson**.

Tidigare höll Vårdö FBK till i ett källarutrymme i Strömmsgården. Det var både trångt och oändamålsenligt.

Vid uttryckningar måste man över gården bland de boende och kunde till och med möta åldringar med rollator. Utrymmet var så litet att den senaste brandbilen måste anpassas efter det och det innebar bland annat att den vinsch, som man gärna hade haft fram till på bilen, måste tas bort.

Nu är det annat. Den nya stationen är på närmare 200 kvadrat och det finns gott om plats vid sidan av brandbilen.

– Där hoppas vi att vi så småningom har en båt på trailer. Det skulle behövas i en skärgårdskommun som Vårdö, säger kårchefen Krister Johansson.

Betyder mycket

Bygget av stationen, som ligger enskilt vid vägen i Lövä, har tagit cirka ett och ett halvt år. Det mesta har gjorts av inhyrd arbetskraft men en del har även gjorts på frivillig bas – till exempel röjningen av tomten. Stationen har kostat cirka 180.000 euro – en del av pengarna kommer från landskapet, en del från kommunen.

– Den nya stationen betyder mycket för kåren. Nu har vi ändamålsenliga utrymmen för vår utrustning och våra övningar.

Nu har vi också ett klubbрум och möjlighet att sitta kvar efter en utryckning och diskutera det som hänt, säger de aktiva.

Gåvocheck

Anders Englund, ordförande i Vårdö kommunfullmäktige, påpekade i sitt invigningstal att de frivilliga brandkåristerna gör ett otroligt viktigt arbete.

– Vårdö är en vidsträckt och geografiskt splittrad kommun med många bebodda holmar. Vi har också många fritidshus, en del av dem är rätt svårtilgängliga, och det är viktigt att brandkåren har en lokal förankring, sa han och överräckte en gåvocheck på 500 euro.

Bland gratulanterna fanns landskapets ”brandkårsminister” **Britt Lundberg** (c), Ålands

ömsesidiga, lokalavdelningarna av Röda korset och Folkhälsan och även ett flertal frivilliga brandkårer från andra åländska kommuner.

Kårchefen Krister Johansson i sin tur uppvaktade **Caroline Mörn-Sjölund** som är brandkårens ”goda fe” och som bland annat ställer upp med matlagning och kaffekokning.

Johansson berättade också om kårens 70-åriga historia och kunde visa stiftelseurkunden från 1937 – ett gulnat papper undertecknat av **Gustaf Mikael Johansson, Arthur Lundqvist** och **Gustaf Adolf Boman**.

HELENA FORSGÅRD
redaktion@nyan.ax

Foto: JONAS EDSVIK
jonas.edsvik@nyan.ax
tfn 528 470

Kopplade ihop. Kommunfullmäktiges ordförande Anders Englund höll invigningstalet och i stället för att klippa av ett band kopplade han ihop slangar.

Belönade. Brandchefen Jan Johansson till vänster uppvaktade de aktiva i kåren med varsin slipsnål. Från vänster Krister Johansson, Sven Sjölund, Jimmy Lundgren, Yngve Danielsson och Stefan Danielsson.

Välbesökt. Det var många som kom till den nya brandstationen och efter tal och uppvaktningar bjöds det på kaffe och tårter.

Malin Tillström
Epost: malin.tillstrom@nyan.ax
Telefon: 528 478

sport

”I tredje set stämde inte våra servelyft, men det gjorde å andra sidan inte moståndarnas heller.

JOMALA IK:S TRÄNARE PIA SAKU.

JIK behåller ledningen

I ledning. JIK ligger kvar i serieledning efter ny seger i helgen. Från vänster ses Jenny Clemes, Sandra Ekström, Pia Saku och Marie Nordqvist.

JOMALA IK	3
VINGAR B	1

VOLLEYBOLL. Utöver ett misslyckat tredje set, höll Jomala IK i taktpinnen och plockade hem nya poäng för att befästa serieledningen i damtvåan.

– Vi var lite nervösa från början, jag vet inte varför, säger tränaren Pia Saku.

Inför matchen mot Stockholms Vingar B, hade Jomala IK som målsättning att ta hem matchen med 3–0 i set. Och visst var det åländskorna som förde matchen inledningsvis. Första set fick det gästande laget helt koncentrera sig på försvar och även om JIK ”bara” vann med 25–18, kom moståndarpoängen på JIK:s egna misstag i slarviga mottagningar och kommunikationsmissar.

I andra set började Vingar få igång det egna spelet och hade ett tag ledningen. Men hemmalaget tog både en time out och ett djupt andetag, bytte in anfallaren Pia Saku som vilat sedan slutet på första set och precisionsplacerade in bollarna till seger med 25–15.

Tredje set borde ha blivit en enkel match för hemmalaget. Men skärpan tröt och laget hade svårt att hämta upp det underläge man tidigt hamnade i. Spelarna pratade dåligt med varandra och bollar släpptes väl enkelt genom försvarslinjen. Vingar däremot fick ny energi och kunde kamma hem tredje set med 25–20 varför matchen spelades vidare.

Servade hem setet

JIK kom ut i fjärde set med en ogenomtränglig viljekraft om att inte förlora fler set. Laget laddade om och totalslaktade Vingarna med en 25–7-seger och en total 3–1-vinst.

– I tredje set stämde inte våra servelyft, men det gjorde å andra sidan inte moståndarnas heller, säger Pia Saku som tränar laget tillsammans med **Sofie Lindman**.

Däremot fungerade de egna servarna utmärkt.

Stark höger. Pia Saku gjorde en fin insats i anfall och smashade hem flera poäng. Till vänster passaren Sandra Ekström.

– Sue (Jokinen) och Jenny (Clemes) servade i princip hem sista setet, en eloge till dem och till ”Ullis” (**Ulrika Simons**) på centerplats.

Motiverade

Det var första gången JIK ställdes mot Vingar B den här säsongen.

– Vi visste inte så mycket om dem, men antog att de var motiverade. Vi bestämde oss för att köra vårt eget spel och att vi skulle prata mer än förra matchen då det blev en hel del missförstånd. Det var bättre den här gången, men

vi måste prata mer i fortsättningen, säger Saku och tillägger:

– Inför matchen sa vi att vi skulle spela mycket center med korta utvägar, men när matchen gått ett tag ändrade vi det till ett enklare spel så vi skulle säkra segern.

Jomala leder division II östra Svealand på tolv poäng efter sex matcher. Idel segrar och endast tre setförluster är facit hittills. Tvåa är Södertelge B på tio poäng efter sju matcher. Nästa match för åländskorna är 1 december då man tar emot Stockholms

Vingars första lag hemma i Vikingahallen.

MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax
tfn 528 478

Foto: JONAS EDSVIK
jonas.edsvik@nyan.ax
tfn 528 470

Tongivande.

Sandra Ekström och Ulrika Simons var båda tongivande i segermatchen över Vingar i lördags.

JIK pressade serieledarna

BROMMA B	2
JOMALA IK	3

LIDINGÖ	3
JOMALA IK	2

VOLLEYBOLL. Efter lördagens vinst mot Bromma B, var Jomala IK:s herrar taggade inför mötet mot serieledande Lidingö. Det blev förlust, men en knapp sådan.

– Tidvis spelade vi jättebra, säger tränaren Erika Johansson.

Två matcher väntade JIK:s herrar i division I, norra i helgen. Inledningsvis mötte laget Bromma B där det blev seger med 3–2 i set.

– Vi fick en riktigt dålig start, men blev bättre och bättre. Det var inget skönspele men vi lyckades knyta ihop säcken, säger Erika Johansson.

Inför femte och avgörande set var hon ändå inte orolig.

– Det kändes absolut som vi borde haft segern, men det är så där när man har en resa i benen. Vi var alldeles för stillastående och tysta på planen. Samtidigt försökte vi köra runt på alla spelare inför dagens (läs söndag) match och flera var på ovana positioner.

Pressade Lidingö

Matchbilden mot serieledande Lidingö såg betydligt bättre ut i söndagens match även om det till slut blev förlust med 2–3.

– Tidvis spelade vi jättebra med bra servemottagningar. Men vi hade en del problem med blocket i början som vi redde upp till andra set. Lidingö har varit i toppen av division I länge och tyckte matchen mot oss var den bästa de spelat hittills i år, så det är positivt.

Och JIK jobbade inte bara med försvar mot topplaget.

– Vi hade dem under stor press och i fjärde set ledde vi ett tag med 14–3, säger Johansson.

Nästa match är 8 december när seriefyrorna JIK i Vikingahallen tar emot Tierp B som ligger på en tredje plats.

MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax

Sportens kom ihåg

Lotto

4, 11, 12, 16, 17, 28, 35
Tilläggsnummer: 5, 10, 13
Vinstprognos: 7/2.000.000 (1), 6+1/16.413,80, 6/1.641,30, 5/47,60, 4/11,40.

Joker

2 3 8 1 0 8 5
Vinstprognos: 7/-, 6/243.208,00 (1), 5/5.311,60, 4/402,40, 3/49,40, 2/11,10.

Viking Lotto

4, 10, 15, 26, 42, 43
Tilläggsnummer: 5, 7
Lyckonummer: 2
Vinstprognos: 6/287.243,40 (2), 5+1/41.668,30, 5/830,20, 4/24,40, 3/5,70.

V75, Jyväskylä

I/6, II/11, III/13, IV/4, V/9, VI/7, VII/6
Strukna: II/6,9,10, V/1, VII/1, 12
Vinstprognos: 7/240,80 (656), 6/4,50, 5/-.

Stryktipset

112 112 2X1 2X12
Vinstprognos: 13/200.000,00 (1), 12/1.632,10, 11/95,20, 10/17,10.

Tidernas första ÅM i futsal

Lyyskis gäng. Lyyski "skrapade ihop" ett lag bestående av kända fotbollsp profiler som Mika Niskala, bröderna Sjölund och Peter Lundberg.

Ville inte vara sämre. Annica Sjölund dominerade för sitt Åland United i finalen och gjorde 2 mål.

Syskonen Sjölund blev mästare

FUTSAL. Tidernas första ÅM i futsal arrangerades i helgen. I de vinnande lagen på både dam- och herrsidan fanns syskonen Sjölund med. Annica, Peter och Daniel har därmed skrivit in sig i historieböckerna.

Under fredagen och lördagen arrangerades det första åländska mästerskapet i futsal, det vill säga innefotboll med vissa speciella regler. Bland annat innebär det att lagen spelar utan sarger för ett snabbare, mer tekniskt spel samt fria byten för att hålla uppe tempot. 17 lag var anmälda och vinnande i herrklassen blev "Mmarabou", ett lag bestående av idel välkända åländska fotbollsnamn.

Jani Lyyski, som arbetar vid fotbollsförbundet var mycket nöjd med arrangemanget.

– Det har fungerat kanon, säger han.

Samtidigt har det funnits

önskemål om att lägga om mästerskapen till serieform över längre tid. Detta ska man överväga till nästa säsong.

Fotboll på skoj

Lyyski var själv med och spelade i det vinnande laget. Enligt egen utsago hade han "skrapat ihop" gänget som bildade det vinnande laget Mmarabou. Men det var inte vilket hopskrap som helst han lyckats få till. I laget återfanns bland annat **Daniel "Daja" Sjölund, Peter Sjölund, Mika Niskala** samt **Tommy Lundberg** som vaktade målet.

I finalen mötte man "Låt det gå" som hade bland annat hade IFK-spelarna **Peter Blomberg** och **Tommy Wirtanen** i laget. Finalen dominerades av Dajas gäng, som själv spelade en något defensiv, spelfördelande roll. Man vann med 4–2 i en match som hade ett högt tempo. Daja själv stod för två mål.

– Kul att få spela lite fotboll på skoj mellan säsongerna, utöver den obligatoriska löpträningen, säger Daja.

Han har nu ledigt fram till början av januari, då Djurgårdens försäsongsträning sätter igång.

Besvikelsen från det missade EM-slutspelet har nu börjat lägga sig och han ser fram emot lottningen av VM-kvalet. Men innan försäsongen startar ryms också en semester.

– Nu blir det en resa till Mexico, riktigt skönt, säger Daja om sin kommande, välbehövliga semester.

Straffavgörande

På damsidan vanns finalen av Åland United som mötte "Taco chicks", som innehöll bland annat systrarna **Mörn**. Åland United visade dock varför man tillhör det översta skiktet i finsk fotboll. Man vann matchen med 4–0, efter stundtals riktigt fint passningsspel. **Annica Sjölund** stod för två av målen och

visade varför hon är proffsaktuell i utlandet. Matchen spelades i högt tempo och dominerades av United mot ett lag som egentligen inte hade ett enda riktigt vasst avslut.

På motionsidan blev det en tillknäppt final som slutade 0–0 och fick avgöras på straffar. Det blev till slut IF Fram som tog segern mot lag "Stekspade". Här märktes att det handlade om spel på ren motionsnivå, jämfört med vad publiken tidigare fått se.

Det var speciellt under herrlitfinalen relativt mycket publik i Baltichallen till ett arrangemang som förmodligen är här för att stanna.

FREDRIK SCHWARTZ
sport@nyan.ax

Foto: JONAS EDSVIK
jonas.edsvik@nyan.ax
tfn 528 470

avgjort

Lägger upp taktiken. "Daja" och Peter Sjölund var med i laget Mmarabou, som till slut stod som segrare i det första ÅM i futsal.

Sponsorsimmade. 1.608,14 euro simmade den här gruppen ihop under sponsorsimmet. Längst bak från vänster: Christop-her Oksman, Martin Hougberg, André Oksman. Stående framme från vänster: Tränare Christoffer Kytömäki, Måns Lundberg, Gustav Carlsson, Sara Helling, Jennie Hagman, Linda Myllykoski, Anton Holmberg, Ronja Brunberg, Janina Myllykoski och Anette Hagström. Sittande från vänster: Hanna Donning, Sara Oksman, Linda Virta och Frans Manelius. Foto: KJELL HANSEN

De simmade för barnen

SIMNING. Åtta elitsim-mare och sex stycken från Rollogruppen samlade i helgen in pengar i Ålands idrottscenters simhall.

Deltagarnas uppgift var att simma så långt de orkade under en timmes tid. Varje meter motsvarade en på förhand uppgjord summa mellan enskilda simmare och sponsorer. En fast summa för deltagande var också ett alternativ.

Gruppen kom totalt upp i drygt 44 kilometer vilket inbringade totalt 1.608,14 euro. Ena hälften av de inkomna stödet tillfaller Rädda barnen och andra hälften Ålands idrottsdistrikts simsektion.

Störst summa simmade **Anette Hagström** in med 263,55 euro följt av **Linda Virta** med 227 euro. Längst hann **Gustav Carlsson** som kom upp i 4.125 meter och Rollosimmararen **Anton Holm-**

berg som hann med hela 3.395 meter.

– Simmarna har beslutat att pengarna inom Rädda barnen skall användas till projekt "Rewrite the future" till ett belopp om 563,25 euro, lekterapi vid ÅHS 201,34 euro samt barn i Lettland 39,38 €. Simmarna och Rädda barnen tackar sponsorererna som bestått av simmarens närmaste supportrar samt även företagen Penelopekören, Prästö

stugby Ab, Delefen dat kom, Klipp upp, Ab Mariehamns parti byggvaruhuset, Viking Line, Park Alandia Ab, Wickströms ur & Guld, Ålands färg & tapet Ab, Ålandsbanken, Mikaelas babysim, Manelius Agenturer, Kenneths VVS, Bromarks present och inredning, Sportkompaniet Ab, Sundqvists buss samt Signes ost och delikatess, rapporterar ledaren **Kjell Hansen.** (mt)

Liten plan stoppade NGD

SBS WIRMO	3
BK NGD	1

SB NAANTALI	5
BK NGD	2

INNEBANDY. En liten plan komprimerade BK NGD och gjorde det omöjligt att skapa det fina anfallsspel laget tidigare bjudit på i damtvåan. Därför blev två förluster facit för laget i helgen.

BK NGD ledde inför helgen västtvåan och hade seriefyran Wirmo och -åttaan Nådendal på spelschemat på bortaplan. Men istället för nya färsk poäng till tabellen, blev resultatet två förluster.

Mot Wirmo slutade matchen 1–3 efter mål av **Sandra Westerlund.**

– Vi hade dåligt spel. Vårt anfallsspel fungerade inte alls på den lilla planen som var 32-34 meter, vi fick inte igång något. Det var trångt och bökit och det passar inte vårt spel, säger tränaren **Patrick Hildén.**

Mot Nådendal blev förlust-siffrorna 2–5 efter åländska mål av **Jenny Engblom** och **Ramona Hildén.**

– Vi var med i två perioder sedan vet jag inte vad som hände. Under en period på 3–4 minuter rasade det rejält bakåt och vi hade igen svårt att komma igång med vårt spel.

Svårslaget NGD

Även den andra matchen spelades på den lilla spelplanen.

– Ska jag vara ärligt förstår jag inte hur de fått dispens att spela där. Vi är bortskämda hemifrån med våra 40 metersplaner, säger **Hildén.**

Den här omgången hade han dessutom en tunn trupp att tillgå. Men med fullt man-skap är NGD svårslaget.

– Säsongen har hittills gått som den ska, kanske över förväntan till och med. Nu när vi mött sett vad de andra lagen går för höjer jag till och med målsättningen, vi borde vinna alla matcher.

Nästa omgång sker redan i helgen, även då på bortaplan. För motståndet står Sherrifs och IKA.

Assistpoäng till hockeyållänning

ISHOCKEY. Robin Eng-lunds HC Salamat förlorade båda matcher man hade på programmet i Mestisserien förra veckan. I onsdags föll laget mot SaPKo med 3–6 och i fredags mot TuTo med 0–5. Ållänningen noterades inte för några poäng. Laget ligger på en nionde plats strax under kvalstrecket nedåt med 27 poäng på 21 matcher. Leder gör TuTo på 48 poäng.

Även **Filip Byfäls** TPS förlorade i A-juniornas FM-serie. Laget föll med 0–5 mot Tappara. TPS är tolv av fjorton lag i serien.

I B-juniornas serie kunde däremot **Sebastian Törnblom** och hans Blues inkassera nya poäng. Laget besegrade i lördags Ässät med hela 8–1 och ållänningen stod för en andra assist till 4–1-målet.

På söndagen blev det dock förlust för Blues. Ilves vann med 6–5 och i den matchen stod Sebastian Törnblom för en assist.

I A-juniornas division II förlorade **Jonathan Söderströms** Kiekko-67 med 1–7 över Åbolaget VG-62. Ållänningen vaktade målet de två första perioderna. På söndagen mötte laget Laser HT och vann med 3–2, dock utan Söderström mellan stolparna. (mt)

Skidare hoppas på en vit jul

SKIDOR. Det blir snö till jul. I alla fall enligt de åländska skidåkarna som nu spikat tävlingskalendern för årets vinterssäsong. Den första tävlingen planeras 26 december då Annandagssprinten ska arrangeras i Jomala.

I händelse av snöbrist är det Trettondagsstafetten i Mariehamn som är nästa punkt på schemat. Totalt

är 14 tävlingar inplanerade fram till 9 mars då skidåkarna håller tummarna för att snön ligger kvar i stan när det traditionella Parkloppet, som ofta blivit inställt på grund av värmen, körs vid Tullarns äng.

Även skidskyttarna har spikat schemat för säsongen. De spänner på sig bössorna för första gången 27 januari då ÅM i snabbskiskytte ska avgöras. Säsongen avslutar även de den 9 mars med ÅM i normalskiskytte. (mt)

Segergest. Ålänningen Marcus Grunér, längst till höger, slog ut det finländska proffset Juha Helppi som sitter längst till vänster.

Foto: PAF

Grunér slog ut finskt pokerproffs

Fyra. Marcus Åkerblom blev bästa ålänning med en fjärde plats i helgens pokertävling på Östersjön.

Foto: PAF

POKER. Det finländska pokerproffset Juha Helppi fick se sig utslagen av en åländsk förmåga när Marcus Grunér spelade korten rätt under tävlingen Paf Silja 50 special.

Marcus Grunér är en av Ålands bästa pokerspelare och fanns med när 33 deltagare satte sig vid borden under tävlingen Paf Silja 50 special. Han hade en bra dag på Silja Serenade och slog inte bara ut två svenska pokerkändisar genom Magdalena in de Betou och Ulrica "Catwoman" Skönnemark, utan även det finländska pokerproffset Juha Helppi.

Bästa ålänning var dock Marcus Åkerblom som slutade fyra och kunde kvittera ut 3.300 euro i prispengar. Grunér slutade femma vilket gav 1.980 euro. Totalt fanns fyra ålänningar med i det nio man starka finalbordet.

Det var överlag inte svenskaras pokernatt på Östersjön, utan finländarna och en norrmann höll greppet om spelkortet. Vann gjorde finländaren Mika Piironen som inkasserade totalt 13.200 euro i segerpengar. Han kom in i tävlingen efter en kvalturnering via Paf.com.

– Jag har spelat riktigt bra på sistone, men inte haft turen på min sida. Det var kul att spela och att vinna känns mycket

bra, säger han i ett pressmeddelande efter nio timmars maratonpoker.

Spelade smart

Piironen från Hämeenkyrö, cirka 40 km utanför Tammerfors, inledde svagt vid finalbordet och tappade halva sin stack, men fick därefter flera mycket bra händer, plockade några stora potter och skapade en mycket stark stack inför avgörandet. Inför slutstriden var det bara han, landsmannen Mikko Nevala och norrmannen Jostein Pettersen kvar vid bordet. Sistnämnda fick inte några bra kort och tvingades mer eller mindre ge bort sin stack.

– Det var helt torrt på kortfronten, så jag fick chansspela till slut. Men jag är mycket nöjd tredje platsen och nästan 6.000 euro. Arrangemangen från Pafs

sida har varit mycket bra och dealersen höll hög klass, säger han.

I den helfinska slutfinalen spelade Nevala aggressivt och vågat, men en lugn Piironen spelade smart, synade en bluffande Nevala och kunde kamma hem segern. För det erhöill han alltså närmare en tredjedel av den totala prispotten på 33.000 euro.

MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax
tfn 528 478

POKER

Paf Silja 50 special 22-24 november på Silja Serenade) 33 deltagare (33.000 euro), finalbordet nio spelare.

1) Mika Piironen, Hämeenkyrö, 13.200 euro, 2) Mikko Nevala, Rovaniemi, 8.580 euro, 3) Jostein Pettersen, Sarpsborg, 5.940 euro, 4) Marcus Åkerblom, Mariehamn, 3.300 euro, 5) Marcus Grunér, Mariehamn, 1.980 euro, 6) Mikael Jonasson, Åkersberga, 7) Juha Helppi, Helsingfors, 8) Tony Brändström, Mariehamn, 9) Ted Jansson, Mariehamn.

Prispengar. Mika Piironen vann titeln och 13.300 euro under fredagsnatten.

Foto: PAF

BCC kvar i ledning

■BOWLING. De åländska bowlinglagen ligger kvar i toppen av division IV, zon 17, efter helgens bortaomgång. BC Clipper hade en riktigt bra dag och var främst av alla lag med en totalsumma om 5.275 poäng. Totalt på 18 matcher, fördelade på tre omgångar, leder laget divisionen med 15.228 poäng. Bäst i helgen var Stefan Sundberg som bowlade ihop 1.205 poäng över sex serier. Även Peter Söderblom, Johan Kvarnström och Robert Kvarnström placerade sig i topp fyra.

För MIFK II gick det sämre i helgen. Laget blev sämst av de fyra lagen efter 4.351 poäng. Det räckte dock till för att behålla den totala andra platsen där laget har 14.008 poäng. Bäst i helgen bland IFK:arna var Ove Pellas som slog i hop 1.117 poäng. (mt)

Finland fyra i EM-kvalet...

■FOTBOLL. Finlands fotbollslandslag blev till slut fyra i EM-kvalgruppen A. Finlands placering blev klar efter att Serbien besegrade Kazakstan med 1-0 i lördags. Matchens enda mål kom i den 79:e minuten, ett självmål av Sergej Ostapenko.

I och med segern gick Serbien förbi Finland i grupp A. Båda lagen plockade 24 poäng från 14 matcher, men Serbien blev trea efter bättre resultat i inbördes möten. Polen och Portugal klarade sig till EM-slutspelet från grupp A. (FNB)

...och möter Tyskland i VM-kvalet

■FOTBOLL. Grupperna inför VM-kvalet 2010, som avgörs i Sydafrika, lottades i går i världnationens stad Durban. Finland lottades in i grupp 4 och får en tuff uppgift framför sig.

Blåvitt har Tyskland, Wales, Azerbajdzjan, Liechtenstein och Ryssland på agendan. Det är endast gruppsegraren som är garanterad en plats i slutspelet om tre år.

Sverige lottades in i grupp 1 och möter Portugal, Danmark, Albanien, Ungern och Malta. (mt)

Storseger för Öhmans lag

■INNEBANDY. Hannes Öhman och hans Uppsalalag Störveta IBK hade lekstuga i Superligan i helgen. Laget ställdes mot FC Helsingborg och vann med hela 13-1.

Hannes Öhman gjorde ett mål i matchen, det sista i första perioden som då betydde 3-1. I övrigt noterades han även i matchprotokollet för en utvisning, Störvetas enda i matchen. Laget ligger trea i serien. (mt)

■FOTBOLL. 19-åriga mittfältaren Sebastian Mannström flyttar från GBK till Jaro. Han har undertecknat ett treårigt kontrakt med Jakobstadsklubben. GBK spelade i ettan i somras, men degraderades vid säsongens slut. Många andra ligalag har varit ute efter Mannström och Haka erbjöd honom kontrakt redan för ett år sedan. (FNB)

Viktor och Sara vann pingisen

■BORDTENNIS. IFK Mariehamns bordtennissektion arrangerade i veckan ett juniormästerskap fördelat på två klasser. Bland de yngre, födda 1995 eller senare, vann Sara Mäkinen. Hon var ensam tjej i klassen och slog ut de övriga sju deltagarna. I semifinalen mot

Christopher Eriksson hade hon matchboll mot sig, men knep segern med 12-10 i avgörande set. I finalen besegrade hon sedan Jonathan Sundström med 7-11, 11-7, 11-6. Trea slutade Christopher Eriksson som vann över Thomas Öfverström i bronsmatchen.

I klassen för juniorer födda 1991 eller senare stod Viktor Eriksson som slutsegrare.

– Hans spel har verkligen

utvecklats i höst, han gav ingen chans till de andra och tog hem klassen utan ett setförlust, rapporterar Harry Lindqvist och tillägger:

– Spel i Sverige med matcher mot nya motståndare, bland annat med seniorlaget i Upplandsserien, är verkligen bra för Viktors utveckling.

Han slog sin bror Emanuel Eriksson i två raka set i finalen med siffrorna 11-5, 11-5.

Tredje platsen tog John Bugeja efter vinst i bronsmatchen mot Arash Mahmoudi.

– John är ett nytt namn inom pingisen, han började träna regelbundet i höstas, men hans tredje plats kom ändå inte som någon större överraskning för mig. Han höll en så pass bra nivå på sitt spel från första början och har blivit bättre och bättre under hösten, säger Lindqvist. (mt)

■FOTBOLL. Anfallaren Miki Sipiläinen, som tog FM-guld i ligafotbollsklubben Tampere United i höstas, lägger fotbollen åt sidan, åtminstone för ett tag. Sipiläinen, 21, koncentrerar sig härnäst på sina studier.

Sipiläinen svarade för en stark säsong i TamU och beslutet att lägga av kom som en överraskning för klubbledningen. Han hann spela tre säsonger i fotbollsligan. Det blev totalt 26 matcher och ett mål. (FNB)

Jansson vann i Österrike

Ny seger. Racketlonspelaren Linda Jansson skördade nya framgångar inom sporten genom att vinna en världstourtävling i Österrike i helgen. Bilden är tagen vid sommarens öspel. Foto: FREDRIK TÖRNROOS

RACKETLON. Linda Jansson fortsätter erövr titlar i racketlon. I helgen vann hon damelitens klass i de österrikiska öppna mästerskapen i racketlon.

– En bra förtävling inför VM, säger hon.

Mariehamnaren Linda Jansson, bosatt i Sverige, deltog i helgen i de österrikiska öppna mästerskapen i racketlon vilket innebär tävlingar i tennis, badminton, squash och bordtennis. Världs-

tourtävlingen blev en relativt enkel match för åländskan som vann finalen med klara 21–3.

– Jag fick en tuff lottning där jag mötte en bra finska i första omgången. Men jag spelade riktigt bra då och hela vägen faktiskt, säger hon.

Höstens träning har gett resultat.

– Framför allt har min squash blivit bättre, det är det jag tränat mest. I finalen för ett halvår sedan i Prag fick jag bara två poäng mot samma tjej jag mötte i

den här finalen (**Martina Kaksosa** från Tjeckien, reds anm.), men den här gången slog jag henne. Ett bra kvitto.

I mellandagarna väntar VM i holländska Rotterdam.

– Sammantaget gick helgen bra hela vägen och jag känner mig i bra form. Så nu ska jag hårdköra fram till VM, säger Linda Jansson.

Svår lottning

I Österrike avgjorde samtidigt tävlingar i dubbel- och mixed

som tillika fungerade som världsmästerskapen. Jansson deltog i mixedklassen tillsammans med **Johan Porsborn**, men sessionen blev kort.

– Vi fick sämsta tänkbara lottning.. Vi mötte slutsegrarna **Kärkkäinen/Björnström** (från Finland) redan i första omgången och åkte ut. Vi gjorde en bra insats, men de var bättre. Kärkkäinen har vunnit VM tre år i rad och är en komplett spelare, han har inga svagheter och lyfter sam-

tidigt sin medspelare, säger Jansson och förstätter:

– Den matchen spelade i vi fredags. Hade den varit i dag (läs: söndag) hade det kanske gått bättre, det är alltid svårt att prestera i den första omgången.

Innan VM i racketlon avgörs, deltar Linda Jansson förmodligen i lag-SM i tennis med sin klubb SALK. Laguttagningen är dock inte gjord ännu.

MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax
tfn 528 478

Vinst och förlust för Våsc-damer

TUWE VÅSC	5 4
RUNU VÅSC	2 3

INNEBANDY. Våscs damer vann en och förlorade en i västkustens damtrea. Problemet är att laget börjar varje match dåligt och har svårt att ändra den inledande inställning.

– Vi måste hitta den magiska knappen och trycka på den, säger tränaren Jan Tuominen.

Våscs damer inledde helgens bortaomgång med en förlust mot Åbolaget TuWe med 4–5. Åländska målskyttar var Sara Hougberg, Stina Lindell, Lotta Olofsson och Amanda Lindberg.

– Vi gör ingen bra första period. De gick upp i ledning med 3–0 och då måste vi börja jaga. Men vi gör det bra och knappar in. Vi har till och med två bollar inne som blir bortdömda, säger Jan Tuominen.

Han försöker ändå se ljus på laginsatsen.

– Det här var ett bevis på att vi kan göra mål, något vi haft svårt med i tidigare matcher den här säsongen. Det släppte lite.

Bäst i slutet

Mot RunU blev det dock seger med 3–2 efter mål av Sofia Olofsson, Sofie Falenius och Maria Fredrikson.

– Det är en lite bättre match och vi hade pratat igenom vad som gick fel i matchen innan. Men även här var vi som sämst de första 20–25 minuterna, vi måste jobba på det. Skulle vi spela hela matchen som vi gör de sista 15 minuterna skulle vi spela ut alla våra motståndare. Vi vinner i princip alla våra sista perioder.

Hur ska ni ändra på det?

– Har du en lösning får du gärna dela med dig. Vi har pratat om det och försökt ändra på det, men vi måste tro på det vi gör. I fjol klarade vi av det och vi vet att vi kan. Nu måste vi hitta den magiska knappen och trycka på den, säger Tuominen.

MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax
tfn 528 478

Medaljer till åländska gymnaster

Guldmedalj. Jonathan Johansson segrade i parterr.

Foto: PRIVAT

GYMNASTIK. Finlands-svenska gymnastikmästerskapen i redskap arrangerades i Helsingfors i helgen. Totalt 198 gymnaster från tio olika föreningar ställde upp i de 14 olika klasserna.

Mariehamns gymnastikförening hade flera representanter på plast. I klassen flickor 2, yngre, kom **Elin Zetterström** på en tredje plats i hopp på 8,40 poäng och i barr vann **Mollie Manelius** på 8,20 poäng.

I klassen flickor klass su-

per-2 tog **Fanny Lindfors** hem två guld; ett i hopp med 8,90 poäng och ett i barr på 9,20 poäng. I sistnämnda gren blev **Jutta Stolt** tvåa på 8,25 poäng och **Felicia Eriksson** trea på 8,15 poäng. Eriksson kom också trea i parterr på samma poäng. **Lenita Kjäll** vann klassens bom på 8,25 poäng. I flickor klass 3 blev det silver för **Frida Johansson** i både hopp på 9,25 poäng och barr på 8,00 poäng. **Frida Brunberg** tog silver i bom med 8,30 poäng.

I klassen flickor super-3 slutade **Maria Brändström**

tre i hopp på 8,70 poäng och tvåa i parterr på 8,10. Dessutom delade hon guldmedaljen med i bommen där hon tog 7,40 poäng. Guld blev det också för **Daniela Rönnberg** i parterr med 8,20 poäng. I flickor klass 5 vann **Malin Pussinen** i hopp på 11,80 poäng och blev trea i både barr på 8,90 poäng och parterr på 11,30 poäng.

I pojkar klass 3 tog trion **Oli-ver Nyholm, Anton Axberg** och **Joar Halling** topp tre-place-ringarna i hopp, ringar, häst, barr och räck. I parterr vann **Jonathan Johansson.** (mt)

Sorsa fortsätter i HJK

■FOTBOLL. Sebastian Sorsa har förlängt med fotbollsliga-klubben HJK. Kontraktet gäller fram till slutet av säsongen 2010. Sorsa, 23, har spelat 85 ligamatcher och gjort fem mål.

Sorsas mångåriga kontrakt gladdade HJK:s tränare **Antti Muurinen**.

– Jag har höga förväntningar på honom. Han är en spelare som kan nå hur långt som helst, säger Muurinen.

Sorsa, som trivs både på mittfältet och i anfall, provspelade i Allsvenska GAIS för en vecka sedan, men fick aldrig något kontrakt. (FNB)

Kotkamålvakt testas i Holland

■FOTBOLL. Fotbollsliga-laget KooTeePee har skrivit nya kontrakt med målvakten **Janne Henriksson** och mittbacken **Erkka Länsimies**. Henrikssons kontrakt gäller inte direkt, eftersom han ska testas av holländska ligalaget Heerenveen från och med kommande söndag. Om han inte erbjuds något kontrakt fortsätter han i KooTeePee.

26-åringen Henriksson stod mellan stolparna i alla 26 matcherna för KooTeePee förra året. Både hans och Länsimies nya kontrakt är tvååriga.

21-åringen Länsimies var utlånad till LoPa i tvåan under stora delar av förra säsongen. Han har bara gjort en ligamatch hittills i karriären och det gjorde han redan 2005. (FNB)

Juha Malinen tränar AC Oulu

■FOTBOLL. Tränaren **Juha Malinen** leder AC Oulu från Uleåborg de två kommande säsongerna. Laget degraderades från fotbollsligan i år. Malinen, 49, har tränat många olika ligaklubbar i Finland och även jobbat i Kazakstan och Sverige. Han är ursprungligen från Uleåborg.

– Jag har alltid vetat att jag i något skede kommer att återvända till Uleåborg. Under de senaste veckorna har pusselbitarna fallit på plats och dag för dag har det här blivit en allt större sak. Det fanns andra alternativ i Finland och utomlands, men AC Oulu blev ändå min största grej, säger Malinen på klubbens hemsida.

Han har varit med i 333 ligamatcher som tränare. Han har vunnit FM-silver (MyPa 2002), fyra FM-brons och ett cupmästerskap. (FNB)

Sportens kom ihåg

■ **ÅID:** Ordinarie höstmöte på torsdag 19.00, i Ålands Hotell & Restaurangskola, Mariehamn. Stadgeenliga förhandlingar, stipendieutdelning.

■ **ÅID-skidor:** Vi åker till Högbo på skidläger 8-9 december. Juniorer betalar endast 25 euro. Anmäl dig senast fredag till Uffe 04573421606 eller Jens 0405139166. Alla med!

■ **ÅID-skidor:** På lördag 09.00 har vi talkoarbete på byggbaracken som skall fungera som tävlingskansli med mera i framtiden. Samling vid skid- och skidskyttestadion i Jomala. För mer info ring Niclas 0400-193300.

■ **ÅSSF:** Viltmål cup 1 30+30 på fredag 18.30 på Bredmobanan.

Årets julhandel i Sverige väntas omsätta 62 miljarder kronor, vilket är en ökning med 7,5 procent jämfört med förra året. Det betyder att svenskarna per person julhandlar för 6.764 kronor (729 euro) i december.

Fisk är bra för små barn. En svensk studie visar att de som äter fisk regelbundet från unga år löper mindre risk att få allergier.

Scouter stöder Radio Extrem

Tystnar i etern? Radio Extrem är nedläggningshotat.

Foto: JONAS EDSVIK

HELSINGFORS. Finlands svenska scoutförbund gick ut med ett starkt ställningstagande för det nedläggningshotade Radio Extrem på söndagen.

– Att lägga ned den finländska ungdomens enda radiokanal är som ett slag i ansiktet på alla unga i det här landet. Det ger en signal om att de ungas välmående inte är tillräckligt viktigt, säger scoutförbundets ordförande **Tea Bäckman**.

Scouterna påpekar att alla som diskuterat ungdomsfrågor i medierna under de senaste veckorna varit överens om att man måste satsa på de unga.

– Detta måste även gälla de finlandssvenska unga, betonar förbundet.

Organisationen rekommenderar sina medlemmar att delta i de planerade manifestationerna i Helsingfors, Vasa och Åbo på tisdag.

Sammanbindande länk

Också styrelsen för Arbetets Vänners centralförbund rikta-

de en petition till Rundradions förvaltningsråd för att Radio Extrem ska få fortsätta.

– Kanalen utgör, liksom AV-rörelsen, en sammanbindande länk mellan finlandssvenskar i olika delar av landet. Den når också många tvåspråkiga lyssnare. Därmed utgör Radio Extrem en oersättlig bas för en levande finlandssvensk framtid, säger Arbetets Vänner i ett pressmeddelande.

Till webben

Det var på torsdagen som det kom fram att Rundradion överväger att lägga ned några radio- och tv-kanaler för att minska kostnaderna. Bland de nedläggningshotade kanalerna finns svenskspråkiga Radio Extrem.

De två andra kanalerna som är hotade är talkanalen Radio Peili och tv-kanalen Yle Extra. De tre kanalerna sysselsätter cirka 60 personer sammanlagt.

Rundradions vd, **Mikael Jungner**, säger att delar av Radio Extrems programproduktion kan överföras på webb och tv om kanalen läggs ner.

Årsbudgeten för Radio Extrem ligger på 2,6 miljoner euro. Sparkravet på svenska Yle är 1,6 miljoner. Skillnaden är alltså en miljon. Vad händer med den?

– Vår avsikt är inte att avstå från innehållet även om vi skulle lägga ner själva kanalen. Det finlandssvenska ungdomsutbudet ska finnas kvar, säger Jungner.

Mikael Jungner tänker sig att innehållet i Extrem överförs på internet och FST5. Det kan också handla om att svenska ungdomsprogram flyttar till Radio Vega eller sänds som digitala radioprogram via digital-tv.

Flera alternativ

Hur kommer det sig att ni planerar lägga ner Radio Extrem?

– Vi har gått igenom flera olika alternativ av vilka ett Extrem är ett.

Men varför just Extrem?

– Jag vill inte analysera närmare i det här skedet eftersom vi ännu inte har något beslut.

När tystnar Extrem?

Majoritet anser att Jokela-rapporteringen var saklig

■ TAMMERFORS. Två av tre finländare anser att medierna rapporterade sakligt om skolmassakern i Jokela.

I en undersökning som Taloustutkimus gjort för tidningen Aamulehti upplevde 79 procent av de unga i åldern 15-24 år att rapporteringen var saklig, och bara 17 procent att den var osaklig.

Export

I år har exporten främst riktat sig till Norge, Sverige och

– Eftersom det inte finns något beslut kan jag inte uppskatta det, säger Jungner.

Vem var det som föreslog att just Extrem skulle laggas ner?

– Då jag fick veta hur mycket som skulle sparas, gick jag igenom olika alternativ. Det är jag som ansvarar för beredningen av processen.

Vad säger du till de unga svenska radiolyssnare som är bestörta över att deras kanal är hotad?

– Alla sparalternativ är tråkiga. Om finländarna betalade sina tv-avgifter, skulle problemet inte existera.

Finns det en risk att bolagsledningen gör ett förhastat beslut? Tänk om de som låter bli att betala tv-avgift, börjar betala igen?

– I nuläget verkar det som bortfallet i tv-avgifter blivit bestående. I fall vi får tillbaka dem som slutat betala sin licens, kan vi ompröva beslutet, säger Jungner.

FNB-SPT/MARIA GESTRIN-HAGNER

Majoritet anser att Jokela-rapporteringen var saklig

■ TAMMERFORS. Två av tre finländare anser att medierna rapporterade sakligt om skolmassakern i Jokela.

I en undersökning som Taloustutkimus gjort för tidningen Aamulehti upplevde 79 procent av de unga i åldern 15-24 år att rapporteringen var saklig, och bara 17 procent att den var osaklig.

Undersökningen genomfördes den här veckan. Över tusen finländare intervjuades. (FNB)

Export

I år har exporten främst riktat sig till Norge, Sverige och

Majoritet anser att Jokela-rapporteringen var saklig

■ TAMMERFORS. Två av tre finländare anser att medierna rapporterade sakligt om skolmassakern i Jokela.

I en undersökning som Taloustutkimus gjort för tidningen Aamulehti upplevde 79 procent av de unga i åldern 15-24 år att rapporteringen var saklig, och bara 17 procent att den var osaklig.

Undersökningen genomfördes den här veckan. Över tusen finländare intervjuades. (FNB)

Världen just nu

Nya ledargripanden i Ryssland

■ STOCKHOLM. Flera företrädare för oppositionspartiet SPS och cirka 200 andra greps av kravallpolis när protesterna mot Rysslands president **Vladimir Putin** på söndagen flyttade från Moskva till S:t Petersburg.

Bland de gripna fanns enligt nyhetsbyråerna **Boris Nemtsov**, **Nikita Belych** och **Leonid Gozman**. Alla tre är högt uppsatta i SPS, Nemtsov är utsedd till partiets kandidat i presidentvalet den 2 mars.

– Polisen sade att han gripits för att ha brutit mot reglerna för att gå över gatan, sade hans pressekreterare **Lilija Dubovaja** till Interfax.

Men de till en början hårdhanta poliserna verkade snabbt ha fallit för Nemtsovs övertalningskonst.

– Jag släpptes, med bedyranden om att de kommer att rösta på SPS, sade han till Interfax någon timme senare.

Vinterpalatset

Men många andra, däribland den högste SPS-ledaren Belych, satt då fortfarande bakom lås och bom.

Tumultet i Rysslands andra stad kom på dagen en vecka före Rysslands parlamentsval den 2 december. Den lilla gruppen demonstranter försökte tåga mot det historiska Vinterpalatset, där de ryska tsarerna bodde fram till bolsjevikrevolutionen.

Liksom i Moskva i lördags hade demonstranterna inget tillstånd från myndigheterna att genomföra protestmarschen.

Aktionerna i Moskva var större. Bland annat höll det Putin-kritiska partiet Det andra Ryssland en demonstration med omkring 2 000 deltagare. Flera av dem, däribland partiledaren och före schackvärldsmästaren **Garri Kasparov**, greps av polis. Kasparov dömdes senare samma dag av domstol till fem dagars fängelse.

Polispådrag

Kasparovs parti Det andra Ryssland anklagar Kreml för korruption och för försök att med fusk säkra en valseger för president Putins parti Enade Ryssland. Putin väntas avgå i samband med presidentvalet i mars, men hans Enade Ryssland väntas ta minst två tredjedelar av platserna i statsduman i parlamentsvalet.

Presidenten ska besöka S:t Petersburg under måndagen, vilket bidragit till ett massivt polispådrag i staden redan under helgen – längs hela paradgatan Nevskij Prospekt var konstuplar utposterade med fem meters mellanrum. (FNB-TT)

Branddrama på oljeborrplattform

■ STOCKHOLM. En dramatisk brand utbröt på söndagen i hårt väder på det svenska olje- och gasprospekteringsbolaget Lundin Petroleum's oljeborrplattform Thistle Alpha i Nordsjön.

Efter tre timmars evakuering och kamp mot elden slutade dramat utan skadade eller döda.

– Elden är släckt av plattformens eget manskap, sade **Sölve Tanke Hovden**, vakthavande räddningsledare vid norska kustbevakningens räddningscentral i Stavanger på söndagseftermiddagen.

Räddningscentralen larmades vid 09.40 av sin brittiska motsvarighet i Aberdeen om att brand utbrutit på plattformen Thistle Alpha i Nordsjön, drygt 190 kilometer nordöst om Shetlandsöarna.

Ett stort räddningspådrag drog i gång. Medan plattformens eget räddningsmanskap kämpade mot elden började flera brittiska och en norsk helikopter, stödda av ett brittiskt ledningsflygplan av typen Nimrod från en bas i Skottland, evakuera de totalt 159 människorna på Thistle Alpha till andra plattformar i området. (FNB-TT)

Bränder i svenska skolor

■ GÖTEBORG. Skolor i Göteborgstrakten har brunnit under helgen. På söndagsmorgonen var det Hjällnässkolan i Gråbo nordöst om Göteborg som drabbades.

– Vi fick larmet strax efter halv sex, då var branden fullt utbruten. Det slog ut lågor och har brunnit väldigt kraftfullt sedan dess, säger **Mikael Jakobsson**, insatsledare vid räddningstjänsten i Göteborg.

Efter närmare fyra timmars släckningsarbete var det forfarande risk för att branden skulle sprida sig.

Även tidigare under helgen har det brunnit i skolor i Göteborgstrakten. Sent på fredagskvällen blossade inom loppet av 20 minuter två bränder upp i Nya Påvelundsskolan respektive montessoriskolan Skäret.

Båda bränderna tros enligt polisen ha varit anlagda. Den byggnad i Hjällnässkolan som nu är totalt utbrunnen brann även i mitten av oktober. (FNB-TT)

Svåra bränder i Malibu

■ LOS ANGELES. Kring 10.000 personer har evakuerats undan markbränder i lyxområdet Malibu i Kalifornien. Under lördagen kämpade brandkåren för att få kontroll över brandfronten, som rör sig snabbt genom området.

– Marken är snustorr, det är knappt något regn att vänta och de varma vindarna förstärker branden, sade brandinspektören **Ron Harrison**.

Bland annat flera kända Hollywood-stjärnor äger hus i Malibu. Branden har hittills förstört över 30 hus och hundratals är i fara. Över 600 hektar mark har brunnit. (FNB–Reuters–AFP)

Ekonomi

Högkonjunktur i båtbranschen

Pojke anhölls för hot på internet mot skola

■ TAMMERFORS. Polisen har gripit en 16-årig pojke från Ylöjärvi som misstänks ha hotat en skola på internet. Pojken har anhållits.

I ett meddelande som lades ut på internet för ungefär en vecka sedan hotades yrkesinstitutet Pirkanmaan ammat-tiopisto med våld. Meddelandet riktade sig av allt att döma mot yrkesinstitutets lokaler i

Nokia. En elev på skolan upptäckte meddelandet och berättade om det för personalen.

Den misstänkte skolpojken, som bor i Ylöjärvi, greps på fredagskvällen som misstänkt för olaga hot. Polisen gjorde en husundersökning i pojken bostad. Man hittade ingenting som skulle ha tytt på att pojken planerade att förverkliga sitt hot. (FNB)

Majoritet anser att Jokela-rapporteringen var saklig

■ TAMMERFORS. Två av tre finländare anser att medierna rapporterade sakligt om skolmassakern i Jokela.

I en undersökning som Taloustutkimus gjort för tidningen Aamulehti upplevde 79 procent av de unga i åldern 15-24 år att rapporteringen var saklig, och bara 17 procent att den var osaklig.

Undersökningen genomfördes den här veckan. Över tusen finländare intervjuades. (FNB)

Majoritet anser att Jokela-rapporteringen var saklig

Undersökningen genomfördes den här veckan. Över tusen finländare intervjuades. (FNB)

KARLEBY. Exporten av båtar växer fortsättningsvis snabbt. Också den inhemska efterfrågan har hittills i år varit livlig.

I fjol ökade båtexporten

med hela 56 procent. Enligt tullstatistiken exporterades det i januari-juli i år båtar för 185 miljoner euro.

– Det innebar en ökning med nästan en tredjedel i jämförelse med motsvarande

period i fjol, säger vd **Jouko Huju** på Båtbranschens centralförbund Finnboat.

Export

I år har exporten främst riktat sig till Norge, Sverige och

Storbritannien. Ryssland har stigit till fjärde plats i branschens exportstatistik.

Båtbranschen höll sitt höstmöte i Karleby på fredagen.

(FNB)

Följde ordspråket. Sabine, som ledde det tyska tv-teamet, berättade att man ätit ordentligt för att få bra väder på lördagen.

Tysk tv till Kobbarna

Gjorde Åland på sex dagar

– Förlåt att vi är sena, men vi var tvungna att stanna och ta bilder.

Det är Sabine som kommer i tåten för ett tyskt tv-team ner till familjen Olins strand på sydligaste Nåtö. Freddie Olin skall skjutsa gruppen ut till Kobba klintar, och frågan är om man kunde ha valt en mer perfekt dag än lördagen. Sol, vindstilla, några grader kallt.

– Havet låg som en spegel, vi måste stanna, säger Sabine än en gång när hon och de övriga kliver ombord på båten.

Med sig har de Juha Pykäläinen, som är något av en huvudrollsinnehavare, och Annika Grönlund från turistförbundet.

– Vi har filmat Juha, hans arbeten och frimärkena. Nu skall vi se utställningen på Kobba klintar, säger Sabine.

Vi får veta att två av Juhas älgstörnar också finns med på filmen.

Grannlands-tv

Men det handlar inte bara om Juha Pykäläinen. Tv-teamet har också besökt Tjudö vingård och Pommern. Det mesta av fredagen gick i kocken Michael Björklunds sällskap. Och efter utflykten till Kobbarna skulle man på lillajulmarknad i Eckerö.

Lägg till att gruppen har bott på Havsvidden, så förstår man att det mesta av fasta Åland är täckt.

Det har varit fullt program sedan i tisdags, när teamet åkte tur-retur Mariehamn - Stockholm - Mariehamn för att filma såväl ankomst som avfärd.

Tv-teamet är från den stora tyska kanalen NRD. Programserien heter Hansblick och visar reportage från andra länder, hur det ser ut och hur folk lever.

– Filmen blir 45 minuter lång. Programmet

Jobbat flitigt. TV-gruppen har haft ett digert program under dagarna på Åland.

Konstnären och båtföraren. Juha Pykäläinen (till vänster) fick först besök av tv-gruppen hemma i ateljén och följde sedan med när Freddie Olin skjutsade ut hela gänget till Kobbarna klintar.

sänds den 16 december klockan 18.

Åt sig till vädret

Kommer man från Tyskland så kan man inte veta helt säkert hur vädret brukar vara på Åland i november. Men de lät sig lätt övertygas om att lördagen var exceptionellt fin. De hade bidragit!

– Vi åt ordentligt i går för att försäkra oss om bra väder, förklarade Sabine.

Det finns ett tyskt ordspråk som säger att om man inte äter upp maten så blir det dåligt väder. Det påminner klart om vårt talesätt att göra vackert väder när man tar det sista från fatet.

När alla är ombord och ka-

meran riggad kastar Freddie och Juha loss. Man skulle ha följt med ...

HARRIET TUOMINEN
harriet.tuominen@nyan.ax
tfn 528 464

Foto: JONAS EDSVIK
jonas.edsvik@nyan.ax
tfn 528 470

Lyft för engelskan på studietrippen

Se upp gossar! På Lord Nelsons skepp HMS Victory i Portsmouth fick maskinistkillarna från Åland känna historiens vingslag. Från vänster George Bengtsson (sittande), Roope Nieminen, Cay Karlsson, Daniel Smalén, Erik Andersson, Victor Gingsjö, Victor Karlsson.

Foto: ERIK HEMMING

Ett gäng unga män som studerar maskinteknik vid Högskolan på Åland har varit på studiebesök i Storbritannien och kollar in lord Nelsons fartyg vid ett sjöfartsmuseum i Portsmouth.

Hur undervisningen går till på en sjöbefälskola i landet fick de också veta. Samtidigt fick engelskan ett lyft

– Det är viktigt att våra sjöfärare talar en god engelska och är världsvana.

Så resonerar språkläraren Erik Hemming vid Högskolan på Åland. Nyligen tog han med ett gäng studeranden på resa ut i världen.

I uniformer

Warsash Maritime Academy i Southampton var ett av målen. Där fick eleverna se hur undervisningen bedrivs på ett något annorlunda sätt jämfört med hemma på Åland.

– Alla elever bodde på skolan och gick klädda i uniformer, det känns ju lite främmande för oss, berättar Victor Karlsson. Å andra sidan var själva undervisningen mer moderniserad och de

hade mer praktik och större tillgång till verkstad.

Ni går alltså tredje och sista året på denna maskintekniska linje?

– Nej, vi går tredje och näst sista året.

Sedan blir ni sittande i kontrollrummen på våra färjor och fartyg?

– Så är det tänkt, ja. Det är inte vi som kör på grund, i alla fall.

Har ni hört några bra retsamma historier om folket på bryggan?

– Tja, man kan säga att de är ett gäng fågelskådare som hamnat däruppe på intelligenshyllan...Att du är världens bäst betalda fönstertittare har vi också hört.

Mer engelska

Helt allvarligt har resan lett till ökade kunskaper om andra typer av sjöbefälsutbildningar, men framför allt större säkerhet i engelska språket.

Sponsorer var var Gustaf Eriksons stipendiefonder, Hacklins stipendiefonder, Birka Line, Viking Line, Godby Shipping, Finlands maskinbefälsförbund, Lillgard, samt Högskolan på Åland.

KIKI ALBERIUS-FORSMAN
kiki@nyan.ax
tfn 528 451

Inresandet ökade under oktober

■Antalet inresande till Åland i oktober uppgick till närmare 167.500 personer. Jämfört med oktober 2006 innebär det en ökning med närmare 4.700 personer eller knappt tre procent, det skriver Åsub i sin senaste rapport.

Antalet resenärer ökade

både från Sverige och från Finland. Resenärerna från övriga länder ökade sitt inresande med drygt 46 procent jämfört med samma månad i fjol. Det bör noteras att förändringsprocenten för de inresande kan bli stor om jämförelseantalet är litet. (ab)

Krock vid parkering i Mariehamn

■I onsdags krockade två personbilar på Köpmansgatan, precis vid infarten till parkeringsplatsen söder om buss-

planen. Bilarna fick plåtskador men inga personskador uppstod i samband med kollisionen. (la)

Kan bli tv-avbrott i Lillängen

■ Måndag och tisdag den här veckan kan det bli avbrott och störningar i radio- och tv-signalen i bostadsområdet Lillängen i Ytternäs.

Orsaken är att nätagaren Mariehamns telefon utför underhållsarbeten i kabelnätet, informerar Mariehamns centralantenn i ett pressmeddelande.

Arbetet pågår dagtid.

► LEDIGA PLATSER

LEMLANDS KOMMUN

Socialnämnden i Lemland

lediganslår inom kommunens barnomsorg:

Ett moderskapsvikariat som

BARNTRÄD-GÅRDSLÄRARE

heltid under tiden 21.1.2008-31.12.2008.

Aktuell dagvårdsenhet är daghemmet Söderhagen.

Kompetenskrav: barnträdgårdslärare, socionom YH eller annan godkänd utbildning.

En tillfällig anställning som

PERSONLIG ASSISTENT

50 % av heltid fr.o.m 7.1.2008.

Aktuell dagvårdsenhet är daghemmet Saltkråkan på Järsö.

Kompetenskrav: lämplig vårdutbildning eller tidigare erfarenhet av arbete med barn.

För bägge anställningar gäller att straffregistertutdrag skall uppvisas innan tillträdet.

Sedvanliga ansökningshandlingar skall vara socialnämnden i Lemland tillhanda **senast 11.12.2007 kl 15.00** under adress:

Kommungården, Kommunrundan 7, 22 610 Lemland.

Närmare upplysningar lämnas vid socialkansliet tfn 349 440.

Lemland den 26.11.2007

Socialnämnden

Vill köpa mera industrimark

■ **HAMMARLAND.** Företagsområdet i Prästgården by i Hammarland är nu helt reserverat och behöver utvidgas för att skapa fler arbetsplatser i kommunen. Kommunstyrelsen, som behandlade frågan på tisdagen, beslöt vända sig till församlingen med en anhållan om att få köpa in ytterligare 3,6 hektar industrimark i anslutning till det nuvarande 2 hektar stora området.

I dagsläget står inga företag på kö för marken men det visade sig när man köpte in och planlade det tidigare området för företagsverksamhet att intresserade företag snart dök upp. (jk)

► KUNGÖRELSER

Mariehamns stad

I enlighet med §92 i byggnadsförordningen för landskapet Åland tillkännagives härmed att förslag till gaturitning för **Lots-gatan** (p 400-750) samt **Segelmakargatan** finns framlagd till påseende under 14 dagar på Tekniska verken.

Anmärkningar mot förslaget inlämnas skriftligen till Tekniska nämnden senast den 10.12.2007 kl. 16.00 under adress:

Tekniska verken	
Elverksgatan 1	
22100 Mariehamn	
Mariehamn 26.11.2007	
Tekniska verken	

► MÖTEN

Mariehamns stad

Stadsfullmäktige i Mariehamn sammanträder

i stadshuset tisdag 27.11.2007 kl. 19.00 för behandling av i föredragningslistan upptagna ärenden.

Föredragningslistan finns att läsa på stadens hemsida: www.mariehamn.ax under föredragningslistor och protokoll.

Mariehamn, 22.11.2007

Tage Silander
Stadsfullmäktiges ordförande

► AUKTIONER

AUKTION

Breidablick

I kväll måndag 26/11

kl. 19.00 Visning 1 timme innan

Se utförligare annons sidan 11

Nordiska Auktionsbyrå

tel. 37786 gsm 0457-3434300

Bestörta över beslutet om språket i kyrkan

Jomala kyrka. "Kyrkan på Åland måste vara anpassad till de åländska förhållandena och till vår autonomi." skriver insändarskribenten. Foto: ERKKI SANTAMALA

■ **Efter över 20 år** som medlem i kyrkorådet för Hammarlands församling har jag åtskilliga gånger förvånats över hur enväldigt och odemokratiskt Borgå stift agerar i olika frågor som rör sina egna församlingar och jag borde blivit härnad. Ändå blev jag och många andra bestörta över beslutet om språket som togs vid stiftsfullmäktigemötet på Åland.

I Kyrkpressen (22.11.07) skriver Rolf af Hällström: "Kyrkan skall kunna betjäna sina finskspråkiga medlemmar på Åland. På samma sätt som svenskspråkiga också utanför Borgå stift har rätt att bli betjänade på svenska."

I tidningen Åland (23.11.07) kan vi läsa hur man blir betjänad på svenska i Finland, trots att Finland enligt lag är tvåspråkigt och Åland enligt lag är enspråkigt svenskt. Och

trots att i Kyrkolagen stadgas att de åländska församlingarna är svenska, och ingenting annat.

Stiftet markerar nu med tydlighet, återigen, med kraft hur nonchalant man behandlar Åland och vilken brist på respekt för vår självstyrelselag som finns i Borgå. Nu skall man införa krav på språkkunskaper i finska för kyrkoherdar och andra tjänster som kräver högskoleexamen i församlingarna, också på Åland.

För några år sedan kom man i Borgå stift på att den som anställs som kyrkoherde på Åland måste ha verifierade kunskaper i svenska och som en följd av detta märkliga beslut förklarades en Ålandsfödd och -uppvuxen präst inte behörig för tjänst på Åland!

Jag känner stolthet över att vi på Åland har en ung präst, **Jon Lindeman**, som vågar vara ålänning och vågar uttrycka sin besvikelse över beslutet i Borgå stiftsfullmäktige. All heder åt honom, likaså åt kontraktsprosten **Mårten Andersson**, kyrkoherdarna **Ingemar Johansson** och **Stefan Snellman** som också vågar försvara det åländska samhällsskicket.

Jag håller med landshövding **Peter Lindbäck** om att nu kommer diskussionerna om ett eget åländskt stift igång igen. Det är en fråga som jag nu och då har flaggat upp eftersom jag anser det vore det enda rätta. Skall vår kyrka ha minsta lilla chans att utvecklas i vårt moderna samhälle så måste folket känna att kyrkan finns till för medlemmarna i församlingarna, inte endast

för makthavarna i Borgå.

Kyrkan på Åland måste vara anpassad till de åländska förhållandena och till vår autonomi.

Nu borde vi göra följande:

■ när medlemmar till stiftsfullmäktige och kyrkomötet skall utses nästa gång borde de åländska församlingarna absolut tänka efter och endast tillsätta dem som vågar följa upp självstyrelselagens anda och mening.

■ se till att det horribla beslutet som stiftsfullmäktige tog rivs upp

■ föra seriösa diskussioner med kyrkomötet om ombildning av de åländska församlingarna till ett eget stift.

Gun Carlson,
medlem i Hammarlands församling.

Fördomsfritt tänkande av Juanita Fagerholm-Urch

■ **Det tycks** ha blivit ett "himlavaliv" om våra prästers språkkrav, som inte alls verkar vara överdimensionerade. På den obligatoriska A-finskans tid kunde man lätt avlägga lilla språkprovet direkt efter gymnasiet, om man så önskade.

Det kan tyckas lite förmått av mig att som enkel församlingsmedlem öppna min näbb bland idel prelater, men deras beslut och tyckanden återspeglas ju i församlingens verksamhet.

I min lilla svenskspråkiga familjekrets har vi hittills två gånger behövt prästens fär-

digheter i finska språket. Första gången var vid en vigsel år 1991, då **Juanita F-U** mycket vackert talade talade på båda språken. Brudparet och släktingarna var nöjda och kände sig likvärdigt delaktiga i ceremonin. Om en tvåspråkig vigsel inte gått att ordna med omtyckt präst, hade den fått ske på fastlandet, helt klart.

Den andra gången var en begravning som **Karin Sandholm** förtjänstfullt skötte på båda språken. Skulle vi inte ha fått ord och tal på finska vid det tillfället, hade jag fått skämmas ögonen ur mig inför hitresta släktingar.

Många gånger har jag tänkt på de två med glädje och tacksamhet. De förmedlade båda en inlevelse och människokärlek som gjorde alla berörda gott. En köptjänst är en köptjänst, något lite slumpartat, inte att jämföras med en ceremoni som bygger på tidigare kontakter.

Om dispens delas ut med varm hand för icke finländare, föreligger väl inga rekryteringshinder till prästtjänsterna i landskapet? Det är väl bra att dispensen finns.

Däremot reser sig håren på mitt huvud då jag läser ett uttalande om att kravet på finska-

kunskaper för våra akademiskt utbildade präster inte harmonierar med självstyrelsens syfte att hålla landskapet svenskt. Jag känner de strama tömmarna och den låga takhöjden. Ordning i leden här!

Vad skall vi då göra med alla de ålänningar som täcks gifta sig över språkgränsen och till och med få barn över överdenna!

Jag tycker att Juanita F-U:s röstbeslut vittnar om långsiktigt och fördomsfritt tänkande, som är vårt all aktning.

Egentligen kanske allt det här bara är en fråga om god vilja.

Maj-Britt L. Jansson

TV-programmet

måndag 26 november

7.00 Gomorron Sve-rige [94444369]
10.30–12.45 UR-program [1034171]
13.00 Rapport [90881]
13.05 Agenda (R) [399539]
13.45 Sportspegeln (R) [585959]
14.15–14.40 Lilla Sportspegeln (R) [7895423] Sportmagasin för barn.

15.05 Jag dräpte [3047626]
FILM Svenskt drama från 1943. När doktor Cornell utför en operation röjer patienten under narkosen att han är en gammal ungdomskärlek till läkarens fru. I rollerna: Anders Henrikson, Arnold Sjöstrand, Irma Christensson.

16.30 Andra Avenyn (R) [9930]
17.00 Rapport [51133]
17.10 Gomorron Sverige

[397930]
 Sammandrag.
18.00 Ramp [1775]
 UR. Ungdomsmagasin.
18.30 Krokmax [9794]
 Barnprogram från UR.
19.00 Bolibompa [4220]
19.00 Nicke Nyfiken [98404]
19.25 Min förskola [1042084]
19.30 Allt om djur [17539]
19.55 Dr Dogg [4303336]
20.00 Bobster [423]
20.00 Lilla Sportspegeln [423]
20.30 Rapport med A-ekonomi

[794]
21.00 Andra Avenyn [775]
 Svensk dramaserie. Del 29. Mardrömmar hemsöker Hamza, och Karim slits mellan viljan att vittna och lojaliteten till sin kusin.
21.30 Föreställningar [72084]
 Dansk dramaserie. Sex skådespelare repeterar Shakespeares ”Venus och Adonis”. I kväll står teaterchefen Jens i fokus och temat är svek. Del 5 av 6.

22.30 Kobra [930]
 Kulturmagasin. Del 8 av 11. Populärkulturen i Irak. Om svenske musikern Blend och artisten Henry Rollins.
23.00 Djävulen kom till häst [29539]
 Am dokumentär. Nära skildring av tragedin i Darfur och amerikanen Brian Steidles möte med folkmordet.

0.30 Rapport [4817008]
0.40 Kulturnyheterna (R) [6723114]
0.50 Vita huset (R) [1508176]
1.35–7.00 SVT24 [52587263]

10.30–16.00 24 direkt [39718256]
17.35 Gudstjänst (R) [8595423]

18.20 Nyhetstecken [8455978]
 Nyheter på teckenspråk.
18.30 Oddasat [94775]
 Samiskspråkiga nyheter.
18.45 Uutiset [2768046]
 Finskspråkiga nyheter.
18.55 Regionala nyheter [9952591]

19.00 Rapport [71249]
19.15 Fråga doktorn [797201]
 Hälsomagasin. Del 11 av 14. Varje människa kan påverka sitt välbefinnande. Föllingekliniken hjälper människor att återfå kontrollen över sina liv. Programledare: Suzanne Åxell.
20.00 Kulturnyheterna [95602]
20.10 Regionala nyheter [4442046]

20.30 Carin 21:30 (R) [6713]
 Pratshow. Del 2 av 12. Bredbild. Programledare: Carin Hjulström.
21.00 Vem håller i kopplet? [50794]
 Kanadensisk hundserie från 2007. Alison orkar inte hålla koll på sin hund som ofta är på rymmen och bråkar med andra hundar. Del 4 av 9. Även 2/12.

21.20 Törnen (R) [2492794]
 Kortfilm. Det växer rosentörnen ur Joans fingertoppar. Regi: Toby Angwin. Bredbild.
21.30 Emigranterna [7065]
 Svensk dokumentärserie. Det svenska paret Lisbeth och Jens Dornonville de la Cour lämnar jobben och stressen i Stockholm och flytta till Åland i hopp om bättre livskvalitet. Samtidigt som de fattar beslutet att tillbringa vinterhalvåret på Teneriffa. Del 4 av 11.

22.00 Aktuellt [4978]
22.30 Hockeykväll [3249]
 Ishockeymagasin. Även 27/11.
23.00 Sportnytt [11404]
23.15 Regionala nyheter [9373046]

23.25 Filmkrönikan [4601133]
 Recensioner av ”Leo”, ”Beowulf” och ”Mordet på Jesse James”. Intervju med Paul Schrader, manusförfattaren till ”Taxi driver”. Även 28/11.
23.55 Vetenskapsmagasinet (R) [4620268] Vad är du mest rädd för?

0.25–1.25 Ensemble Intercontemporaine (R) [2177756]

7.30 Beverly Hills [2420881]
8.25–8.55 Home and away [9854881]

9.55 Montel Williams show [7132510]
10.50 Våra bästa år (R) [5147978]
11.40 Oprah Winfrey show (R) [6618881]
12.30 Rachael Ray [1626572]
13.25 Momento [7006201]
13.50 Våra bästa år [6973997]
14.40 Oprah Winfrey show [1592065]

15.35 Cityakuten [3525978]
16.30 Nanny [455256]
17.00 Allt för byn [374065]
18.00 Jims värld [906305]
18.25 Simpsons [437133]
18.55 2 1/2 män [809336]
19.25 Update [3093404]
19.30 Navy CIS [835591]
 Am kriminalserie. Del 4 av 22. Teamet upptäcker att en sergeant från inbördeskriget begravdes levande.

20.30 Extra Extra! [121775]
 Svenskt underhållningsprogram från 2006. Del 1 av 10. Gäster: Josefine Sundström och Pernilla Wahlgren.
21.00 Extreme home makeover [561930] Amerikansk inredningsserie från 2006. Del 24 av 28. Ty och designteamet reser till Pennsylvania för att bygga om en familjs hus. Även 1/12.
21.55 Update [9085959]
22.00 Cityakuten [478220]
 Amerikansk dramaserie från 2006. Del 23 av 23. Luka skjuter upp smekmånaden och lämnar Abby, Joe och Cityakuten för att ge sig ut på en annan resa. I rollerna: Goran Visnjic, Parminder Nagra, Maura Tierney.

23.00 Prison break [469572]
 Am kriminaldrama. Del 6. Michael hotar ställa in flykten om han inte får bevis på att Sarah fortfarande lever.
0.00 Update [478602]
0.10 Bones [1059756]
1.10 Sex and the city [3053350]
1.50 2 1/2 män (R) [2665263]
2.15 The shield [8653602]
3.10 Guardian [6806602]
4.00 Misstänkt för mord [7662718]
FILM Amerikansk thriller från 2000 med Jack Wagner, Daphne Zuniga.

5.35 Los Lopez [6739060]
6.00–6.45 Ricki Lake [9979027]

6.30 Äntligen hälsa – yoga (R) [5423510]
6.50 Nyhetsmorgon [32462779]
11.00 Nyheterna [959930]
11.05 Efter tio [7211107]
12.00 Nyheterna [752666]
12.05 Efter tio [2542084]
12.30 Jackpot [1657442]
13.25 Hem till gården [863959]
13.55 Nyheterna [3579684]
14.00 Direkt: Dagens rätt [664065]
14.30 Nya tider (R) [672084]
15.00 Doktorn kan komma (R) [201930]
15.50 Nyheterna [4711881]
15.55 Dawson's Creek [3536084]
16.50 Kung av Queens [2739404]
17.15 Tredje klotet från solen [302305]
17.45 Will & Grace [2008862]
18.05 That '70s show [899959]
18.35 Deal or no deal (R) [263510]
19.05 Keno [3004510]
19.10 Deal or no deal (R) [250881]
 Svenskt underhållningsprogram. Del 7 av 12. Programledare: Martin Timell.

19.30 Ekonominyheterna [567133]
19.45 Lokala nyheter [784423]
20.00 Nyheterna [120046]
20.30 Veterinärerna [129317]
 Svensk djurserie från 2007. Del 13 av 16.
21.00 Första, andra, tredje! [487978]
 Svensk livsstilsserie från 2007. Del 8 av 8. Stockholm.
22.00 Victorias hjärta [114046]
 Svensk dokumentär från 2007. Victoria Larsson var några dagar gammal då hennes föräldrar fick besked om att hon led av allvarligt hjärtfel.
22.55 Nyheter [1997046]
23.35 Victoria Beckham special (R) [4887355] Amerikansk dokumentär från 2007 om Victoria Beckham, som fick sitt genombrott med Spice girls.

0.35 Ett jobb för en riktig karl [1664805] Brittisk realityshow.
1.00 Pokermiljonen (R) [5087640]
1.55 Mayday (R) [8504447]
2.50 Natliv [3730535]
3.55 Lost (R) [2983244]
4.40 Alias (R) [4383089]
5.25 Kung av Queens (R) [4679373]
5.50–6.30 Lättlagat (R) [7732224]

6.00 X3M: God morgon med A-laget
10.00–11.10 Veta
10.00 Pussel Äntligen är det dags för Tekla att komma hem till torken!
10.20 Leta svamp Vad är en svamp?
10.30 Hönsrumpa och kofötter Kor, hästar, grisar, får och höns.
10.40–11.10 Om skilsmässor och barn. Del 1 av 4. Det börjar knaka.
16.45 Närbild
17.14 Kortnytt
17.15 Zon5: Paffabriken (R)
 Störst av allt är kärleken.
17.45 Buu-klubben: Pussel
 Välkomstfest. Allt går dock inte som planerat.
18.15 Tv-nytt
18.30 Zon5: Danni
 Dansk dramaserie. Del 4 av 4.
19.00 Uteliv: Vilda kanalöar
 Del 3 av 5. På våren startar alla fåglar som övervintrat på kanalöarna sin vandring mot häckningsplatserna i Norden. För de som stannar kvar pågår också febril aktivitet.
19.25 Norge runt
 Juldekorationer. Stämningsfulla snapshots serverade av Norges television.
19.30 Ratatosk
 Kulturmagasin.
20.00 Tv-nytt
20.20 Sportnytt
20.25 Strömsö
20.55 5 minuter
21.00 Bettina S
 Pratshow. Gäster: Eva Dahlgren, artist, Lauri Törhönen, regissör, Natasha Marsh, sångerska. Programledare: Bettina Sægbom.
21.45 Dokumentären: Vår gemensamma historia
 Dokumentär.
22.40 Kvällsnytt
22.45 Oddasat
23.00–23.30 Clement i Amerika
 Dansk dokumentärserie. Vem blir USA:s näste president? Hur går det i Irak? Förblir USA en supermakt? Clement Kjersgaard, provokativ dansk journalist, tecknar en bild av USA via intervjuer med republikaner, demokrater och helt vanliga amerikaner. Del 3 av 11.

6.25 Godmorgon Finland [56166978]
9.10 Hollyoaks [8846775]
 Brittisk dramaserie.
9.40 Rutor [7187171]
10.20 Emmerdale [1577152]
 Brittisk dramaserie. I knipa.
10.50 Nöjesnytt [7393201]
11.00 Köpkanalen [6711510]
13.10 Familjeforum [977648]
 Ett interaktivt diskussionsprogram om familjen. Programledare är Catarina Pettersson.
13.40 Kukkulan kuningas [267046]
14.05 Bratz [426713]
14.35 LA Law [4260201]
15.30 Matstället [329881]
15.45 TOP5-frågesport [6837626]
16.05 Bondbruden [5086249]
17.00 De vackra och de djärva [916510]
 Amerikansk dramaserie. Det här är magi, Logan!
17.25 Vad ska vi äta i dag? [9533404]
17.30 Emmerdale [397881]
 Brittisk dramaserie. Julförberedelser.
18.00 Skräpa mindre [398510]

Se det med egna ögon!

På webben och IPTV
www.24.ax

TV ÅLAND
INFOKANALEN

Ars longa!
 ”Konsten består”. Men den bestående åländska konsten finns inte på Åland just nu. Den är på språng! Tv Åland berättar var.
 Ej Smedsbole.

ÅLANDS RADIO 91.3 MHZ
6.45–10.00 Gomorron. Programledare: Petronella Thorén.
6.50 Beraktelse. Av Mikael Lagström. Även 20:40.
6.55 Ålandsnytt.
7.00 Aktuellt.
7.30 Ålandsnytt.
7.40 Sporten. Repris från söndag.
8.00 Aktuellt.
8.30 Ålandsnytt.
9.02 Musikaletten: Klassisk musik.
9.30 Ålandsnytt.
9.45 Sagostunden. I dag lyssnar vi till den första delen av sagan om Petter Medgörlig, skriven av Hjalmar Bergman och uppläst av Astrid Olhagen.
 Veckans samtliga avsnitt även fredag 12:30.
10.00–15.00 Mittpådan. Programledare: Tom Wiklund.
10.30 Ålandsnytt.
11.30 Ålandsnytt.
11.40 Musik.
12.00 Aktuellt.
12.10 Musik.
12.15–12.30 Kulturen. Även 17:45 och lördag 9:00.
13.00 Ålandsnytt.
13.03 Lyssnarnas 10 i topplista. Även 18:10.
14.00 Ålandsnytt.
14.03 Lyssnarnas åländska önskemusik.
15.00 Ålandsnytt.
15.03 Bokcirkeln. Ett program producerat i samarbete med Ålands Litteraturförening. Även lördag 14:00.
16.00 Aktuellt.
16.10 Åland i dag. Nyhetsmagasin med reportage, intervjuer och debatter.
16.15 Panelen. Även söndag 16:30.
17.00 Ålandsnytt. Även 19:00.
17.45 Kulturen. Repris.
18.00 Aktuellt.
18.03 Ålandsnytt. Även 20:00.
18.06 Musik.
18.10 Lyssnarnas 10 i topplista. Repris från 13:03.
19.00 Ålandsnytt. Repris från 17:00.
19.10 Åland i dag. Repris från 16:15.
20.00 Ålandsnytt. Repris från 18:03.
20.03 Åland i dag. Repris från 17:10.
20.40–20.45 Beraktelse. Repris.
5.30 Musik.

Se det med egna ögon!

www.24.ax

5.55 Ettans morgon-tv [11449572]
9.15 The Royal (R) [4257201]
10.05 Nöjesråvarna [3391423]
 Intervju med Lenita Airisto. Del 1 av 5.
10.30 Släktträdet [1336]
11.00 Tv-nyheter [93256]
11.05 Tillbaka till Aidensfield [9193510] Brittisk dramaserie.
12.00 Dagens rubriker [51539]
13.00 Tv-nyheter [92249]
13.05 Lördagssällskap [384607]
13.45 Arto Nyberg [1338930]
14.30 Läkarna [1794]
15.00 Tv-nyheter [36862]
15.05 Diagnos: Mord [6385862]
15.50 Droppen [9727862]
15.55 Ordboken [9726133]
16.00 A-zoom [3539]
 Från vidvinkel till närbilder.
16.30 Kungskonsumenten [4626]
17.00 Tv-nyheter [46201]
17.08 Tillbaka till Aidensfield [300878220] Brittisk dramaserie. Jakt. Maggie arrangerar massvaccinering då en liten gosse insjuknar i polio.
18.00 Tv-nyheter och väder [9171]
18.30 Nyhetsläckan [4862]

Frågetävling om den gångna veckans nyheter. Överdomare Peter Nyman.
19.00 Det nordiska ljust: Öga mot öga [11355]
 Björnhanon känner på sig att vintern nalkas.
19.10 Prisma: Pianisten [5706591]
20.00 MOT [591]
20.30 Tv-nyheter och väder [31133]
 Text-tv 335.
20.55 Sporttrutan [1551666]
21.00 Hemmasalongen: Tyst överenskommelse [90161]
21.55 Tjuren vid hornen [7367442]
22.45 Tv-nyheter [2095442]
22.50 Prima [8383084]
 Tema tro. Text-tv 333.
23.35 Islam i Europa [1330607]
 Del 8. Muslim i Polen. Hur kan man växa upp till god muslim i ett samhälle fullt av sex, undrar en flyktigpappa. Tatarsamfundets ledare Halina oroar sig för den islamiska traditionen.
0.05–0.15 Euronews [1089824]

6.00 Dolt ord [72572]
7.00 Frägespel [41688]
8.00 Tellus-frågesport [2436648]
10.00 Sudoku [65268]
11.00 Jesus & Josefine [89084]
11.20 Jesus & Josefine [1339572]
11.40 Jesus & Josefine [9732978]
12.00 Ett ögonblick! [1084]
12.30 Den rätta frågan [6133]
13.00 Cirkus [20978]
13.50 Helan & Halvan: Det bästa [3096626]
14.00 Där har vi det! [8978]
14.30 Kameran går runt [42959]
14.50 På riskgränsen: Gigantiska byggen [1476539]
15.45 Steve och djurkamerorna [8709959] Del 3 av 6.
16.15 McLeods döttrar [8740046]
17.00 Harry och dinosaurierna [44794]
17.25 Lilla tvåan [423220]
18.00 Den rätta frågan [64238]
18.25 Barnen i Bullerbyn [5447713]
18.50 Tv-nyheter [2776065]
19.00 Regionala nyheter [56930]

19.10 Sportrutan [5436591]
19.15 Tvåans höstväder [5433404]
19.20 Flyttfågelvägen [971607]
19.50 Smakresa: Kylie Kwong [904959]
 Moderna Shanghai.
20.15 Örtskolan [2613423]
20.25 Trafikpoliser [149046]
20.55 Comedy Inc [105626]
21.20 Galen grej [409882]
 Ett tillslag i Kuopio!
21.50 Tv-nyheter, väder och sport [9741404]
22.05 Robin Hood [3745355]
22.50 Tredje skiftet [6695336]
23.35 Mamma, pappa, chef [3915510]
 Del 10 av 10. Stunden är inne. Den egenmäktige ägaren till ett skotskt hotell åldras men tror inte att söner kan ta över
0.15 Tv-spelet OK – den rätta frågan [3863602]
2.00 Tellus-frågesport [4703350]
3.00–4.00 Sudoku [4714466]
4.00 Mikämikä-tpeli [4723114]
5.00 Sudoku [4794602]

6.25 Godmorgon Finland [56166978]
9.10 Hollyoaks [8846775]
 Brittisk dramaserie.
9.40 Rutor [7187171]
10.20 Emmerdale [1577152]
 Brittisk dramaserie. I knipa.
10.50 Nöjesnytt [7393201]
11.00 Köpkanalen [6711510]
13.10 Familjeforum [977648]
 Ett interaktivt diskussionsprogram om familjen. Programledare är Catarina Pettersson.
13.40 Kukkulan kuningas [267046]
14.05 Bratz [426713]
14.35 LA Law [4260201]
15.30 Matstället [329881]
15.45 TOP5-frågesport [6837626]
16.05 Bondbruden [5086249]
17.00 De vackra och de djärva [916510]
 Amerikansk dramaserie. Det här är magi, Logan!
17.25 Vad ska vi äta i dag? [9533404]
17.30 Emmerdale [397881]
 Brittisk dramaserie. Julförberedelser.
18.00 Skräpa mindre [398510]

18.30 Elixir [373201]
19.00 Sjuans nyheter [852713]
19.15 Kauppalehtis ekonomiska nyheter [613442]
19.25 Dagens väder [6110423]
19.30 Dolda liv [480930]
 Finsk dramaserie. Salla förstor två träffar med en smäll.
20.00 Frusna hjärtan [106591]
 Finsk dramaserie.
20.56 Keno [103265133]
21.00 Nians nyheter [605684]
21.10 Resultattrutan [3289713]
 Idrottshändelser i sammandrag.
21.15 Lyckans skuggor [6065171]
FILM Finskt drama från 2005. I rollerna: Tiina Lymi, Nicke Lignell, Milka Ahlroth. Regi: Claes Olsson.
23.25 Will & Grace [5035404]
23.55 På nätet [5054539]
0.25 Mr och Mrs Smith [9270805]
1.20 Nöjesnytt [1198060]
1.30 Köpkanalen [6915379]
1.31–6.20 MTV3 Chatt [151045718]
6.20 Köpkanalen [37972640]

Nyankortsvinnare:
Gottfrid Henriksson Enklinge
Vinner en Sverigelott. Vinsten skickas på posten.

debatt

Är det rätt att höja åldersgränsen för vapenlicens från 15 till 18 år?

Ja: 72 %

Nej: 28 %

934 personer svarade. Ny fråga på

nyan.ax

En kyrka – ett enda språk

■**Ett enda språk** talas det om i Apostlagärningarna. Det är ledsamt att man i språkdiskussionen inom de åländska församlingarna inte tagit fasta på kyrkans väsen. Alla talade olika språk, men alla förstod varandra. Genom den heliga Anden förstod de varandra. En åländsk patient på ett sjukhus i riket har rätt att i vården bli bemött på sitt modersmål. Inom kyrkan har modersmå-

let också stor betydelse vid dop, vigsel och jordfästning liksom i samtal och självvård. Det kan inte vara förenligt med kyrkans väsen - hjärtats språk - att förneka någon att av kyrkan bli bemött på sitt modersmål. Kyrkan skall i alla lägen tala ett enda språk genom att visa hänsyn och respekt. Huvudfrågan är för mig: vilka behov finns det i församlingen? Är behoven sådana att det finns behov av språkkunskaper i finska, eng-

elska och tyska t.ex., så skriver församlingen in detta i sin språkstadga. Språkkunskap är en rikedom och ger både frihet och möjlighet att tjäna. Kyrkan har ett enda språk (som innehåller våra många språk) för tjänandets skull och för att föra fram budskapet. Tjänandet hör till det mest centrala i kyrkans väsen. Tjänandets språk.

Min fråga är ganska enkel: skall kyrkans väsen gå före

åländsk självstyrelsepolitik eller presumtiva sökande till olika tjänster i de åländska församlingarna? Vi är med i en överenskommelse med den anglikanska kyrkan t.ex. som gör det möjligt för präst från oss att verka i en engelskspråkig församling. Världen har förändrats. Det sker inflyttning till Åland från många länder. Vi får inte glömma bort kyrkans uppgift bland minoriteter på Åland.

Vi glömmar så lätt bort andra. Vi borde se över språkkraven allmänt sett. Det kan vi göra när kyrkfolket i sitt hjärta har ett enda språk. Sista frågan blir: till vilken nytta är olika språk för en församling? Och jag konstaterar: det är bara så, att präster skall kunna språk! Börjandes från lite latin och mycket grekiska.

Jan-Erik Karlström
kyrkoherde

Mariehamns telefon ännu en gång

■**Att MT:s** telefonkostnader är billigast av alla är en sanning med bismak. Det stämmer kanske om man sorterar ut enbart själva samtalsavgiften, men med alla övriga tillägg blir priset ett helt annat. Vilket annat bolag kräver t.ex. nästan 50,- € per månad för bredband ligh? Som konsument av bolagets tjänster vidhåller jag fortfarande att MT missbrukar sin monopolställning och att bolaget bör se över sina avgifter om ni vill behålla kunderna.

Jens Harberg

Mariepark, rättssäkerhet?

■**Mariehamns** stad försöker återigen förändra stadsplanen för Mariepark. Trots att Högsta förvaltningsdomstolen har fastställt att verksamheten är olaglig! Försöker man ändra på stadsplanen för att göra verksamheten laglig? Hur skall man tolka det? Gäller inte

fastställda lagar och förordningar längre? Eller är det bara att förändra efter tycke och smak, beroende på vem eller vad som ligger bakom? En dom i Högsta förvaltningsdomstolen borde ju gälla, liksom alla andra domar!!

Christer Hedin

NYANS ROS

...till veterinär **Bitte Bamberg-Thalén** för ett otroligt jobb! Det går inte och beskriva min tacksamhet för din hjälp! Nu mår han toppen igen! Tack även till akuten för er hjälp! 0457.

julkalendern

Den 1 januari 2007 blev proffsboxning återigen tillåtet i Sverige. Hur många ronder kan en proffsboxningsmatch maximalt ha?

Varje dag fram till jul publicerar Nyan en fråga och en bild. Svaret på frågan är ett nummer mellan 1 och 24 som talar om var i Nyans julkalender du skall klistra in bilden. Om du har klistrat alla rutor rätt har du lördagen den 22 december, då den sista frågan presenteras, en målning av Andreas Dienert. Kalendermallen publiceras idag, och kan också hämtas från Nya Åland på Uppgårdsvägen i Dalbo. Klarar du hela pusslet kan du vinna originaltavlan av Andreas Dienert. Två bokpriser delas också ut bland deltagarna. Skicka den färdiga bilden till Nya Åland, Uppgårdsvägen 6, 22100 Mariehamn senast 28 december. Märk kuvertet "Julkalender". Frågor kan riktas till Karin Erlandsson, tel 528 467 eller via e-post karin.erlandsson@nyan.ax

MESSA NYAN

Sänd SMS/MMS till 0457-3234444

- ■ ■ Läste just Classic motor, 782 tvåtaktsmopeder körde kortege i Borlänge. Inget miljögnäll där inte! Mvh **040**.
- ■ ■ Nice opera på Klinten i lördags haha :) **040**.
- ■ ■ Hur är det ställt med etik och moral inom ÅHS? Tänker man utsätta patienter och personal på Gullåsen för mögel och dålig luft ytterligare ett år? Det hjälper nog inte att stänga några rum och tro att allt är bra och sen fortsätta att bedriva vård på avdelningen. Alla lider. Skåms ÅHS!! **0457**.
- ■ ■ Gamla Åland kommer ut med nyheter som är en vecka gamla emellanåt! Anna Enströms familjesida och gluggar var bra då hon var där. Nej nu gäller bara Nya Åland, den går liksom djupare på allt nytt som ska ut. MVH.**Nyanläsaren**.

- ■ ■ Du så kallade tradarchauf-för, klarar du inte av att köra utan vägsalt. Ta tjänstledigt vintermånaderna, sätt dig i köksfönstret och titta ut på fåglarna. **Sigurd**.
- ■ ■ Vårdö ungdomsförening ni sålde dansbanan men städa upp skräpet efter den oxå annars kommer MISE och vill ha betalt. Inte ser det vackert ut heller. **040**.
- ■ ■ Slut av "man 34" jag lade av kontaktnonsen på grund av många knassvarare och vad f'n menar du med jag vill om du vill. Förstod du inte vad jaf menade när sms Ålandstidningen? Där du snappade första siffrorna i mitt nummer. Jag är inte intresserad för vad skulle göra dig mer trovärdigare överhuvudtaget?? Inte att ditt namn börjar på j. och efternamnet v. **0457**.
- ■ ■ Det beror på vem du menar. **0457**.

- ■ ■ Tjejen som gick på Torggatan i torsdags vid 21-tiden är upptagen sen länge tillbaka! **0457**.
- ■ ■ Så har julen kommit till Mariehamn. Är det inte lite väl tidigt? **040**.
- ■ ■ Alltså, det här med fyror och åttor på krogen.Varför får jag inte köpa en åtta men väl två fyror? Kan det handla om pengar? **Wa**.
- ■ ■ Kors i taket! Husis är i brevlådan på lördförmiddag! Från **Ironisk prenumenant**.
- ■ ■ Tack till dej/er som stoppade den ensamma rullande volvon över Ålandsvägen , och såg till att ingenting allvarligt hände. Häls. **Ett förvirrat fruntimmer**.
- ■ ■ När slår Marstad på värmen på Måsvägen? Iskalla batterier! **0457**.

Vi är inte nöjda förrän Du är nöjd...

-30%

på alla datatillbehör såsom musmattor, mikrofoner, hörlurar m.m.

Storag. 9, tfn 12 629

www.alandstv.com

- ■ ■ Försenade rikstidningar på ön? Men varför är det omöjligt att få denna tidning på utgivningsdagen till Helsingfors? Nu kommer den en dag senare med posten, och ibland två dagar senare. Fredagens och lördagens tidningar kommer på måndag. **050**.

- ■ ■ Jag kommer att säga upp min licens om Yle lägger ner X3M , och hoppas fler gör så på Åland och i Svenskfinland. Om vi är många som gör det så kanske det kommer att kännas ännu mer för Yle. **0457**.
- ■ ■ Jaha, Gunnar Jansson rymdes inte med i den så kallade regeringen! Var han också för välutbildad, kuninig och erfaren? Det är ju såna man skickligt brukar manövrera ut inom landskapet. Skall alla vi som röstat på honom acceptera detta? Var blev folkets visade vilja? **Fd Libröstare**.
- ■ ■ Det skall inte vara något stånd varken på Torget eller vid J.K-gården. Har man stånd ska man stanna hemma! **040**.
- ■ ■ Ålands radio spelar ofta jobbig musik på eftermiddagarna när man är trött och utschasad efter jobbet och inte orkar lyssna. **0457**.
- ■ ■ Tack för hjälpen med vindrute-torkarna av de 2 gentlemenen vid Shell lördagsmorgon ca 9.30.. H/ **2 dumma tjejer:-)**
- ■ ■ Är på morgonfärjan ms Eckerö på väg till Swe och ska hämta bil. Står i aktern och tar en cig. Kom att tänka på snipan, den går faktiskt tystare! => **040**.

- ■ ■ Om vi tänker på miljön för våra barn och barnbarn så är inte vägsalt så bra... **040**.
- ■ ■ Nej f**n! Håller med om att Arken blivit ett barnkalas på fredagar! Jäkla valpsamling! **050**.
- ■ ■ Håller med Sigurd. Olyckorna sjunker icke på grund av användningen av vägsalt. Kolla statistiken! Ber er, gör inte samma misstag som omgivande regioner. Typiskt att tradarchaufför är kritisk när denne inte som personbils-förarna behöver punga ut för nya vinterdäck. Hälsn **SAGEINVEST**.
- ■ ■ Varför skall alla vara vän med mej? Ja vill inte ha fler vänner, jag vill bara ha en flickvän. Är det för mycket begärt? Mvh **Vilsen själ**.
- ■ ■ Sanna är du inte intresserad av mej mer? Den vars annons du såg. **0457**.

ÅM

i mobilfoto

Sänd MMS till 0457-323 44 44

Alla bidrag visas på Nyans hemsida. Klicka på "Bilder – MMS" på startsidan

Viktor e ren. Från 040.

- ■ ■ Vägsalt är jättebra för oss som ej kan köra bil på vintern, och så måste vi köpa ordentliga vinterdäck som tradarchaufförer slipper helt och hållet. Har själv kanat i diket två gånger och jag kan försäkra att mitt fel var dåliga vinterdäck och för hög fart. Icke avsaknaden av vägsalt . Hälsn **"Vägrar rostiga bromsrör"**.
- ■ ■ Det är dyrt att leva på Åland, men det är inte Teyhiternas fel utom politikernas och dom alla giriga köpmän som bara tänker på sig själva. Dessutom vi sjukskötare, vårdare och städare är mycket mera underbetalda trots löneförhöjningen för det arbete vi gör och den stora ansvaret vi har. Också tänkare, men som vet vad man pratar om. Du skall tänka om innan du gör oss skyldiga. **0457**.
- ■ ■ Tack Shell i Godby för att vi fick luft i däckket kl 9 i fredags... Skulle ha varit bra om det var sant... Trevligt att köra med halv tomt däck... **040**.
- ■ ■ Skulle nån hyfsat intelligent person kunna förklara hur det kan ta tio dagar innan till exempel Canal digital och Viasat vet att jag har betalat räkningen? **Wa**.
- ■ ■ Ett stor grattis till Lina Abrahamsson. **0457**.

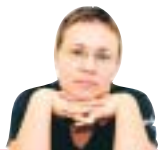
HÄLGE

ZITS

”Pensionsvägen förutsätter bättre produktivitet i vården men utan medmänsklighet är vårdens kvalitet låg.

HUFVUDSTADSBLADET PÅ LEDARPLATS.

ledare

Nina Fellman
Epost: nina.fellman@nyan.ax
Telefon: 528 441

Bland folk Harriet Tuominen

Lördagsmorgon

Det finns dagar och så finns det dagar. De flesta är fyllda av arbete, andra är så kallade lediga. Och så finns det lediga dagar då man skall arbeta, alltså inte lediga. Som i lördags.

Långa lata morgnar är det bästa jag vet. Så en lördag med tidig väckning för att skriva ut en artikel för att sedan ringa och väcka fotografen (för säkerhets skull) och ge sig ut på reportage på morgonkvisten, det var så där lagom lockande.

Vi skulle söderut från stan. Solen stod lågt och bländade. Det var vindstilla. Några grader kallt. Rimfrost.

Ingen av oss hade tidigare varit till stället vi skulle till, längst söderut på Nåtö. När vi närmade oss insåg jag att detta måste vara världens vackraste plats på våren. Det var inte dumt nu heller, men på våren med späd grönska på hasselbuskarna, marken täckt av blåsippor, havet som glittrar mellan det gröna. Oj.

Vi kom fram ungefär där vägen tar slut. En ung man meddelade att pappa var nere vid båten. Där fanns han och tinade bort rimfrost från durken så gästerna inte skulle halka. Hett kaffe, kokt i panna, hade han också.

– Vad gör man för att få bo på den här platsen, ville jag veta.

– Man är kock.

Ok. Jag hade tänkt mig att man hade fått ärva eller liknande, för det kan inte finnas någon som frivilligt säljer bort en del av paradiset. Väl?

– Det var ett kalhygge på den tiden. Ingen väg, ingen el. Ingen ville ens komma ut och titta. Utom vi.

Det gällde med andra ord att se vad som kunde komma ut av platsen.

Och så en rejält stor båt, som får ligga i sjön året om. Om solen tittar fram och fjärden ligger fri kan man göra en utflykt till Lågskär eller Rödhamn i januari. Om andan faller på. Eller som i lördags, en tur ut till Kobbarna med en kompis och hans vänner.

Tack och lov så är jag inte lagd för att vara avundsjuk.

Men visst undrar jag vilka tankar som rörde sig huvudet på den tyska tv-gruppen, när den via en inte helt kort, väldigt smal och krokig grusväg blev körd ut till mitt i ingenting och så kom fram till detta. Med det spegelblanka havet, den enorma, granna solen och rimfrosten som glittrade överallt.

Och så en familj som bor där, året runt, tipp topp modernt och nästan utan grannar. Inte är det många som bor så i Tyskland.

När båten hade lagt ut och vi körde tillbaka in mot stan var solen inte lika bländande längre. Det var för att vi hade den snett bakom oss. Man såg mer av omgivningen på det sättet och kunde spana in nybyggda, flotta villor när vi kom upp mot byn.

– Tänk vad fint att komma ut en sådan här morron, att få se den, sade vår morgonsömniga fotograf och verkade hur pigg som helst fast klockan knappt var tio.

Men det var en dag på tusen. I november.

Vilket är mer tvingande – behov eller formellt krav?

Sankta Maria kyrka. Saltviks församling tog upp frågan om språkkrav på åländska präster till stiftsfullmäktige. Det är ett både svårt och intressant problem. Foto: ERKKI SANTAMALA

Princip eller praktik. Än en gång står en språkfråga på Åland och väger mellan dessa två poler.

I de finländska församlingarna finns i dag ett krav på att prästerna och annan personal med högre utbildning ska behärska det andra inhemska språket ”nöjaktigt”.

Från Saltviks församling inlämnades till stiftsfullmäktige ett förslag om att ta bort språkkravet för Ålands del. Det röstade stiftsfullmäktige ner, vilket har fått bland annat prästen **Jon Lindeman** att reagera. Han anser att stiftsfullmäktige på detta sätt visar att man inte respekterar den åländska självstyrelsen och Ålands enspråkigt svenska status. Jon Lindeman hävdar också att språkkravet gör det svårare att rekrytera präster till de åländska församlingarna.

Juanita Fagerholm-Urch gör en annan bedömning. Hon menar att finska de facto behövs rätt ofta, och att detta inte är en självstyrelsefråga, utan en rikskyrklig angelägenhet där språkservice i församlingar där svenskan är i minoritet också är en faktor.

Inte från något håll handlar det egentligen om att neka finskspråkiga service, om det nu är rätt term, inom kyrkan. Det finns ingen språkrasistisk avsikt. Snarare är frågan om det är de åländska församlingarnas plikt att upprätthålla en sådan, förvisso mycket blygsam, grundnivå.

Administrativt och juridiskt är kyrkan fort-

farande i dag en stat i staten, även på Åland. Man har rätten att ställa krav på sin personal som går utöver det som stadgas både i riks- och självstyrelselag. I den bemärkelsen kan självstyrelselagen inte användas för att genomdriva en ändring.

Inte heller går det, som Juanita Fagerholm-Urch påpekar, att blunda för behovet. Det finns en mängd finskspråkiga människor på Åland som vid avgörande tider i sitt liv kan önska kontakt med kyrkan på sitt modersmål. Det har hittills inte varit ett problem. Åland är litet, och det finns präster som behärskar finskan väl eller till och med har det som sitt modersmål. Ingen har kommit på tanken att på principiella grunder neka någon att prata finska i åländska kyrkor eller församlingar när det efterfrågats.

Således handlar problemet om huruvida de åländska församlingarna är förpliktigade att genom anställningskrav upprätthålla en beredskap för en faktisk situation.

Den saken kan man förvisso ha olika synpunkter på, men det handlar nog inte om något förakt mot självstyrelsen att stiftsfullmäktige sade nej till förslaget från Saltviks församling. Drar man frågan vidare handlar det om konsekvenser. Om kravet på nöjaktiga kunskaper i finska tas bort, vad betyder det i praktiken?

På kort sikt betyder det nästan ingenting. Folk kan det de kan, och slutar inte använda sina kunskaper. Behoven har alltid mötts pragmatiskt och skötts väl.

På längre sikt betyder det dock en klar signal: Det här är för mycket besvär för oss. Vi ville inte vara **tvungna** att prata med folk på det där besvärliga språket, för Åland är enspråkigt svenskt.

Till präster som söker jobb är signalen: här på Åland räcker det med att du pratar svenska. Du behöver inte anstränga dig med församlingsbor som talar andra språk. Det krävs inte av dig.

Åland är svenskt, men alla på Åland har inte svenska som modersmål. Kyrkan har ett val – att antingen understryka och hävda enspråkigheten på självstyrelsens grund eller att respektera den faktiska flerspråkighet som ingen lagstiftning i världen kommer att ändra på.

Frågan är inte oviktig, och den är inte alls lätt.

Nina Fellman

KOMMENTERA LEDAREN PÅ

nyan.ax

Nya Åland

Grundad 1981.

Utkommer måndag, tisdag, onsdag, torsdag, fredag och lördag.

Medlem av Tidningarnas förbund.

Kontrollerad upplaga 2006: 7.279 ex.

FÖRLÄGGARE

Nya Ålands Tidningsaktiebolag

ADRESS

Pb 21, 22101 MARIEHAMN

Uppgårdsvägen 6

Öppet mån-fre kl 8.30-16.15

KONTAKTER

Tfn (018) 23 444 (kl 8.30-16.15)

Nyhetstips: Ring, skicka SMS eller MMS 0457 323 4444

e-post: redaktion@nyan.ax

Nya Ålands hemsida

www.nyan.ax

Annonsavdelning och administration: fax (018) 23 450

Redaktion: fax (018) 23 449

DISTRIBUTION

Vid utebliven tidning ring Posten tfn 22 777 vard kl 7-14 övriga tider telefonsvarare.

Nya Åland: tfn 23 444 vard kl 8.30-16.15.

REDAKTIONEN

Chefredaktör & ansvarig utgivare: Nina Fellman

tfn (018) 528 441

nina.fellman@nyan.ax

Nyhetschef: Anna Björkroos/Ulf Weman

tfn (018) 528 442

redaktion@nyan.ax

Arkiv: Marita Smeds

tfn (018) 528 465

arkiv@nyan.ax

Familjeredaktör: Maj-Len Lindholm

tfn (018) 528 449

Kulturredaktör: Jan Kronholm

tfn (018) 528 466

kultur@nyan.ax

Sportredaktör: Malin Tillström

tfn (018) 528 478

sport@nyan.ax

ANNONSAVDELNINGEN

Delice Lindegren

tfn (018) 528 457

annons@nyan.ax

ADMINISTRATION

VD: Stefan Norrgrann

tfn (018) 528 447

stefan.norrgrann@nyan.ax

Ekonomichef: Katrin Lindqvist

tfn (018) 528 446

Prenumerationer: Margareta Sävstrand

tfn (018) 528 443

prenumeration@nyan.ax

TRYCKERI Consa Print Ab, Mariehamn, ISSN 0359-1414

PRENUMERATIONSPRISER

1.1.2007

Fortlöpande helår..... 164 €

halvår..... 88 €

kvartal 45 €

STOPPTIDER FÖR ANNONSER

Publiceringsdag	Eller text & mindre annonser	Annonser större än 600 mm	Färgannonser
Månd	fre kl 12	tor kl 14	tor kl 14
Tisd	mån kl 12	fre kl 14	fre kl 14
Onsd	tis kl 12	må kl 14	må kl 14
Torsd	ons kl 12	tis kl 14	tis kl 14
Fred	tor kl 12	ons kl 14	ons kl 14
Lörd	tor kl 14	tor kl 12	tor kl 12

Target: onsdagar kl 12.00.

Tel. 0600-9-1219

Kartorna i Nya Åland är publicerade med tillstånd av Lantmäterverket. © lantmaterverket, tillstånd nr 364.

TURLISTA 17.9 – 20.12 2007					
M:HAMN 01.50 2) → 08.00/09.00 2) → 12.55 L 11.00 4) → 17.00/18.30 → 23.20 L	ÅBO M:HAMN 12.55 L 23.20 L	M:HAMN 04.25 → 09.30 /17.00 → 23.45 13.05 L 2) → 18.15 /19.15 1) → 01.40 23.30 L → 06.00 3)/07.30 K → 10.50	STOCKHOLM M:HAMN 09.30 /17.00 → 23.45 13.05 L 2) → 18.15 /19.15 1) → 01.40 23.30 L → 06.00 3)/07.30 K → 10.50	M:HAMN 04.25 → 09.30 /17.00 → 23.45 13.05 L 2) → 18.15 /19.15 1) → 01.40 23.30 L → 06.00 3)/07.30 K → 10.50	M:HAMN 04.25 → 09.30 /17.00 → 23.45 13.05 L 2) → 18.15 /19.15 1) → 01.40 23.30 L → 06.00 3)/07.30 K → 10.50
L = Långnäs K = Kapellskär					
Passagerare med el. utan fordon skall vara på plats i check-in sen. 30 min före avg. varefter incheck/bilj.försäljn. ej kan garanteras Torgg. 14, tel 16 711 eller 06001 74552 www.tallinksilja.fi					

**LEDIGT
ANNONS-
UTRYMME**

Kontakta Nya Ålands
annonsavdelning
tel. *23 444
annons@nyan.ax

Nya Åland
☆☆☆

Turlista t.o.m. 24/4 2008			
OBS! Lokala tider			
Från Eckerö			
Alla dagar		13.30	18.30
Fredag-måndag	8.30	13.30	18.30
Från Grisslehamn			
Alla dagar	10.00	15.00	
Torsdag-söndag	10.00	15.00	20.00

Buss: Till Stockholm från alla båtankomster. 8.30-turen via Cityterminalen. Från Stockholm ① Tekniska högskolan 2 h före alla båtavgångar. Till Uppsala 13.30- och 18.30-turen. Från Uppsala Hjalmar Brantingsgatan (Willy's) kl. 8 och 13 till 10-resp. 15-turen. Från Mariehamn 1 h före båtavgång. Till Mariehamn efter båtankomst. Extra turer fr. Eckerö: 6/12 kl. 8.30 och 26/12 kl. 8.30. Extra turer fr. Grisslehamn: 5/12 kl. 20.00. Ej trafik 24-25/12 och 1/1 2008 kl. 10.00.

ECKERÖ LINJEN

Bokning tel. 28 300, växel 28 000, Grisslehamn 0175-258 00. Bokning även på www.eckerolinjen.ax

BIRKA PARADISE

Alla dagar M:hamn 10.00 → Sto 15.45

Sönd-tisd 18.00 → M:hamn 02.00
Onsd-lörd 18.00 → M:hamn 03.30

BIRKA CRUISES

Ö ESPLANADG. 7. TEL: 27027
FAX: 15118 www.birkaline.com

STADSBUSSEN			
20 augusti - 1 februari			
Måndag – fredag			
06.50 AB		15.10 ABCD	
07.20 ABCD		15.40 ABCD	
07.50 ABCD	lörd	16.10 ABCD	
08.20 ABCD	B	16.40 ABCD	
08.50 ABCD	A	17.10 ABCD	
09.20 ABCD	B	17.40 AB	
09.50 AB	A	18.20 B	
10.20 AB	B	18.50 A	
10.50 AB	A	19.20 B	
11.20 AB	B	19.50 A	
12.10 AB	–	20.20 B	
12.40 AB	B	20.50 A	
13.10 AB	A	21.20 B	
13.40 AB	B	21.50 A	
14.10 AB	A	22.20 B	
14.40 AB	B	22.50 A	

A = norrut, motsols C = norrut, medsols B = söderut, motsols D = söderut, medsols

ÅLANDSTRAFIKEN 23.11–31.12.2007			
MARIEHAMN – KAPELLSKÄR		Fredag – söndag	
Måndag – torsdag		MARIEHAMN	KAPELLSKÄR
08.00 → 09.30	07.00 1) → 08.30		
16.00 → 17.30	13.00 → 14.30		
15.30 → 12.00	19.00 → 20.15		
22.30 → 19.00	12.30 → 09.00 1)		
	18.30 → 15.00		
	00.05 → 20.30		

1) Ej söndagar. Jultrafiken: kontakta vår bokning!

Buss Sto-Kap avgår från Cityterminalen 1h 40 min före fartygets avgång. Buss Norrtälje-Kapellskär ca 45 min före fartygets avgång. Även buss Kapellskär-Stockholm (färdtid ca 1h 20 min) efter fartygets ankomst. Bussen går via Norrtälje.

ÅLAND-STOCKHOLM dagligen		ÅLAND-FINLAND dagligen	
ÅLAND	STOCKHOLM	ÅLAND	ÅBO H:FORS
01.10 L → 06.30	03.30 L → 07.35		
04.35 M → 09.40	14.25 M → 19.50		
10.15 M 2) → 15.30	23.45 M → 10.00		
14.25 M → 18.55	14.10 M → 08.45		
14.10 M → 07.45	01.00 L → 21.00		
23.35 M → 16.45	04.25 M → 17.30 3)		
07.45 M → 18.00 2)			
03.20 L → 20.10			

2) Reservation för charteravgång. Reservation för charteravgång, kontakta vår resebutik för info. 3) Julkryssning med annan avgångstid, kontakta vår resebutik. Jultrafiken: kontakta vår bokning!

Biljettförsäljning, incheckning och ombordstigning avslutas 10 min. före ord. avgång. Bokad bil skall vara incheckad och klar att köras ombord senast 30 min. (i M:hamn 20 min. vid avg. kl 07.00 och 08.00) före ord. avg. Transfer Mariehamn (Storag. 2)–Långnäs 1 timme före avgång, även Långnäs–Mariehamn, 12 EUR/person.

M=Mariehamn L=Långnäs
Boka alltid din resa!
VIKING LINE
Storagatan 2, tel 260 11, bokn. 262 11
www.vikingline.ax

RING SÅ KÖR VI! DAGLIG LASTBILSTRAFIK till och från Åland. Tel. 24 111

SAMTRANS

MÅNDAG 26 NOVEMBER 2007

dagens ålänning

“Vi reparerar de flesta motorer”

Lördags på eftermiddagen kom Arne Mirén cyklande på Torggatan i den bleka novembersolen. Han bor på Klinten och var på väg till fotobutiken för att hämta ut bilder.

Mirén låter som ett Kökarnamn – är du däri-från?

– Det stämmer men jag har bott i Mariehamn sedan jag gick ut yrkesskolan 1998.

Vilken linje gick du på?

– Bilmekaniska och nu arbetar jag vid stadens tekniska verk.

Som bilmekaniker?

– Vi reparerar det mesta med motorer – från röjsågar till lastbilar. Tekniska verken har en rätt stor maskinpark.

Är det alltid något som är sönder?

– Det kan man nog säga men jobbet är också säsongsbetonat. Just nu servar vi alla sopmaskiner och gräsklippare innan de ställs undan för vintern. Vi ska också se över plogar och sånt att allt är i

Trivs i stan. Arne Mirén, med rötter på Kökar, bor på Klinten och jobbar vid stadens tekniska verk. Det betyder att han har cykelavstånd till jobbet.

Foto: HELENA FORSGÅRD

skick när snön kommer.

Klarar du alla maskiner?

– De flesta men det händer att vi måste lämna bort komplicerade elgrejer.

Är du ofta på Kökar?

– Så ofta jag har tid.

Många klagar på mörka november, hör du till dem?

– Visst är det mörkt men det går an.

Vem hälsar du till?

– Mina arbetskamrater och alla jag känner.

HELENA FORSGÅRD
redaktion@nyan.ax

vädret

Måndag

Stockholm +1/-2 1,1m +4/+3 1,1m

Åbo -0/-2 0,2m +3/+2

Tisdag

Stockholm -1/-4 2,6m +3/+2 3,2m

Åbo -1/-5 0,5m +3/+2

Onsdag

Stockholm -1/-0 2,6m +3/+2 3,2m

Åbo -3/-6 0,5m +3/+2

I går kl 14

Jomala +3 temp. +3 moln. +3

Åbo +4 temp. +4 moln. +4

Helsingfors +4 temp. +4 moln. +4

Stockholm +3 temp. +3 moln. +3

Vattenståndet i går kl 14

Föglö +18 cm Åbo +27 cm

Solen i dag

Upp Mariehamn 9:05 Ner 15:50

Helsingfors 8:45 15:29

Stockholm 8:07 15:04

Max/min temp. 18.11 – 25.11. klo 8

Jomala +6,7 23.11. -4,0 24.11.

Åbo +7,3 23.11. -4,7 24.11.

H:fors +6,5 23.11. -3,0 24.11.

För ett år sedan

Jomala +8 temp. +8 moln. +8

Åbo +9 temp. +9 moln. +9

Helsingfors +8 temp. +8 moln. +8

Utomlands i går

Köpenhamn +7 Paris 10

Oslo +1 Wien +8

Bryssel +9 Madrid 11

Berlin +6 Rom 15

Moskva +1 Aten -

London +9 Las Palmas 20

METEOROLOGISKA INSTITUTET

Värdertjänsten Tel.0600 10600 3,95 /min +Isa

dagens rätt

Fiskseljanka

2-3 morötter
en bit rotselleri
1 purjo
1,2 l fiskbuljong
1 vitlöksklyfta
1 burk tomatpuré
1 lagerblad
0,5 tsf timjan
400 g fisk (gädda, gös,sej)
1 kryddgurka
1 msk kpris
saft av en halv citron
hackad dill

Skala och strimla morötter och selleri, skiva purjon. Lagg allt i fiskbuljongen med kryddorna och koka 10 minuter. Lagg i fisken i bitar (filead) och låt soppan sjuda tills fisken är genomkokt. Lagg i strimlad kryddgurka, kpris och citronsaft. Smaka av. Strö på dill och servera med bröd.

TIPSA 0457-313-4444 MESSA 0457-323-4444 RING 018-23444

Livets bästa stunder är nyktra.

Ålands Nykterhetsförbund r.f.
Tel. 13 979 http://home.aland.net/anf

ÖPPET
måndag-lördag 10.30-19.00
söndag 12.00-19.00

HESBURGER

DITT HEM. DIN STIL

NELKO

Kom ihåg Nelko-dagarna 29 & 30.11 kl. 10-18

• Kök • Badrum • Garderobs- och vägglösningar •

Hus & Fritidscenter
Uppgårdsvägen 3, tel 14 554

Veckans produkt

NOKIA 5610 XpressMusic

• Utskjutbar modell med blank, svart yta, sidostycken i aluminium som skyddar mot repor

• Snabb växling mellan musikspelare, FM RDS-radio och passningsläge

• Kristallklart ljud tack vare särskilt ljudchip

• Musikkuppspelning i upp till 22 timmar, om headset används

• Videouppspelning med 30 bildrutor per sekund och 16 miljoner färger på 2,2-tumsskärmen

385€

TeleButiken
Mariehamns Telefon Ab

Storagatan 6, tfn 27 448 www.telebutiken.ax

ARKIPELAG

Lunchbuffé
Måndag 26.11

Pasta med vitlöksstuvad skaldjur

Kryddajpar med balsamicosås, GL

Surkålsgröta, GL

Dagens soppa

Strandg. 31, AX-22100 M:hamn
Tel +358 18 24020
info@hotellarkipelag.aland.fi
www.hotellarkipelag.com

Välkomna på lunchguidning:
"Haddon Sundblom & Santa Claus"
tisdag kl. 12

Ålands museum

Julklappstips!

RYKTRYGGSÄCK

med borste, piggborste, hovkrats, skrapa mm

10€

Häst & Fritid

Skarpansvägen 29, tel 12 890
Mån-fre. 11.00-17.30, lör 10-14